

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου | Ενέργεια Ζωής!

Ετήσια έκθεση 2020

Αρχή
Ηλεκτρισμού
Κύπρου

ετήσια έκθεση 2020

Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου είναι ανεξάρτητος Ημικρατικός Οργανισμός, που εγκαθιδρύθηκε σύμφωνα με τον περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμο Κεφ. 171 του 1952 για την άσκηση δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την παραγωγή, μεταφορά και διανομή ηλεκτρικής ενέργειας στην Κύπρο.

Ο όρος του ανεξάρτητου Ημικρατικού Οργανισμού χρησιμοποιείται στην Κύπρο σε περιπτώσεις Οργανισμών οι οποίοι είναι ανεξάρτητοι και εγκαθιδρύονται με βάση σχετικό νόμο, για την παροχή υπηρεσιών ή άσκηση εξουσιών που σχετίζονται με τομείς δημόσιας ωφέλειας. Οι Οργανισμοί αυτοί διοικούνται από συμβούλια τα οποία διορίζει το Υπουργικό Συμβούλιο.

Στην περίπτωση της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, η Κυβέρνηση, μέσω του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας δίδει κατεύθυνση στην ΑΗΚ για θέματα γενικής πολιτικής της Δημοκρατίας.

Όραμα

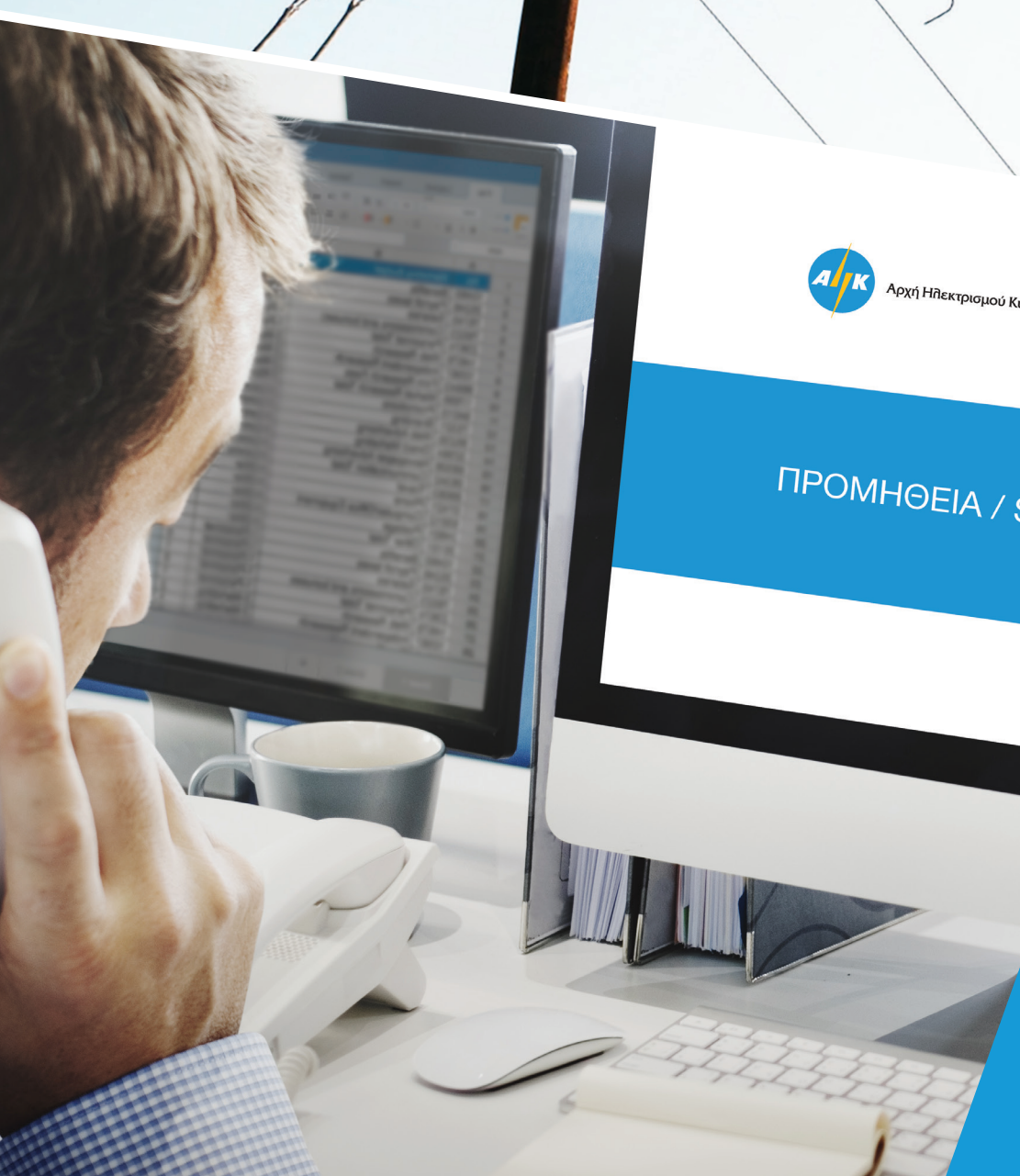
Να είμαστε πρωταγωνιστές στον Τομέα της Ενέργειας, Υπηρεσιών και άλλων Δραστηριοτήτων

Αποστολή

Η άριστη εξυπηρέτηση των καταναλωτών, πελατών και χρηστών δικτύου, προσφέροντας με ασφάλεια και αξιοπιστία, σε ανταγωνιστικές τιμές, ποιοτικές υπηρεσίες στους τομείς της ενέργειας και άλλων δραστηριοτήτων αξιοποιώντας νέες τεχνολογίες με σεβασμό στην κοινωνία, το περιβάλλον και τους ανθρώπους μας, συνεισφέροντας στην ανάπτυξη της χώρας.

Αξίες

- Ακεραιότητα
- Σεβασμός στους πελάτες
- Ποιότητα
- Ανθρώπινο κεφάλαιο
- Κοινωνία και Περιβάλλον

ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ / SUPPLY

Περιεχόμενα

Διοικητικό Συμβούλιο & Διεύθυνση	8
Μήνυμα Προέδρου	10
Μήνυμα Γενικού Διευθυντή	14
Λειτουργικός Διαχωρισμός των Δραστηριοτήτων της ΑΗΚ	16
Δημόσια Διακυβέρνηση	17
Επιτροπές / Υπεπιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου	18
Πίνακες ετήσιας έκθεσης	22
Έκθεση και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις	32

Διοικητικό Συμβούλιο

Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Από 1.1.2020 μέχρι 31.12.2020

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Μιχάλης Κωμοδρόμος
(από 29.7.2019)

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Γιώργος Νικολέττος
(από 29.7.2019)

ΜΕΛΗ

Αγνή Σιάλαρου
Έλενα Τσολάκη
Χριστίνα Ζίκκου
Χρυσόστομος Χρυσοστόμου
(από 31.1.2019)
Χάρης Μίλλας
(από 29.7.2019)

Πολύβιος Λεμονάρης
(από 31.1.2019)
Γεώργιος Σιαμμάς
(μέχρι 04.02.2019)
Κυριάκος Κυριάκου
(από 05.02.2020)

Μιχάλης Κωμοδρόμος
Πρόεδρος
Δ.Σ.

Γιώργος Νικολέττος
Αντιπρόεδρος
Δ.Σ.

Αγνή Σιάλαρου
Μέλος
Δ.Σ.

Έλενα Τσολάκη
Μέλος
Δ.Σ.

Χριστίνα Ζίκκου
Μέλος
Δ.Σ.

Χρυσόστομος Χρυσοστόμου
Μέλος
Δ.Σ.

Χάρης Μίλλας
Μέλος
Δ.Σ.

Πολύβιος Λεμονάρης
Μέλος
Δ.Σ.

Κυριάκος Κυριάκου
Μέλος
Δ.Σ.

Γεώργιος Σιαμμάς
Μέλος
Δ.Σ.

Διεύθυνση

Γενικός Διευθυντής

Παναγιώτης Ολύμπιος
BSc (Hons), MSc (Eng), MIET

Εκτελεστικός Διευθυντής Δικτύων

Αδάμος Κοντός
BSc (Eng), MEng, PhD, MBA, MIEEE

Εκτελεστικός Διευθυντής Παραγωγής και

Προμήθειας
Αλέξης Μιχαήλ
BSc (Hons), PhD, CEng, MIET

Εκτελεστική Διευθύντρια Οικονομικών

Μαρία Χαραλάμπους
BA Economics, MBA, FCA

Διευθυντής Διανομής

Κενή Θέση

Αναστάσης Γρηγορίου (εκτελών χρέη από 1.12.2018)
BEng, MBA, CEng, MIET

Διευθυντής Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής

Αδωνις Γιασεμίδης
Δίπλωμα Ηλεκτρολόγου Μηχανικού, MBA, MIET

Διευθυντής Διαχειριστή Συστήματος Διανομής

Αναστάσης Γρηγορίου
BEng, MBA, CEng, MIET

Διευθυντής Μεταφοράς

Κώστας Γαβριηλίδης
BSc (Hons), MEng, MBA, CIPR Diploma, MIET, MCIPR

Διευθυντής Παραγωγής

Χαράλαμπος Μενελάου (εκτελών χρέη από 1.7.2019)
BSc, M.Phil

Διευθυντής Προμήθειας

Μάριος Σκορδέλλης
BSc (Hons), MSc, MBA, CEng, MIET

Μήνυμα Προέδρου

Μιχάλης
Κωμοδρόμος

Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, εδώ και σχεδόν 70 χρόνια, είναι ο κύριος πυλώνας ενέργειας της Κύπρου. Με εξειδικευμένη τεχνογνωσία, σύγχρονες υποδομές, συστήματα διαχείρισης ποιότητας, κινδύνου και διακυβέρνησης, αποτελεσματική εξυπηρέτηση και άμεση τεχνική ανταπόκριση, έχει ξεχωρίσει για την αξιοπιστία και τη σιγουριά που προσφέρει στην κάλυψη και των πιο απαιτητικών ενεργειακών αναγκών.

Το 2020 ήταν μια ιδιαίτερη χρονιά, με την πανδημία να πλήττει με ένταση την κοινωνία και την οικονομία του τόπου μας. Η Διοίκηση της ΑΗΚ, με γνώμονα την άμβλυση των επιπτώσεων, έλαβε την απόφαση μείωσης της τάξης του 10% στα τιμολόγια όλων των πελατών της, για περίοδο 6 μηνών. Η κίνηση αυτή του Οργανισμού αντιστοιχεί σε ποσό άνω των €30 εκ, το οποίο η ΑΗΚ επέστρεψε στην κοινωνία και στην οικονομία της Κύπρου.

Με βάση τη ρυθμιστική απόφαση της ΡΑΕΚ, η ΑΗΚ συμμορφώθηκε πλήρως με τις πρόνοιες που διέπουν το Λειτουργικό και Λογιστικό Διαχωρισμό των Δραστηριοτήτων της. Για να διευκολυνθεί το άνοιγμα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στην Κύπρο, υλοποιώντας Ευρωπαϊκή Οδηγία και σχετικές ρυθμιστικές αποφάσεις της ΡΑΕΚ, η ΑΗΚ έχει διαχωριστεί σε 4 Βασικές Ανεξάρτητες Ρυθμιζόμενες Δραστηριότητες και τη Διεύθυνση Μη Ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων. Στόχος να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στις νέες ανάγκες της Ανοικτής Αγοράς, μέσα σε πλαίσιο διαφάνειας και υγιούς ανταγωνισμού.

Κύριος στόχος παραμένει η μείωση της εξάρτησης από το πετρέλαιο και η διευρυμένη αξιοποίηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Σύντομα ξεκινά η υλοποίηση ενός μεγάλου έργου, του Φωτοβολταϊκού Πάρκου (ΦΠ) στο Ακρωτήρι Λεμεσού, συνολικής ισχύος 12ΜW. Επίσης, στο πλαίσιο της κοινοπραξίας της ΑΗΚ με την Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου, βρισκόμαστε στο στάδιο εξασφάλισης των απαραίτητων αδειών για την ανάπτυξη σημαντικών ΦΠ στην περιοχή Αχερά. Παράλληλα, προετοιμάζεται το ΦΠ Αγίου Ιωάννη, ενώ η ΑΗΚ σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας εγκαθιστά φωτοβολταϊκά συστήματα σε όλα τα σχολεία της Κύπρου. Η ΑΗΚ, στο πλαίσιο υλοποίησης του στρατηγικού της

σχεδιασμού, υπέγραψε συμφωνία για να μετέχει στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας Υποδομών Φυσικού Αερίου (ΕΤΥΦΑ) με ποσοστό 30% έχοντας καταβάλει ποσό €43 εκ. Στόχος είναι να συμβάλουμε στην ενεργειακή ισχυροποίηση της Κύπρου μέσα από την ανάπτυξη υποδομών έλευσης Φυσικού Αερίου (ΦΑ). Ενόσ έργου ιδιαίτερης σημασίας για τον τόπο.

Στην κατεύθυνση χρήσης φυσικού αερίου, είναι ήδη σε εξέλιξη και προχωρούν με ταχύτητα οι απαραίτητες τροποποιήσεις στις Μονάδες Παραγωγής του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Βασιλικού, ώστε να είναι έτοιμες όταν το ΦΑ είναι στη διάθεσή μας. Συγκεκριμένα οι μετατροπές στους ατμολέβητες 1, 2 και 3 για να λειτουργούν και με φυσικό αέριο έχουν ολοκληρωθεί. Η εγκατάσταση υποδομών Φυσικού Αερίου στις Μονάδες 4 και 5 έχει και αυτή ολοκληρωθεί και απομένουν οι δοκιμές με το Φυσικό Αέριο. Στις αρχές του 2021 ξεκίνησε το έργο της κοινής υποδομής (μέτρηση της ποσότητας, ρύθμιση της πίεσης και της θερμοκρασίας) του φυσικού αερίου για τις Μονάδες παραγωγής 1, 2 & 3 του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Βασιλικού. Οι εργασίες του συγκεκριμένου έργου αναμένεται να ολοκληρωθούν τον Ιούνιο του 2022.

Ός προς τη συμμόρφωση της ΑΗΚ με τις οδηγίες της ΕΕ και τα επιτρεπόμενα όρια εκπομπών αέριων ρύπων, όπως καθορίζονται από την άδεια λειτουργίας που εκδίδει το Υπουργείο Εργασίας, εντός του 2020 ολοκληρώθηκαν τα έργα εγκατάστασης σύγχρονων συστημάτων προστασίας του περιβάλλοντος. Πλέον είμαστε στο στάδιο των τελικών ελέγχων πριν την τελική τους παράδοση.

Παράλληλα, προκηρύχθηκε Κοινοτικός Διαγωνισμός για την εγκατάσταση νέας Μονάδας Αεριοστροβίλων Συνδυασμένου Κύκλου δυναμικότητας 160 MW, στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Βασιλικού. Η νέα Μονάδα, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα, αναμένεται να τεθεί σε εμπορική λειτουργία στο τέλος Απριλίου 2023.

Ένας από τους κύριους πυλώνες προτεραιοτήτων της ΑΗΚ είναι η εξοικονόμηση ενέργειας. Για τον σκοπό αυτό έχουν γίνει συμφωνίες με όλες τις Κοινότητες και τους πιο πολλούς Δήμους για αντικατάσταση των ενεργοβόρων φωτιστικών οδικού φωτισμού με λαμπτήρες LED. Η συμφωνία αυτή, μεταξύ ΑΗΚ και Υπουργείου Εσωτερικών, αποτελεί μεγάλη πρόκληση για τον Οργανισμό. Με το ανθρώπινο δυναμικό και την εξειδικευμένη τεχνογνωσία που διαθέτουμε, αντιμετωπίζουμε την πρόκληση αυτή με επιτυχία.

Μια επιπρόσθετη επιλογή είναι τα έξυπνα φωτιστικά και οι έξυπνοι πάσσαλοι, που αποτελούν μέρος της έξυπνης πόλης, καθώς μπορούν να ελέγχονται μέσω του λογισμικού της κεντρικής πλατφόρμας διαχείρισης. Οι έξυπνοι πάσσαλοι φέρουν εξειδικευμένο εξοπλισμό και παρέχουν πληροφόρηση, μηνύματα επικοινωνίας, ανακοινώσεις και δωρεάν διαδίκτυο στους δημότες και επισκέπτες του Δήμου. Αυτά τα έξυπνα φωτιστικά επέλεξε να εγκαταστήσει ο Δήμος Πάφου.

Τα δίκτυα της ΑΗΚ αποτελούν το «κυκλοφοριακό» σύστημα όλης της ηλεκτρικής ενέργειας που ρέει από την Παραγωγή μέχρι

την τελική κατανάλωση. Μέσα στα νέα δεδομένα της Αγοράς Ηλεκτρισμού, μετεξελίσσονται συνεχώς, μεταμορφώνοντας το παραδοσιακό σύστημα από απλά παθητικά σύρματα σε πλατφόρμα αμφίδρομης ροής ενέργειας και πληροφορίας μεταξύ του δικτύου και των χρηστών δικτύου.

Στις μεγάλες αλλαγές που έχουν τροχοδρομηθεί ανήκουν και οι έξυπνοι Μετρητές, που αποτελούν μια μικρή επανάσταση. Μέσω των λειτουργικών τους δυνατοτήτων, προσφέρουν πολλαπλά οφέλη στους καταναλωτές, για παράδειγμα την αναλυτική πληροφόρηση για τον τρόπο με τον οποίο καταναλώνουν ηλεκτρική ενέργεια. Οι καταναλωτές εφοδιάζονται με ένα σύγχρονο εργαλείο εξοικονόμησης ενέργειας που τους παρέχει σημαντικά οικονομικά οφέλη. Σύμφωνα με σχετική απόφαση της ΡΑΕΚ σχεδιάζεται η αντικατάσταση 400.000 συμβατικών μετρητών με έξυπνους, σε ένα χρονοδιάγραμμα του οποίου η υλοποίηση θα αρχίσει το 2022 και θα ολοκληρωθεί το 2025. Ήδη έχουν ετοιμαστεί οι προδιαγραφές και οι όροι του διαγωνισμού προσφορών.

Οι έξυπνοι μετρητές, το Σύστημα Ελέγχου Διανομής SCADA/DMS και το σύστημα MDMS (το σύστημα δηλαδή διαχείρισης των μετρητικών δεδομένων), που αποτελεί θεμέλιο αξιοπιστίας και διαφάνειας για την εύρυθμη και ομαλή λειτουργία της ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρισμού, όλα αυτά είναι η βάση των έξυπνων δικτύων που αναπτύσσονται εξελικτικά από την ΑΗΚ, στο συνεχώς μεταβαλλόμενο πεδίο της Αγοράς Ηλεκτρισμού.

Σε στενή συνεργασία με το Υπουργείο Ενέργειας και τη ΡΑΕΚ, η ΑΗΚ υλοποιεί το στρατηγικό της σχεδιασμό. Στόχος είναι να είμαστε στην πρώτη γραμμή των ενεργειακών προκλήσεων της επόμενης δεκαετίας. Στο επίκεντρό τους είναι η μετάβαση στην οικονομία του μηδενικού άνθρακα, με καθοριστικό παράγοντα την καθολική διείσδυση και αποδοτική διαχείριση της πράσινης ενέργειας.

Στον χώρο των Τηλεπικοινωνιών, αποφασίστηκε η διεξαγωγή ενός πιλοτικού έργου εγκατάστασης καλωδίου Οπτικών Ινών στο εναέριο Δίκτυο Διανομής. Η πιλοτική εφαρμογή περιλαμβάνει την τηλεπικοινωνιακή διασύνδεση του Υ/Σ Μεταφοράς Ομόνοια 132 kV με τους Υ/Σ Διανομής Σουέζ και Χατζηγιάννης, μέσω καλωδίου Οπτικών Ινών. Οι δύο υποσταθμοί που έχουν επιλεγεί, πληρούν τις προϋποθέσεις για την αναβάθμισή τους και την εγκατάσταση τηλεματρικής μονάδας. Θα εγκατασταθούν καλώδια Οπτικών Ινών συνολικού μήκους περίπου 1100μ, εναέρια και υπόγεια, σε κεντρική περιοχή της Λεμεσού.

Στόχος του πιλοτικού αυτού έργου είναι αφενός να αναδείξει κάποιες από τις τηλεπικοινωνιακές εφαρμογές καθώς και τυχόν προβλήματα και αφετέρου να σηματοδοτήσει την έναρξη του σημαντικού και καθοριστικού έργου της ανάπτυξης τηλεπικοινωνιακού δικτύου στη Διανομή για υποστήριξη του ενεργειακού δικτύου της Διανομής.

Με τη διεύρυνση της εφαρμογής του Δικτύου Οπτικών Ινών και την ταυτόχρονη ψηφιοποίηση και αυτοματοποίηση του

διακοπτικού εξοπλισμού διανομής της ΑΗΚ, θα παρέχεται η δυνατότητα καλύτερης τηλεπαρακολούθησης και τηλεχειρισμού του δικτύου Διανομής από το Κεντρικό Σύστημα Ελέγχου και Συλλογής Δεδομένων δικτύου (Distribution Scada), μέσω ενός ιδιόκτητου, αξιόπιστου και ευρείας χρήσης τηλεπικοινωνιακού δικτύου. Αυτό θα συμβάλει τόσο στη βελτίωση της ανταπόκρισης της ΑΗΚ σε διάφορα συμβάντα -όπως η αποκατάσταση παροχής μετά από βλάβες στο δίκτυο,- όσο και στη δυνατότητα προληπτικών ενεργειών για αποφυγή τους.

Με άξονα τις υπερσύγχρονες τεχνολογίες του Γεωγραφικού Διαχειριστικού Συστήματος Δικτύου – GIS, χαράσσουμε τον δρόμο στην ψηφιακή μετάβαση με ένα πλήρες ψηφιακό περιβάλλον στις διαδικασίες εξυπηρέτησης του πελάτη, αλλά και με πλήρη ψηφιοποίηση του ίδιου του δικτύου. Προς αυτή την κατεύθυνση έχουμε εισάξει τα δεδομένα του δικτύου σε ψηφιοποιημένη μορφή στο GIS, που αποτελεί την η αναγκαία προϋπόθεση για μια ευρεία ανάπτυξη εφαρμογών μέσω διαδικτύου. Τέτοια παραδείγματα είναι η αυτοματοποιημένη υποβολή αιτήσεων σύνδεσης με το δίκτυο και η επίσπευση της έκδοσης των όρων σύνδεσης στον πελάτη και επίσης η αμεσότερη ανταπόκριση μας σε βλάβες και έκτακτα περιστατικά.

Ταυτόχρονα βρίσκονται σε εξέλιξη πρωτοποριακά έργα, όπως για παράδειγμα η ενσωμάτωση drones και ευφυών εφαρμογών στις διαδικασίες ανάπτυξης και συντήρησης του Δικτύου και η αυτοματοποίηση της διεργασίας για άμεση έκδοση όρων σύνδεσης.

Η αξία της εκπαίδευσης, σε έναν Οργανισμό με το ρόλο και την αποστολή της ΑΗΚ, είναι αυτονόητη. Με στόχο να διευρύνουμε τους τομείς γνώσης και μάθησης και να δώσουμε ευκαιρίες συνεχούς ανάπτυξης δεξιοτήτων, στο σύνολο των ανθρώπων μας, η ΑΗΚ προχωρά στην υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου συστήματος e-Learning, χτίζοντας πάνω σε υφιστάμενες, αποδεδειγμένες αξίες, πλατφόρμες.

Παράλληλα, αναβαθμίστηκε η Σχολή Εκπαίδευσης Προσωπικού της ΑΗΚ. Η Σχολή Εκπαίδευσης είναι ο χώρος μάθησης και συνεχούς εξέλιξης γνώσεων και ικανοτήτων των ανθρώπων του Οργανισμού. Με τον επαγγελματισμό, την εμπειρία, τις γνώσεις και τη συνεχή εκπαίδευση, είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν με επιτυχία κάθε πρόκληση.

Πέραν της Σχολής Εκπαίδευσης, δημιουργήθηκε Κέντρο Έρευνας και Καινοτομίας. Στόχος της ΑΗΚ είναι η διασύνδεσή της με αναγνωρισμένα ερευνητικά και ακαδημαϊκά ιδρύματα. Ο Οργανισμός επιδιώκει να ενώσει δυνάμεις με την επιστημονική κοινότητα και να συμβάλει στην ανταλλαγή τεχνογνωσίας και στην ενθάρρυνση υλοποίησης καινοτόμων ιδεών και εφαρμογών.

Στο εσωτερικό της περιβάλλον, η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου προχώρησε, μέσω σχετικού Διαγωνισμού, στην αγορά υπηρεσιών Συμβούλων για τον σχεδιασμό ενός νέου Συστήματος Αξιολόγησης προσωπικού. Αυτό πρέπει να ανταποκρίνεται

στις νέες ανάγκες του οργανισμού και να πληροί τις σχετικές απαιτήσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου. Ο τροποποιητικός Κανονισμός που διέπει το Νέο Σύστημα Αξιολόγησης της ΑΗΚ, απεστάλη μέσω του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας στη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας για τον απαραίτητο νομοτεχνικό έλεγχο, ώστε να προωθηθεί το συντομότερο δυνατό στο Υπουργικό Συμβούλιο προς έγκριση και ακολούθως στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση.

Στο τελικό στάδιο ολοκλήρωσής του βρίσκεται το νέο, ενεργειακά πράσινο κτήριο της ΑΗΚ, που θα στεγάσει το Περιφερειακό Γραφείο Αμμοχώστου - Λάρνακας. Το κτήριο αυτό, σύγχρονης αισθητικής και κατασκευαστικής αρτιότητας, ανταποκρίνεται στις τεχνολογικές και περιβαλλοντικές προκλήσεις της εποχής μας. Παρέχει βελτιωμένη λειτουργικότητα, εύκολη πρόσβαση σε χώρους στάθμευσης και άνετο περιβάλλον εξυπηρέτησης του κοινού.

Η πελατοκεντρική φιλοσοφία στην εποχή μας είναι μονόδρομος. Με άξονα τη βέλτιστη εξυπηρέτηση του πελάτη, έχει τεθεί σε εφαρμογή πρόγραμμα λειτουργικής αναβάθμισης των ΚΕΠ και υποστήριξης των επιχειρηματικών μονάδων. Η ΑΗΚ έχει ολοκληρώσει το νέο Σύστημα Κέντρου Τηλεξυπηρέτησης Πελατών, έχει υλοποιήσει την Υπηρεσία Εύκολης Πληρωμής και προχωρά με ταχύτητα στο ανασχεδιασμό και στην αναβάθμιση της εφαρμογής 'ΑΗΚ Mobile App' που θα προσφέρει άμεση και ποιοτική πληροφόρηση, καθώς και νέες λειτουργίες στον κύριο καταναλωτή ηλεκτρικής ενέργειας.

Επιθυμώ να ευχαριστήσω θερμά τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας, κ. Νίκο Αναστασιάδη για την τιμή και την εμπιστοσύνη του. Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω την Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, κυρία Νατάσα Πηλείδου για τη στενή και παραγωγική συνεργασία, καθώς και όλους τους λειτουργούς του Υπουργείου. Ευχαριστίες εκφράζω στην Κυβέρνηση, στη Βουλή των Αντιπροσώπων, στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας, στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου, στον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου, σε όλους τους Κυβερνητικούς Φορείς και Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης με τις οποίες η ΑΗΚ συνεργάστηκε, καθώς επίσης και στους εκπροσώπους των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας για την προβολή του έργου και του ρόλου της ΑΗΚ.

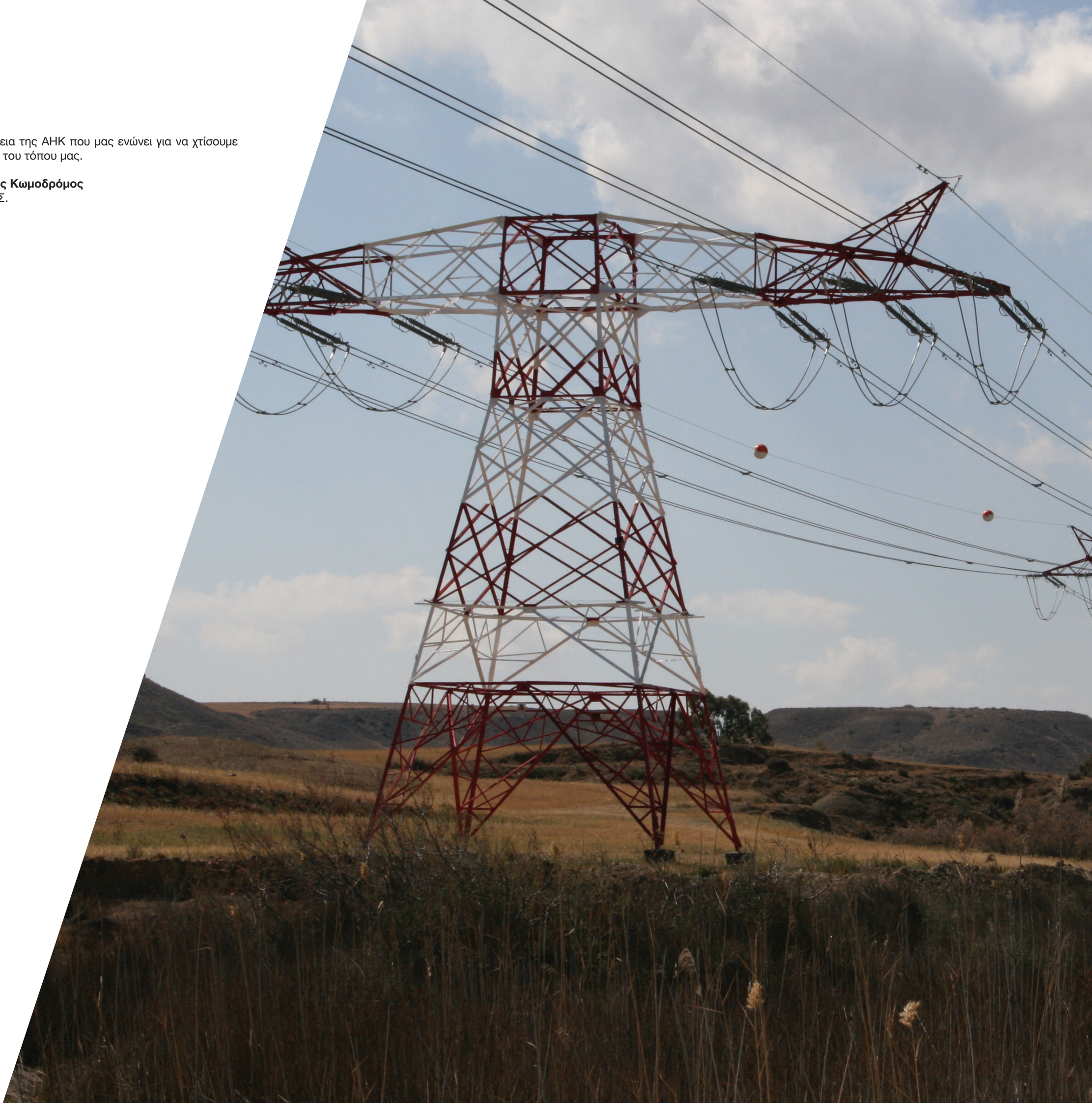
Τέλος, θα ήθελα ιδιαίτερα να ευχαριστήσω όλους τους συνεργάτες μου στο Διοικητικό Συμβούλιο, τον Γενικό Διευθυντή της ΑΗΚ, κ Παναγιώτη Ολύμπιο και τα μέλη της Διεύθυνσης, τις ηγεσίες των Συντεχνιών, καθώς και όλους τους εργαζόμενους του Οργανισμού. Κοινή μας προσπάθεια είναι να οδηγήσουμε την ΑΗΚ πιο ψηλά, στο δρόμο της εξέλιξης, ισχυρό στυλοβάτη του ενεργειακού μέλλοντος του τόπου.

Σήμερα, με ρεύμα εμπιστοσύνης και αξιοποιώντας τις νέες τεχνολογίες, η ΑΗΚ αλλάζει. Καινοτομεί και εξελίσσεται. Σε μια πορεία σταθερής ανάπτυξης, ανοίγει την πόρτα στο μέλλον. Πάντα με σεβασμό στον άνθρωπο και στο περιβάλλον.

Η ΑΗΚ ήταν, είναι και θα είναι πάντα εδώ. Ανοιχτή στις προκλήσεις, που την κάνουν πιο ικανή, πιο αποδοτική. Με ενέργεια που κινεί την οικονομία και κάνει καλύτερη τη ζωή όλων μας.

Είναι η ενέργεια της ΑΗΚ που μας ενώνει για να χτίσουμε μαζί το αύριο του τόπου μας.

Καθ. Μιχάλης Κωμοδρόμος
Πρόεδρος Δ.Σ.

Μήνυμα Γενικού Διευθυντή

Παναγιώτης Ολύμπιος

2020. Ακόμη μια δύσκολη χρονιά που τη σημάδεψε η πανδημία. Μια δοκιμασία αλλά και πρόκληση για τον Οργανισμό μας, να διασφαλίσει την απρόσκοπτη παραγωγή, μεταφορά, διανομή και προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας στην Κύπρο.

Με κυρίαρχο μέλημα την προστασία της υγείας όλων, εργαζομένων, συνεργατών, καταναλωτών, ετοιμάσαμε σχέδια δράσης για να διασφαλίσουμε τη συνέχιση των επιχειρησιακών μας δραστηριοτήτων. Στο πλαίσιο αυτό προσαρμόστηκε η λειτουργία των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πελατών και των Κέντρων Χρηστών Δικτύου και αξιοποιήθηκαν οι νέες τεχνολογίες, με έμφαση στην επικοινωνία και στην ηλεκτρονική εξυπηρέτηση των καταναλωτών. Όλες οι υπηρεσίες προσφέρονταν και ηλεκτρονικά και τηλεφωνικά.

Σε ένα περιβάλλον ραγδαίων αλλαγών στον τομέα της ενέργειας και παρά τις δυσκολίες, το αναπτυξιακό πρόγραμμα του Οργανισμού κινήθηκε με γρήγορους ρυθμούς:

Στον τομέα της Παραγωγής, συνεχίστηκαν τα πολύπλοκα έργα εγκατάστασης συστημάτων προστασίας του περιβάλλοντος στις Μονάδες Παραγωγής, σύμφωνα με τα μειωμένα όρια εκπομπών ρύπων που καθορίζει η ΕΕ. Προχώρησαν παράλληλα και οι απαραίτητες τροποποιήσεις των Μονάδων Παραγωγής ώστε να λειτουργούν με Φυσικό Αέριο. Επιπρόσθετα, εντός του 2020, προκυρήχθηκε Κοινοτικός Διαγωνισμός για την εγκατάσταση της Μονάδας Αεριοστροβίλων Συνδυασμένου Κύκλου (ΜΑΣΚ) δυναμικότητας 130 με 160 MW, στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Βασιλικού. Το Έργο περιλαμβάνει σχεδιασμό, προμήθεια, εγκατάσταση, έλεγχο και αρχική λειτουργία. Ο Διαγωνισμός περιλαμβάνει επίσης τη μακρόχρονη συντήρηση «Long Term Service Agreement» (LTSA) των αεριοστροβίλων, μέχρι και τη συμπλήρωση της πρώτης μεγάλης συντήρησης (major overhaul), η οποία προβλέπεται να γίνει σε μια περίοδο περίπου 8 ετών από την αρχική ημερομηνία λειτουργίας της Μονάδας.

Στο χώρο της Προμήθειας, αναβαθμίστηκαν οι χώροι εξυπηρέτησης και αναπτύχθηκαν νέες υπηρεσίες, όπως η Υπηρεσία Έυκολης Πληρωμής, με γνώμονα πάντοτε την καλύτερη εξυπηρέτηση του πελάτη. Η ΑΗΚ Προμήθεια, κατά το 2020, συνέχισε την προετοιμασία της για τη λειτουργία της ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρισμού. Στα μέσα του

2020 λειτούργησε το νέο Κέντρο Τηλεξυπηρέτησης Πελατών της ΑΗΚ Προμήθεια, όπου οι πελάτες της μπορούν να επικοινωνούν με την υπηρεσία Λογαριασμών καλώντας τον τετραψήφιο αριθμό 1818 και να εξυπηρετούνται για θέματα που αφορούν τους λογαριασμούς ηλεκτρικής ενέργειας.

Στο Δίκτυο Μεταφοράς και στο Δίκτυο Διανομής, συνεχίστηκαν με εντατικούς ρυθμούς η υλοποίηση των προγραμμάτων επέκτασης, αναβάθμισης και συντήρησής τους.

Έργα που υλοποιήθηκαν το 2020 ή βρίσκονται σε εξέλιξη και αξίζει να αναφερθούν, μεταξύ άλλων, είναι:

- Η ολοκλήρωση του Υποσταθμού Μεταφοράς New Moni GIS που αντικατέστησε πλήρως τον παλιό εξοπλισμό του Σταθμού Μονής.
- Η συμπλήρωση της νέας διασύνδεσης του Η/Σ Βασιλικού με τον Υ/Σ Μονή GIS.

- Η εγκατάσταση διαζυγικών Μετασχηματιστών 11/22 kV για συνδέσεις φωτοβολταϊκών πάρκων στους Υ/Σ Μαρί, Κοφίνου, Άγιος Νικόλαος, Ορούντα και Πισσούρι.

- Η αναβάθμιση του Υ/Σ Σωτήρας από 2X31.5 σε 2X40 MVA

- Η ανάπτυξη και λειτουργία συστήματος SCADA/DMS (Distribution Management System), ώστε να προσφέρει στον Οργανισμό τα αναγκαία εργαλεία για την ολοκληρωμένη δυναμική διαχείριση του Συστήματος Διανομής

- Η υλοποίηση του πιλοτικού έργου εγκατάστασης 3000 έξυπνων μετρητών, που είναι ο πρόδρομος της μαζικής εγκατάστασης έξυπνων μετρητών και ο σχεδιασμός για την ανάπτυξη προηγμένου ευφυούς συστήματος μέτρησης, γνωστό ως AMI. Μέχρι το 2025 αναμένεται η μαζική αντικατάσταση 400.000 συμβατικών μετρητών με έξυπνους μετρητές.

- Ολοκληρώθηκε η εφαρμογή του σύγχρονου συστήματος καταγραφής και διαχείρισης όλων των μετρητικών δεδομένων (MDMS), που εξυπηρετεί τις ανάγκες των καταναλωτών, Προμηθευτών, Παραγωγών και γενικά όλων των συμμετεχόντων στην Αγορά Ηλεκτρισμού.

Η Διεύθυνση των Μη Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων επικεντρώθηκε στους τομείς της ηλεκτροκίνησης, της αντικατάστασης του ενεργοβόρου οδικού φωτισμού, της αφαλάτωσης και στα ΑΠΕ. Με δεδομένη τη διεθνή τάση για ενέργεια κίνησης φιλική προς το περιβάλλον, η ΑΗΚ συμβάλλει στην προσπάθεια ενίσχυσης της ηλεκτροκίνησης στη χώρα μας. Η υπηρεσία e-charge έχει δημιουργηθεί από την ΑΗΚ πριν έξι χρόνια, με στόχο οι ιδιοκτήτες ηλεκτρικών οχημάτων να έχουν πρόσβαση σε αξιόπιστη φόρτιση του οχήματός τους σε χώρους δημόσιας χρήσης. Αυτή τη στιγμή έχουμε σε λειτουργία 24 σταθμούς σε όλη τη Κύπρο, με 48 σημεία φόρτισης ενώ, εντός του 2021, προβλέπεται η εγκατάσταση ακόμη 12 σταθμών. Σε αυτούς περιλαμβάνονται πέντε ταχυφορτιστές νέας γενιάς με δυνατότητα φόρτισης της μπαταρίας σε μόλις 20 λεπτά. Παράλληλα οι πολίτες,

μέσω της πλατφόρμας myeac.etrel.com που λειτουργεί είτε σε κινητό είτε σε υπολογιστή, μπορούν να ενημερωθούν για τα σημεία που είναι εγκατεστημένοι οι φορτιστές, την κατάσταση που βρίσκονται, αν είναι κατεληγμένοι και άλλες πληροφορίες.

Η αντικατάσταση του ενεργοβόρου οδικού φωτισμού όλων των κοινοτήτων της Κύπρου, αλλά και των περισσότερων Δήμων, με φωτιστικά σώματα LED νέας τεχνολογίας, είναι το μεγαλύτερο έργο αυτής της κατηγορίας που έχει γίνει στο νησί. Εντός του 2020 υπεγράφη συμφωνία και με το Υπουργείο Άμυνας για την αντικατάσταση του ενεργοβόλου φωτισμού με λαμπτήρες LED σε όλα τα στρατόπεδα της Κύπρου. Τα οφέλη είναι σημαντικά και απλώνονται σε όλη την κοινωνία και την οικονομία. Υπολογίζεται μείωση της τάξης του 60% της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας για τον οδικό φωτισμό.

Στην κατεύθυνση αξιοποίησης των ΑΠΕ η ΑΗΚ, σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας, συνεχίζει το έργο της εγκατάστασης ΦΒ συστημάτων στα σχολικά κτίρια σε όλη την Κύπρο. Η συμφωνία περιλαμβάνει εγκατάσταση ΦΒ συστημάτων σε 405 σχολεία, συνολικής ισχύος 4,85 MW.

Στο πλαίσιο του προγραμματισμού της ΑΗΚ για αξιοποίηση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, ολοκληρώθηκε η εγκατάσταση φωτοβολταϊκού συστήματος ισχύος 425 kW στα Κεντρικά Γραφεία της ΑΗΚ και αντίστοιχος προγραμματισμός γίνεται και για τα υπόλοιπα κτήρια της ΑΗΚ παγκύπρια.

Επίσης, το 2020 συνεχίστηκε το έργο ανέγερσης του νέου Περιφερειακού Γραφείου Αμμοχώστου – Λάρνακας με τη μέθοδο Σχεδιασμού – Κατασκευής. Τονίζεται πως κάθε νέο κτήριο της ΑΗΚ, κατασκευάζεται με όλες τις προδιαγραφές ενός πράσινου οικοδομήματος. Έτσι και αυτό, χαρακτηρίζεται ως Κτήριο Σχεδόν Μηδενικής Κατανάλωσης Ενέργειας, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Υπουργείου Ενέργειας. Η ολοκλήρωση του Έργου αναμένεται στις αρχές του 2021.

Για έναν Οργανισμό του μεγέθους και της σημαντικότητας της ΑΗΚ, που ανήκει στην κυπριακή κοινωνία, η συμμετοχή του στα κοινωνικά δρώμενα είναι πράξη αυτονόητης ευθύνης. Το 2020 και στο πλαίσιο του προγράμματος Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης του Οργανισμού, η ΑΗΚ συνέχισε τη στήριξή της σε Συνδέσμους και Οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της Υγείας και του Περιβάλλοντος.

Η πιο σημαντική δύναμη της ΑΗΚ είναι διαχρονικά το έμπειρο και εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό της. Γι' αυτό και η επένδυση στους ανθρώπους του Οργανισμού αποτελεί επένδυση στο μέλλον του. Παράλληλα, η ΑΗΚ έχει δεσμευτεί για τη σταθερή προώθηση της ισότητας των φύλων στον εργασιακό χώρο, σε όλους τους τομείς και τις δραστηριότητές της. Μέσα από την πιστοποίηση ως Εργοδότης Ισότητας, η ΑΗΚ έθεσε ως μακροχρόνιους στόχους τη συστηματική επιμόρφωση και ευαισθητοποίηση για θέματα Ισότητας, τη λήψη μέτρων και υιοθέτηση στρατηγικών για αλλαγή κουλτούρας σχετικά με την ισότητα των φύλων, την ενίσχυση της συμμετοχής

των γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων, την ανάπτυξη δράσεων για την αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην απασχόληση και τη λήψη επιπρόσθετων μέτρων για εναρμόνιση επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής.

Ολοκληρώνοντας και εκ μέρους της Διεύθυνσης και των εργαζομένων της ΑΗΚ, θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου προς τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου Καθ. Μιχάλη Κωμοδρόμο, τον Αντιπρόεδρο κ. Γιώργο Νικολέττο, καθώς και τα υπόλοιπα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου για την αгаστή συνεργασία μας στην κατεύθυνση επίτευξης των επιχειρησιακών, λειτουργικών και αναπτυξιακών στόχων του Οργανισμού.

Παναγιώτης Ολύμπιος
Γενικός Διευθυντής

Λειτουργικός διαχωρισμός των δραστηριοτήτων της ΑΗΚ

Μετά την έκδοση των Ρυθμιστικών Αποφάσεων 02/2014, 03/2014 και 04/2014, από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ), οι οποίες αφορούν τον Λογιστικό και Λειτουργικό Διαχωρισμό των Δραστηριοτήτων της ΑΗΚ, η ΑΗΚ συνέχισε μέσα στο 2020 την εφαρμογή σειράς ενεργειών για τη συμμόρφωση της σε πλήρη συνεργασία με τη ΡΑΕΚ.

Μέσα από τη διαδικασία συμμόρφωσης της, η ΑΗΚ οργανώθηκε σε τέσσερις ανεξάρτητες Βασικές Ρυθμιζόμενες Δραστηριότητες (ΒΡΔ) της Παραγωγής, Προμήθειας, Μεταφοράς (Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς), Διανομής (Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής και Διαχειριστής Συστήματος Διανομής) και στις Μη-Ρυθμιζόμενες Δραστηριότητες.

Σύμφωνα με τη Ρυθμιστική Απόφαση 04/2014 οι υπόλοιπες Διευθύνσεις της ΑΗΚ λειτουργούν ως «Άλλες Δραστηριότητες» παρέχοντας υπηρεσίες προς τις ΒΡΔ.

Η Ανεξαρτησία Διακυβέρνησης και η Λειτουργική Ανεξαρτησία των Βασικών Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων εξασφαλίζεται:

- με την ετοιμασία Στρατηγικού Σχεδίου, Επιχειρηματικού Σχεδίου, Προγράμματος Δράσης και Προϋπολογισμού, από κάθε Δραστηριότητα ξεχωριστά,
- με την εφαρμογή Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και Κώδικα Δεοντολογίας, καθώς και
- με την ορθή κοστολόγηση των ανθρωποωρών των παρεχόμενων πόρων και υπηρεσιών μεταξύ των Βασικών Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων και από τις Κοινές Υπηρεσίες, για την αποφυγή διεπιδοτήσεων και νόθευσης του ανταγωνισμού.

Επιπρόσθετα, έχει δημιουργηθεί ανεξάρτητη Διεύθυνση Διαχειριστή Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ) και περιχαρακωμένο «Τμήμα Εγγραφής Μετρητών και Καταγραφής Μετρήσεων» το οποίο εξυπηρετεί χωρίς διακρίσεις όλους τους Προμηθευτές.

Με τα πιο πάνω μέτρα, η ΑΗΚ επιδιώκει να επιτύχει τον αποκλεισμό διεπιδοτήσεων και την προστασία του ανταγωνισμού, την αποφυγή «δυσμενούς διάκρισης» και την ισότιμη μεταχείριση των καταναλωτών, των χρηστών του συστήματος και των συμμετεχόντων στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

Από την 1η Δεκεμβρίου 2016, ημερομηνία η οποία καθορίστηκε από τη ΡΑΕΚ ως η μέρα εφαρμογής του Λειτουργικού Διαχωρισμού και αποτελεί την έναρξη της περιόδου ρυθμιστικού ελέγχου, η ΑΗΚ εφαρμόζει επίσημα

τον Λειτουργικό Διαχωρισμό. Η εφαρμογή του Λειτουργικού Διαχωρισμού είναι μια συνεχής και δυναμική διαδικασία κατά την οποία γίνονται βελτιώσεις με βάση τις εισηγήσεις των Λειτουργικών Συμμόρφωσης της ΑΗΚ και τα ευρήματα των εσωτερικών και εξωτερικών ελέγχων.

Σύμφωνα με την ΡΑ 04/2014 η ΑΗΚ έχει ετοιμάσει Πρόγραμμα Συμμόρφωσης για κάθε Δραστηριότητα το οποίο παρακολουθείται από τους Λειτουργούς Συμμόρφωσης οι οποίοι έχουν ορισθεί για το σκοπό αυτό. Κατά τη διάρκεια του 2020 ετοιμάσθηκαν και υποβλήθηκαν προς τη ΡΑΕΚ σχετικές εκθέσεις συμμόρφωσης.

Δημόσια Διακυβέρνηση

Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου ιδρύθηκε και λειτουργεί σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Ανάπτυξης Ηλεκτρισμού Νόμου, Κεφ. 171, ο οποίος μεταξύ άλλων προνοεί για τον βασικό τρόπο διακυβέρνησης της.

Πέραν των πιο πάνω το ΔΣ της ΑΗΚ, υιοθέτησε Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και Κώδικα Δεοντολογίας, στα πλαίσια εφαρμογής της Ρυθμιστικής Απόφασης 04/2014 της ΡΑΕΚ για το Λειτουργικό Διαχωρισμό των Δραστηριοτήτων της, στις 3 Μαρτίου 2015.

Ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης αποτελεί ένα περιεκτικό κείμενο που κωδικοποιεί και ενσωματώνει τις βασικές αρχές εταιρικής διακυβέρνησης, σύμφωνα με τις διεθνείς καλές πρακτικές, για εφαρμογή από τη διοίκηση της ΑΗΚ.

Περιλαμβάνει μεταξύ άλλων, το Νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία της ΑΗΚ, καταγράφει τον τρόπο λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου, των Μεικτών Ειδικών Υπεπιτροπών (ΜΕΥ), των υπολοίπων Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου και το ρόλο του Γενικού Διευθυντή και των Εκτελεστικών Διευθυντών.

Περιλαμβάνει επίσης τον Εσωτερικό Κανόνα Λειτουργίας των Μεικτών Ειδικών Υπεπιτροπών (ΜΕΥ), στον οποίο καταγράφονται τόσο οι εξουσίες που εκχωρούνται από το Διοικητικό Συμβούλιο όσο και αυτές που δεν εκχωρούνται.

Σύμφωνα με τις αρχές του Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης:

- Το ΔΣ βεβαιώνεται ότι οι φορολογούμενοι και οι χρήστες λαμβάνουν ανάλογης αξίας υπηρεσίες για το αντίτιμο που καταβάλλουν.

- Οι αρμοδιότητες του ΔΣ είναι σαφώς καθορισμένες και οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα των συμβούλων καθορίζονται με σαφήνεια και το ΔΣ διασφαλίζει ότι αυτά επιτελούνται.

- Οι σχέσεις μεταξύ συμβούλων και του κοινού πρέπει να ρυθμίζονται με σαφήνεια.

- Το ΔΣ ορίζει τις αξίες, τις αρχές και τα πρότυπα του Οργανισμού και διασφαλίζει ότι αυτά εφαρμόζονται στην πράξη. Επιπλέον, το Διοικητικό Συμβούλιο θέτει στρατηγικούς σκοπούς και στόχους, διασφαλίζει την επάρκεια των οικονομικών πόρων και του ανθρώπινου δυναμικού και εξετάζει την απόδοση της διεύθυνσης.

- Η συμπεριφορά του κάθε συμβούλου αποτελεί παράδειγμα προς μίμηση αποτελεσματικής διακυβέρνησης και το ΔΣ

λαμβάνει αποφάσεις με τρόπο λεπτομερή, επιμελημένο και με διαφάνεια. Επίσης, υπάρχει σαφής διάκριση μεταξύ της διοίκησης και διεύθυνσης του Οργανισμού.

- Το ΔΣ έχει πρόσβαση σε υψηλού επιπέδου πληροφόρηση, συμβουλές και υποστήριξη και διασφαλίζει ότι εφαρμόζεται αποτελεσματικό σύστημα διαχείρισης κινδύνων.

- Οι σύμβουλοι έχουν τις δεξιότητες, τη γνώση και την εμπειρία που χρειάζεται για να εκτελούν με επάρκεια τα καθήκοντά τους.

- Οι δεξιότητες και ικανότητες των ατόμων που κατέχουν ρόλους στη διακυβέρνηση τυγχάνουν ανάπτυξης και η απόδοσή τους αξιολογείται τόσο ξεχωριστά όσο και στο σύνολό της.

- Πρέπει να επιτυγχάνεται ισορροπία μεταξύ συνέχειας και ανανέωσης στη σύνθεση του ΔΣ.

- Όσον αφορά στη λογοδοσία του, το ΔΣ διακρίνει μεταξύ επίσημων και ανεπίσημων σχέσεων και υιοθετεί δραστήρια και προγραμματισμένη προσέγγιση στο διάλογο με το κοινό και στη λογοδοσία του προς αυτό.

- Το ΔΣ αναλαμβάνει δραστήρια και προγραμματισμένη προσέγγιση για την ευθύνη του έναντι του προσωπικού του Οργανισμού και συνεργάζεται αποτελεσματικά με θεσμικούς φορείς. Επιπλέον, το ΔΣ είναι υπεύθυνο για τις συνέπειες των πράξεων και παραλείψεων του, περιλαμβανομένης της αστικής ή άλλης ευθύνης των διοικητικών συμβούλων.

Επιτροπές / Υπεπιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου

Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου

1. Συμβουλευτική Υπεπιτροπή της Αρχής για Θέματα Προσωπικού

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Μιχάλης Κωμοδρόμος

Μέλος

Χριστίνα Ζίκκου
Πολύβιος Λεμονάρης

Συντονιστής

Χαρίλαος Καραβάς

Η Συμβουλευτική Υπεπιτροπή της Αρχής για Θέματα Προσωπικού, απαρτίζεται από τρία Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής, εκ των οποίων το ένα είναι ο Πρόεδρος της Αρχής. Τα άλλα δύο Μέλη, καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής.

Τα Μέλη της Συμβουλευτικής Υπεπιτροπής της Αρχής για Θέματα Προσωπικού, ενεργούν σύμφωνα με τον Κανονισμό 19, των περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμών του 1986, (Κ.Δ.Π.291/86), όπως έχουν τροποποιηθεί μέχρι σήμερα και επιλαμβάνονται θεμάτων προσωπικού, όπως για παράδειγμα είναι η πρόσληψη, ο διορισμός και η προαγωγή υπαλλήλων, για τα οποία προβαίνουν σε σύσταση και εισήγηση

προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής. Ο ρόλος της εν λόγω Υπεπιτροπής, είναι μόνο συμβουλευτικός, με σκοπό να βοηθήσει το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής στη λήψη αποφάσεων για θέματα προσωπικού.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2020, η εν λόγω Υπεπιτροπή, συνεδρίασε εννέα (9) φορές και προέβει σε ανάλογες συστάσεις για θέματα προσωπικού που τέθηκαν ενώπιόν της.

2. Επιτροπή Οικονομικών (Λογαριασμοί, Προϋπολογισμοί, Οικονομικές Μελέτες, Διατιμήσεις, Ασφάλειες, Χειρισμός πελατών με καθυστερημένους/οφειλόμενους λογαριασμούς κατανάλωσης ηλεκτρισμού, κλπ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Μιχάλης Κωμοδρόμος

Μέλος

Χάρης Μίλλας
Χρυσόστομος Χρυσοστόμου
Κυριάκος Κυριάκου
Έλενα Τσολάκη
Αγνή Σιάλαρου

Συντονίστρια

Μαρία Χαραλάμπους

Η Επιτροπή Οικονομικών έχει συμβουλευτικής φύσεως αρμοδιότητες, που αφορούν ιδίως την υποβολή εισηγήσεων και διατύπωση γνώμης προς το Διοικητικό Συμβούλιο αναφορικά με θέματα οικονομικής φύσης που αφορούν την ΑΗΚ ως Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση.

Αποτελείται από έξι μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και

συντονίστρια είναι η Εκτελεστική Διευθύντρια Οικονομικών. Η σύνθεση της Επιτροπής δύναται να αλλάξει με απόφαση του ΔΣ. Η Επιτροπή συνεδριάζει τακτικά τουλάχιστον μια φορά κάθε τρίμηνο ή και εκτάκτως και καλεί οποιοδήποτε μέλος της Διοίκησης, αν το θεωρεί σκόπιμο.

Εντός του 2020 η Επιτροπή συνεδρίασε δώδεκα (12) φορές.

3. Επιτροπή Ελέγχου

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Χάρης Μίλλας

Μέλος

Γιώργος Νικολέττος
Αγνή Σιάλαρου
Έλενα Τσολάκη
Κυριάκος Κυριάκου
(από 13.05.2020)

Συντονιστής

Μιχάλης Ιωάννου

Κύρια αποστολή της Επιτροπής Ελέγχου είναι η παροχή υποστήριξης στο Διοικητικό Συμβούλιο, για την εκπλήρωση της εποπτικής του ευθύνης και για την παρακολούθηση:

Της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, που έχουν θεσπιστεί από τη Διοίκηση και το Διοικητικό Συμβούλιο.

Της συμμόρφωσης της ΑΗΚ με το εκάστοτε ισχύον νομικό και κανονιστικό καθεστώς, καθώς και τον Κώδικα Δεοντολογίας.

Της ελεγκτικής λειτουργίας και την αξιολόγηση του έργου της Διεύθυνσης του Εσωτερικού Ελέγχου (ΔΕΕ) με σκοπό τη

διασφάλιση της ανεξαρτησίας των λειτουργιών της ΔΕΕ σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου.

Της πληρότητας και της ορθότητας όλων των οικονομικών καταστάσεων που καταρτίζονται από την ΑΗΚ.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2020, η Επιτροπή συνεδρίασε επτά (7) φορές.

4. Επιτροπή Επικοινωνιακής Πολιτικής

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Αγνή Σιάλαρου

Μέλος

Έλενα Τσολάκη
Χριστίνα Ζίκκου
Γιώργος Νικολέττος

Συντονίστρια

Χριστίνα Παπαδοπούλου

Η Επιτροπή Επικοινωνιακής Πολιτικής αποτελείται από τέσσερα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Συντονιστής της Επιτροπής Επικοινωνιακής Πολιτικής είναι η Εκπρόσωπος Τύπου της ΑΗΚ, όπως ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Η Επιτροπή Επικοινωνιακής Πολιτικής έχει εποπτικό και συντονιστικό ρόλο και είναι υπεύθυνη για την καταγραφή, τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των δράσεων επικοινωνίας της ΑΗΚ.

Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Επικοινωνιακής Πολιτικής είναι οι ακόλουθες:

- η συνεκτίμηση της κοινής γνώμης και των απόψεων και ανησυχιών των πελατών και των άλλων ενδιαφερομένων μερών
- ο καθορισμός στρατηγικής επικοινωνίας με τους πελάτες και τα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη μέσω των μέσων μαζικής επικοινωνίας.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2020, η Επιτροπή συνεδρίασε επτά (7) φορές.

5. Μεικτή Ειδική Υπεπιτροπή (ΜΕΥ) Δικτύων

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Χρυσόστομος Χρυσοστόμου

Μέλος

Χριστίνα Ζίκκου
Αδάμος Κοντός

Η Μεικτή Ειδική Υποεπιτροπή (ΜΕΥ) Δικτύων η οποία αποτελείται από τον Εκτελεστικό Διευθυντή Δικτύων και δυο Μη Εκτελεστικά Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΗΚ, ασκεί τη διοίκηση της Επιχειρηματικής Μονάδας (ΕΜ) Δικτύων.

Αποστολή και σκοπός της ΜΕΥ Δικτύων είναι η διασφάλιση της ανεξαρτησίας της λειτουργίας και της λήψης των αποφάσεων των Βασικών Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων (ΒΡΔ) Μεταφοράς και Διανομής.

Η ΜΕΥ Δικτύων προβαίνει σε εισηγήσεις για βελτίωση στην οργάνωση και λειτουργία της ΕΜ Δικτύων, εγκρίνει το Επιχειρηματικό Σχέδιο, το Στρατηγικό Σχέδιο καθώς και τον Προϋπολογισμό των ΒΡΔ Δικτύων και φροντίζει για την εφαρμογή και την υλοποίηση τους χωρίς να υπεισέρχεται σε θέματα καθημερινής λειτουργίας των Βασικών Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων.

Κατά τη διάρκεια του 2020, η Υπεπιτροπή συνεδρίασε τριάντα οκτώ (38) φορές.

6. Μεικτή Ειδική Υπεπιτροπή (ΜΕΥ) Παραγωγής-Προμήθειας

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Μιχάλης Κωμοδρόμος

Μέλος

Πολύβιος Λεμονάρης

Συντονιστής

Αλέξης Μιχαήλ

Η Μεικτή Ειδική Υποεπιτροπή (ΜΕΥ) Παραγωγής - Προμήθειας, η οποία αποτελείται από τον Εκτελεστικό Διευθυντή Παραγωγής - Προμήθειας και δυο Μη Εκτελεστικά Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΗΚ, ασκεί τη διοίκηση της Επιχειρηματικής Μονάδας (ΕΜ) Παραγωγής - Προμήθειας.

Αποστολή και σκοπός της ΜΕΥ Παραγωγής - Προμήθειας είναι η διασφάλιση της ανεξαρτησίας της λειτουργίας και της λήψης των αποφάσεων των Βασικών Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων (ΒΡΔ) Παραγωγής και Προμήθειας.

Η ΜΕΥ Παραγωγής - Προμήθειας προβαίνει σε εισηγήσεις για βελτίωση στην οργάνωση και λειτουργία της ΕΜ Παραγωγής - Προμήθειας, εγκρίνει το Επιχειρηματικό Σχέδιο, το Στρατηγικό Σχέδιο καθώς και τον Προϋπολογισμό των ΒΡΔ Παραγωγής και Προμήθειας, και φροντίζει για την εφαρμογή και την υλοποίηση τους χωρίς να υπεισέρχεται σε θέματα καθημερινής λειτουργίας των Βασικών Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2020, η Υπεπιτροπή συνεδρίασε σαράντα τρεις (43) φορές.

7. Επιτροπή Παρακολούθησης του έργου του Φυσικού Αερίου και ΑΠΕ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Μιχάλης Κωμοδρόμος

Μέλος

Πολύβιος Λεμονάρης
Γιώργος Νικολέττος
(Συνεδρία Δ.Σ. 06.10.2020)

Συντονιστής

Πέτρος Ανδρέου
(για θέματα Φ.Α.)
Κωνσταντίνος Ρούβας
(για θέματα ΑΠΕ)

Η Επιτροπή παρακολουθεί την πρόοδο που σημειώνεται σε όλα τα θέματα που αφορούν τη διάθεση και χρήση Φ.Α., καθώς και την ανάπτυξη έργων ΑΠΕ από την ΑΗΚ για σκοπούς ηλεκτροπαραγωγής. Πιο συγκεκριμένα η Επιτροπή παρακολουθεί τα θέματα που σχετίζονται με:

- Την Προμήθεια Φυσικού Αερίου και τη Σύναψη του Σχετικού Συμβολαίου Προμήθειας με τη ΔΕΦΑ
- Τη Συμμετοχή της ΑΗΚ στην Εταιρεία Υποδομής Φυσικού Αερίου (ΕΤΥΦΑ)

Τη Μετατροπή των Μονάδων για χρήση Φ.Α. και την ανάπτυξη της σχετικής υποδομής Φ.Α. εντός του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Βασιλικού

Η Επιτροπή δίνει κατευθυντήριες γραμμές στις Ομάδες Φυσικού Αερίου για τον καλύτερο συντονισμό των Ενεργειών τους με τους Αρμόδιους Φορείς με στόχο την γρηγορότερη έλευση Φ.Α. στην χαμηλότερη δυνατή τιμή.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2020, η Υπεπιτροπή συνεδρίασε δεκατρείς (13) φορές.

8. Επιτροπή Παρακολούθησης και Αναπτυξιακών Έργων, Κτιριακών Σχεδιασμών και Αξιοποίησης Ακίνητης Ιδιοκτησίας

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Έλενα Τσολάκη

Μέλος

Αγνή Σιάλαρου
Χρυσόστομος Χρυσοστόμου
Γιώργος Νικολέττος
Πολύβιος Λεμονάρης

Συντονίστρια

Ντορίνα Παπαδοπούλου

Η Επιτροπή Παρακολούθησης Αναπτυξιακών Έργων, Κτιριακών Σχεδιασμών και Αξιοποίησης Ακίνητης Ιδιοκτησίας δημιουργήθηκε για να υποστηρίζει το Διοικητικό Συμβούλιο σε θέματα παρακολούθησης αναπτυξιακών έργων, κτιριακών σχεδιασμών και αξιοποίησης ακίνητης ιδιοκτησίας.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2020, η Υπεπιτροπή συνεδρίασε δεκαεννιά (19) φορές.

9. Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Πολύβιος Λεμονάρης

Μέλος

Χριστίνα Ζίκκου
Έλενα Τσολάκη
Αγνή Σιάλαρου
Κυριάκος Κυριάκου

Συντονιστής

Ανδρέας Ιωαννίδης

Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνου απαρτίζεται από τέσσερα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τον επικεφαλής της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων.

Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων υποστηρίζει το Διοικητικό Συμβούλιο σε θέματα διαχείρισης κινδύνων. Συγκεκριμένα, ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο για τους σημαντικότερους κινδύνους και το πλαίσιο διαχείρισής τους, εποπτεύει την λειτουργία της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων και παρακολουθεί και αξιολογεί το προφίλ των κινδύνων που αναλαμβάνει η ΑΗΚ και την αποτελεσματικότητα των πολιτικών διαχείρισης κινδύνων που εφαρμόζει.

Παρακολουθεί και αξιολογεί τη συμμόρφωση με τα εγκεκριμένα επίπεδα ανάληψης κινδύνων και την καταλληλότητα των ορίων έκθεσης σε κίνδυνο.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο ετήσια έκθεση απολογισμού και αξιολόγησης επί των εργασιών, προτάσεων και διαπιστώσεων της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων.

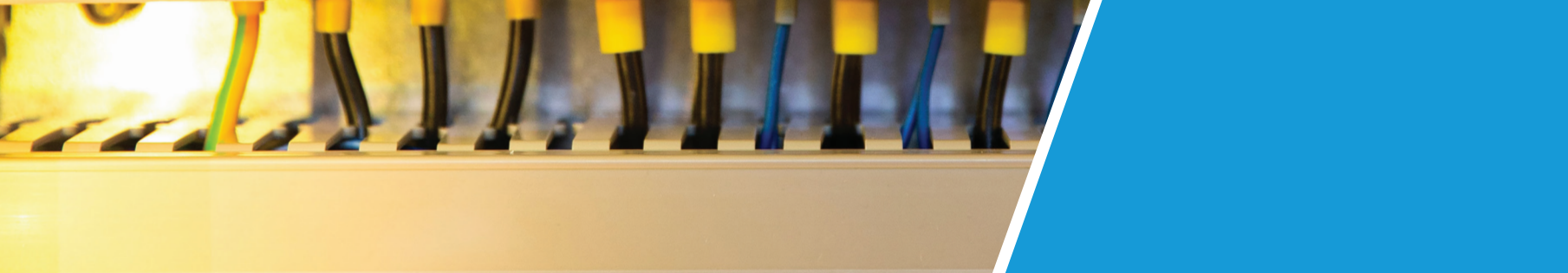
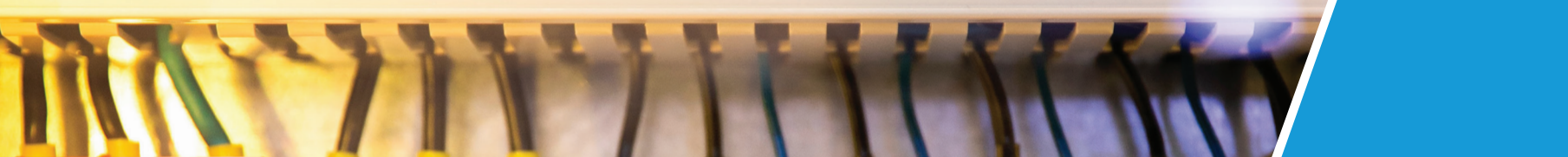
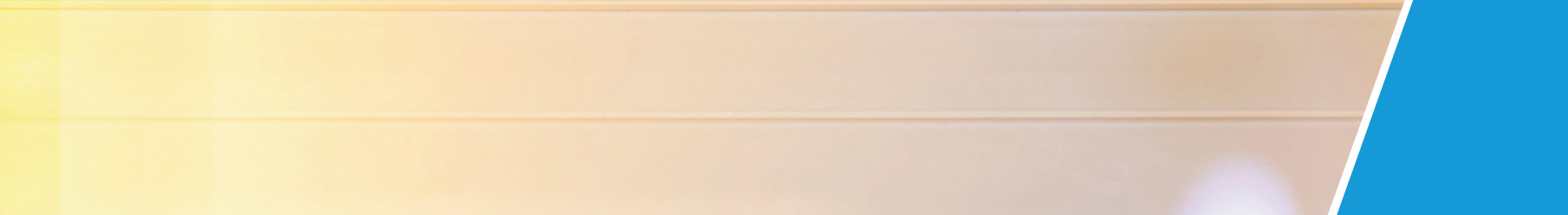
Η Επιτροπή συνεδρίασε οκτώ (8) φορές κατά το έτος 2020.

10. Πειθαρχικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΑΗΚ.

Το Πειθαρχικό Συμβούλιο επιλαμβάνεται των πειθαρχικών υποθέσεων για παραπτώματα υπαλλήλων της ΑΗΚ.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2020, το Πειθαρχικό Συμβούλιο συνεδρίασε έντεκα (11) φορές.

Πίνακες ετήσιας έκθεσης 2020

Συνοπτικά στοιχεία

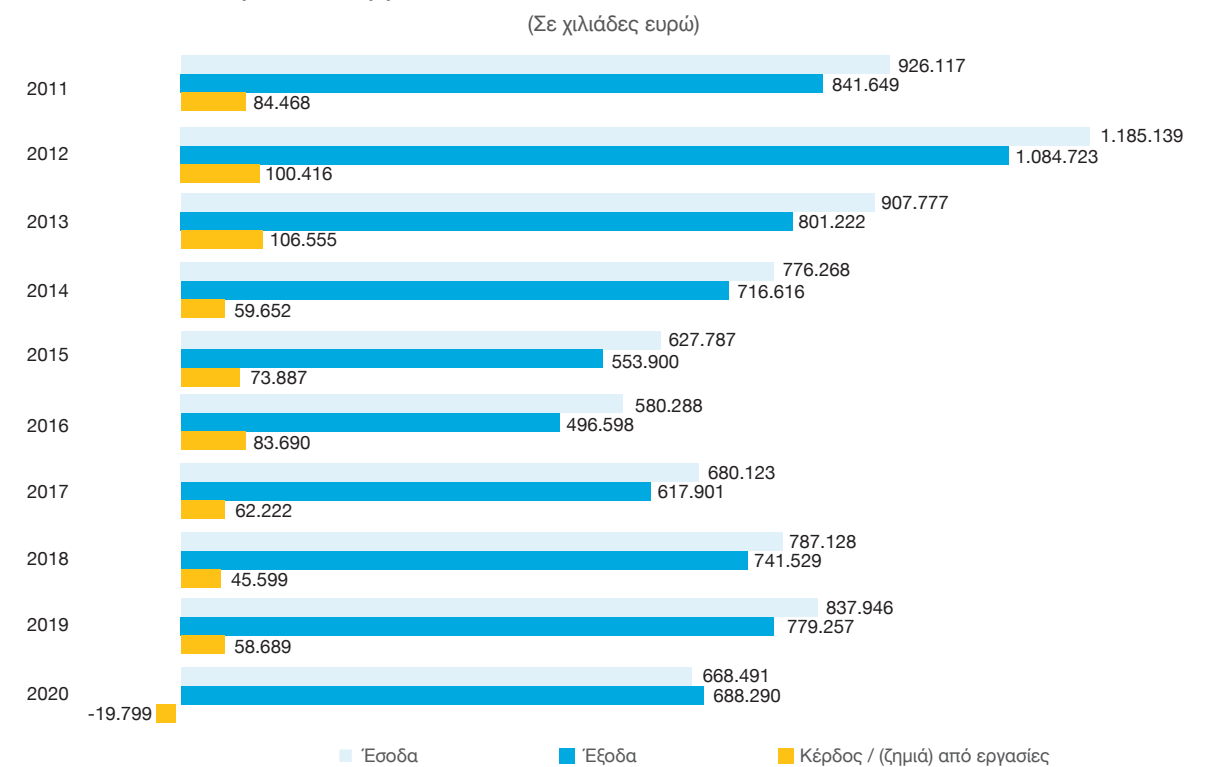
		2020	2019	% Αύξηση (Μείωση)
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ				
Σύνολο εσόδων	€ χιλ.	668.491	837.946	(20,2)
Σύνολο εξόδων	€ χιλ.	688.290	779.257	(11,7)
(Ζημιά)/κέρδος εργασιών	€ χιλ.	(19.799)	58.689	(133,7)
(Ζημιά)/κέρδος για το έτος	€ χιλ.	(11.943)	47.611	(125,1)
Μέσο καθαρό απασχολούμενο ενεργητικό	€ χιλ.	1.741.309	1.848.321	(5,8)
Αποδοτικότητα μέσου καθαρού απασχολούμενου ενεργητικού	%	(1,1)	3,2	(134,4)
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ				
Προσωπικό στην ενεργό υπηρεσία κατά την 31 ^η Δεκεμβρίου		2.131	2.154	(1,1)

Οικονομικά Αποτελέσματα

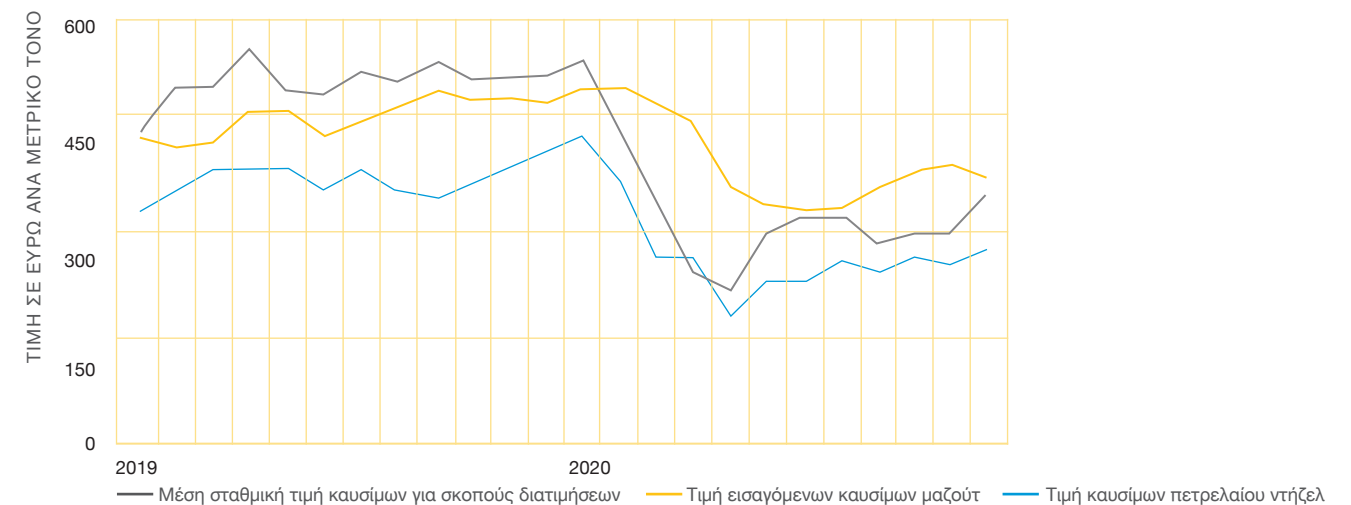
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Οι οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος για το 2020 μαζί με τις βοηθητικές καταστάσεις βρίσκονται στις σελίδες 31 μέχρι 101.

Σχεδιάγραμμα 1
Έσοδα, έξοδα και κέρδος από εργασίες

Σχεδιάγραμμα 2
Τιμές καυσίμων και μέση σταθμική τιμή για σκοπούς διατιμήσεων (Ρήτρες καυσίμων)

Ενοποιημένος λογαριασμός αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020 και μεταβολές έναντι του προηγούμενου έτους

	2020	Αύξηση (Μείωση)
	€000	€000
ΕΣΟΔΑ		
Πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας	645.171	(129.399)
Ειδική έκπτωση	(31.923)	(31.923)
Κεφαλαιουχικές συνεισφορές καταναλωτών	23.705	691
Έσοδα αφαλάτωσης	8.504	(5.181)
Άλλα έσοδα	22.045	(2.329)
Χρηματοδοτικά έσοδα	989	(1.314)
	668.491	(169.455)
Άλλες ζημιές καθαρές	(42)	1.012
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	(688.526)	92.840
Καθαρά κέρδη αντιστροφής απομείωσης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	278	(2.885)
Ζημιά εργασιών	(19.799)	(78.488)
Χρηματοδοτικά έξοδα	(2.542)	(483)
Μερίδιο ζημιάς σε επενδύσεις που αναγνωρίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	(29)	(29)
Ζημιά πριν τη φορολογία	(22.370)	(78.034)
Πίστωση φορολογίας	10.427	18.480
Ζημιά για το έτος	(11.943)	(59.554)

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ

Τα αποτελέσματα του έτους και οι μεταβολές από το προηγούμενο έτος, παρουσιάζονται στον πιο πάνω Πίνακα. Τα έσοδα από πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας για το έτος ήταν €645.171.000 και σημείωσαν μείωση €129.399.000 ή 17%. Η σημαντική μείωση στα έσοδα πωλήσεων ήταν αποτέλεσμα κυρίως της μείωσης στις μονάδες που πωλήθηκαν κατά 7% και της μείωσης της τιμής πώλησης ως αποτέλεσμα της αυτόματης αναπροσαρμογής λόγω μείωσης στην τιμή των καυσίμων. Κατά τη διάρκεια του έτους παραχωρήθηκε στους πελάτες ειδική έκπτωση ύψους €31.923.000 λόγω της πανδημίας COVID-19. Το σύνολο των λειτουργικών εξόδων ανήλθε σε €688.526.000 και σημείωσαν μείωση €92.840.000 ή 12%, κυρίως ως αποτέλεσμα της μείωσης στο κόστος καυσίμων λόγω μείωσης στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας καθώς και της μείωσης στην τιμή των καυσίμων. Η μείωση στο

κόστος καυσίμων αντισταθμίστηκε σε κάποιο βαθμό από την αύξηση στο κόστος δικαιωμάτων εκπομπής θερμοκηπιακών αερίων. Αφού λήφθηκαν υπόψη καθαρά κέρδη αντιστροφής απομείωσης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων €278.000, χρηματοδοτικά έξοδα €2.542.000 και μερίδιο ζημιάς σε συνδεδεμένη εταιρεία €29.000, η ζημιά πριν τη φορολογία έφθασε σε €22.370.000 σε σύγκριση με κέρδος πριν τη φορολογία €55.664.000 του προηγούμενου έτους. Μετά την προσθήκη ποσού €10.427.000 για πίστωση φορολογίας, η καθαρή ζημιά ήταν €11.943.000 (2019: καθαρό κέρδος €47.611.000).

ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ

Ο Πίνακας που ακολουθεί αναλύει τα λειτουργικά έξοδα κατά κατηγορία. Οι κυριότεροι παράγοντες που συνέτειναν στις αλλαγές αναφέρονται πιο κάτω:

Η μέση τιμή καυσίμων που καταναλώθηκαν στους σταθμούς παραγωγής της ΑΗΚ μειώθηκε κατά 20% στα €322,75 τον μετρικό τόνο. Η κατανάλωση μειώθηκε κατά 8% στους 944,9χιλ. μετρικούς τόνους ως αποτέλεσμα και της αντίστοιχης μείωσης στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας κατά 8% περίπου. Κυρίως ως αποτέλεσμα της μείωσης της παραγωγής και της τιμής καυσίμων πιο πάνω, η δαπάνη καυσίμων μειώθηκε κατά €112.435.000 και έπεσε στα €304.952.000.

Παρά τη μείωση στην τιμή καυσίμων και κατά συνέπεια στην τιμή αγοράς ενέργειας από ΑΠΕ, η αγορά ηλεκτρικής ενέργειας από τρίτους αυξήθηκε κατά 6% στις €46.420.000, λόγω αύξησης στις μονάδες που αγοράστηκαν κατά 18% περίπου.

Το κόστος δικαιωμάτων εκπομπής θερμοκηπιακών αερίων αυξήθηκε κατά €7.640.000 και ανήλθε στα €74.660.000. Η αύξηση οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση κατά 11% περίπου στον αριθμό των δικαιωμάτων που αγοράστηκαν κατά τη διάρκεια του έτους συνεπεία του γεγονότος ότι βάσει

σχετικής απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το 2019 ήταν το τελευταίο έτος κατά το οποίο παραχωρήθηκαν στην Αρχή δωρεάν δικαιώματα από την Αρμόδια Αρχή. Η μέση τιμή ανά δικαίωμα ανήλθε το 2020 σε €24,86/δικαίωμα σε σύγκριση με €24,76/δικαίωμα κατά το προηγούμενο έτος.

Το σύνολο των μισθών και εργοδοτικών εισφορών ανήλθε σε €105.030.000 από το οποίο ποσό €12.426.000 έχει μεταφερθεί σε χρέωση του πάγιου ενεργητικού και σε ημιτελείς εργασίες. Τα ποσά που μεταφέρθηκαν στο πάγιο ενεργητικό αφορούν δαπάνες για έργα αναπτύξεως που εκτελέστηκαν κατά τη διάρκεια του έτους από το προσωπικό της Αρχής. Ποσό €92.604.000 ή 88,2% επιβάρυνε τα αποτελέσματα χρήσεως. Η αύξηση στη συνολική δαπάνη μισθοδοσίας €4.845.000 ή 5,5% οφείλεται κυρίως στην αύξηση λόγω προσαυξήσεων και προαγωγών και στην αύξηση στο συνταξιοδοτικό κόστος τρέχοντος έτους.

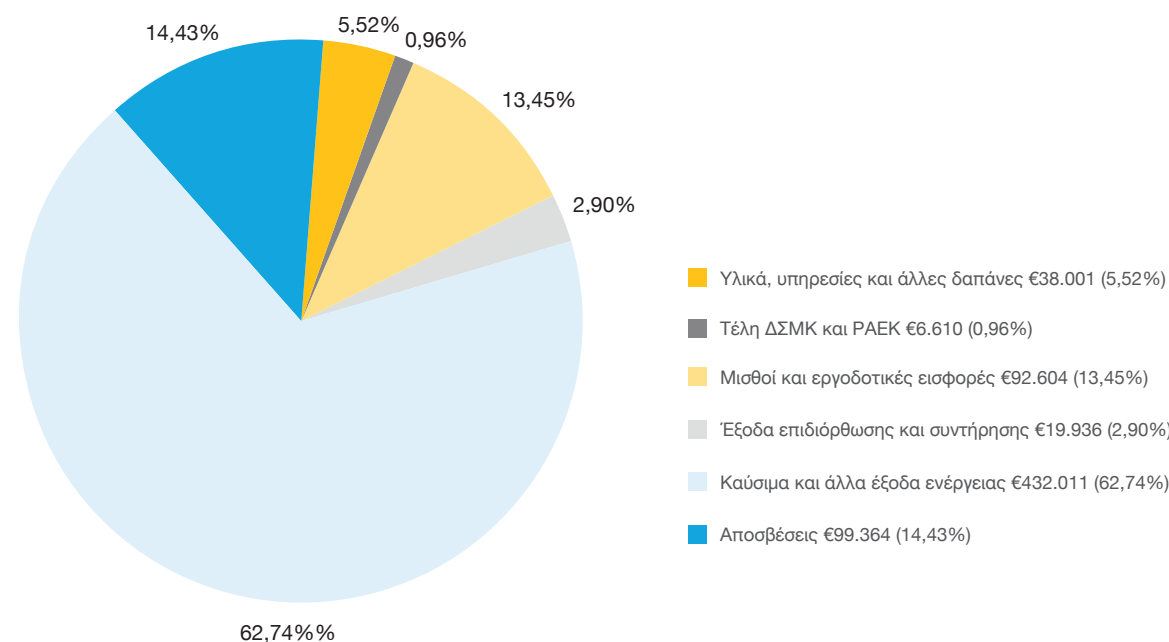
Η δαπάνη για υλικά, υπηρεσίες και άλλες δαπάνες ήταν €38.001.000 (αύξηση €6.052.000 ή 19%). Η αύξηση οφείλεται κατά κύριο λόγο στο κόστος προσωρινών μονάδων παραγωγής για το έτος, δαπάνη που ανήλθε στα €4.087.000. Οι αποσβέσεις έφθασαν τα €99.364.000 (αύξηση €446.000 ή 0,5%). Στις αποσβέσεις περιλαμβάνεται ποσό €602.000 (2019: €511.000) αναφορικά με περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης.

Λειτουργικά έξοδα για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020 και μεταβολές έναντι του προηγούμενου έτους

	2020		Αύξηση / (Μείωση) έναντι 2019	
	€000	%	€000	%
Καύσιμα	304.952	44,3	(112.435)	(26,9)
Αγορά ηλεκτρικής ενέργειας από τρίτους	46.420	6,7	2.628	6,0
Κόστος δικαιωμάτων εκπομπής θερμοκηπιακών αερίων	74.660	10,8	7.640	11,4
Συνδρομή ΚΟΔΑΠ	5.979	0,9	613	11,4
Μισθοί και εργοδοτικές εισφορές	92.604	13,5	4.845	5,5
Επισκευές και συντήρηση	19.936	2,9	(303)	(1,5)
Τέλος Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου	4.799	0,7	(2.264)	(32,1)
Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου	1.811	0,3	(62)	(3,3)
Υλικά, υπηρεσίες και άλλες δαπάνες	38.001	5,5	6.052	18,9
Αποσβέσεις	99.364	14,4	446	0,5
ΣΥΝΟΛΟ	688.526	100,0	(92.840)	(11,9)

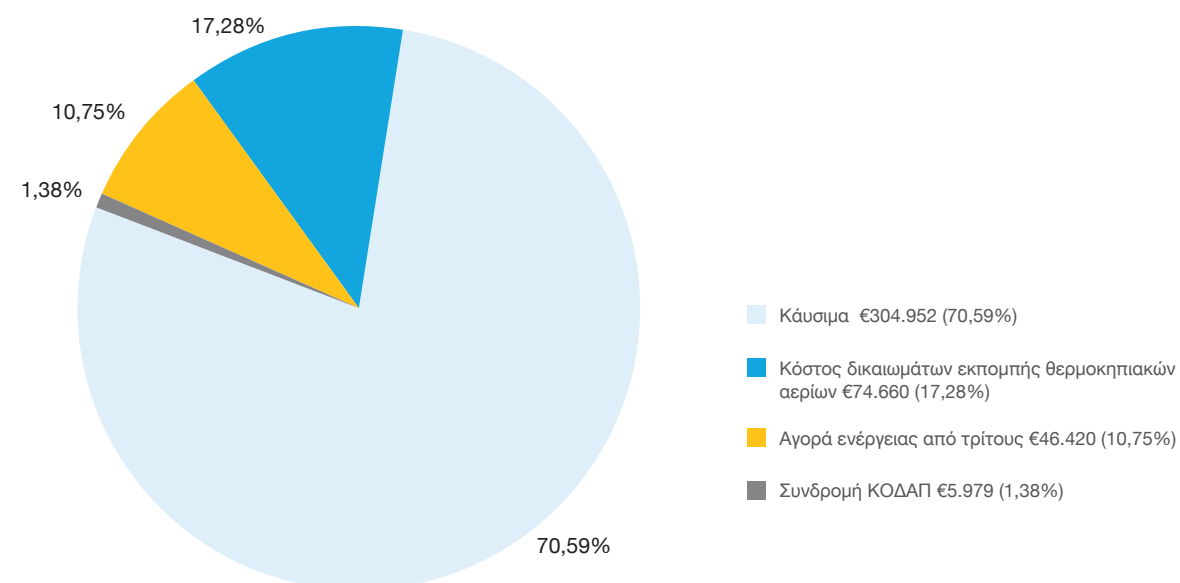
Σχεδιάγραμμα 3
Λειτουργικά Έξοδα
(Σε χιλιάδες ευρώ)

Ως ποσοστό του συνόλου των λειτουργικών εξόδων

Σχεδιάγραμμα 4
Καύσιμα και άλλα έξοδα ενέργειας
(Σε χιλιάδες ευρώ)

Ως ποσοστό του συνολικού κόστους καυσίμων και άλλων εξόδων ενέργειας

ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΡΥΘΜΙΖΟΜΕΝΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζονται οι αποδόσεις των Βασικών Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων όπως υπολογίζονται με βάση τους Χωριστούς Λογαριασμούς της ΑΗΚ για το έτος 2020 και σχετικές αποφάσεις της ΡΑΕΚ. Σημειώνεται ότι με βάση τη Ρύθμιση, το Εγκεκριμένο Ποσοστό απόδοσης

των Δραστηριοτήτων Παραγωγής, Μεταφοράς (Ιδιοκτήτης Συστήματος) και Διανομής (Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής και Διαχειριστής Συστήματος Διανομής) είναι 4,6% επί της Ρυθμιζόμενης Βάσης Αξιών Παγίων (ΡΒΑΠ) της κάθε Δραστηριότητας. Σε ότι αφορά στην Δραστηριότητα της Προμήθειας, το Εγκεκριμένο Ποσοστό Περιθωρίου Κέρδους επί των Εξόδων Εμπορολογιστικής Διαχείρισης είναι 20%.

Υπολογισμός % Απόδοσης με βάση αποφάσεις για επιτρεπόμενα έσοδα και ΡΒΑΠ

	ΠΑΡΑΓΩΓΗ	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ	ΜΕΤΑΦΟΡΑ	ΔΙΑΝΟΜΗ
	2020	2020	2020	2020
	€000	€000	€000	€000
(Ζημιά)/Κέρδος Εργασιών με βάση την Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων	(20.358)	(17.467)	11.241	3.057
Πρόβλεψη απομείωσης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(266)	98	(100)	(171)
Ειδική έκπτωση*	<u>25.504</u>	<u>1.137</u>	<u>1.638</u>	<u>3.644</u>
Αναπροσαρμοσμένο κέρδος/ (ζημιά) εργασιών	4.880	(16.232)	12.779	6.530
Κόστος Εμπορολογιστικής Διαχείρισης		14.843		
Αναπροσαρμογές με βάση αποφάσεις για επιτρεπόμενα έσοδα:				
Κατανομή ετήσιας ελλειμματικής εισφοράς Ταμείου Συντάξεων στις Δραστηριότητες	(2.677)	(892)	(1.048)	(5.395)
Αντιστροφή διαγραφής εισπρακτέων		(51)		
Επιθεώρηση Εγκαταστάσεων				1.826
Αντιστροφή απόσβεσης ΡΥΑ	4.263			
Αντιστροφή απόσβεσης FGD	533	-	-	-
Σύνολο Αναπροσαρμογών	2.119	(943)	(1.048)	(3.569)
Αναπροσαρμοσμένη (Ζημιά)/Κέρδος Εργασιών	6.999	(17.175)	11.731	2.961
Αναπροσαρμοσμένο Κόστος Εμπορολογιστικής Διαχείρισης		15.688		
Μέση Ρυθμιζόμενη Βάση Αξιών Παγίων (ΡΒΑΠ)	541.126		246.277	270.268
Απόδοση επί της Μέσης Ρυθμιζόμενης Βάσης Αξιών Παγίων	1,29%		4,76%	1,10%
Περιθώριο Κέρδους επί εξόδων Εμπορολογιστικής Διαχείρισης		(109,48%)		

* Η ειδική έκπτωση 10% στην τελική τιμή ηλεκτρισμού για περίοδο 6 μηνών, παραχωρήθηκε με βάση τις Αποφάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας με αρ. 104/2020, 141/2020 και 222/2020. Με βάση τις αποφάσεις της ΡΑΕΚ, τα μειωμένα έσοδα της ΑΗΚ δεν θα ανακτηθούν κατά την υπόλοιπη περίοδο της παρούσας Περιόδου Ρυθμιστικού Ελέγχου ούτε κατά την επόμενη Περίοδο Ρυθμιστικού Ελέγχου.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Οι επενδύσεις σε στοιχεία πάγιου ενεργητικού κατά τη διάρκεια του έτους έφθασαν τα €92.342.000 σε σύγκριση με €90.388.000 το 2019 (αύξηση €1.954.000).

Ποσό €12.396.000 πληρώθηκε κατά το 2020 αναφορικά με φορολογία (2019: €532.000).

Οι αποπληρωμές δανείων, υποχρεώσεων από μισθώσεις και οι τόκοι που πληρώθηκαν ανήλθαν σε €37.556.000 (2019: €40.815.000).

Κατά τη διάρκεια του έτους καταβλήθηκε ποσό ύψους €43.000.000 για απόκτηση 4.285 μετοχών στην Εταιρεία Υποδομών Φυσικού Αερίου (ΕΤΥΦΑ) Λτδ (30% του μετοχικού κεφαλαίου της ΕΤΥΦΑ), η οποία θα κατέχει την υποδομή φυσικού αερίου που θα αναπτυχθεί στην Κύπρο.

Το σύνολο των αναγκών χρηματοδότησεως που ανήλθαν σε €185.294.000 καλύφθηκε από τα ίδια διαθέσιμα και από συμμετοχές καταναλωτών. Στον πιο κάτω Πίνακα δίδονται οι χρηματοδοτικές ανάγκες της Αρχής και οι πηγές χρηματοδότησής τους.

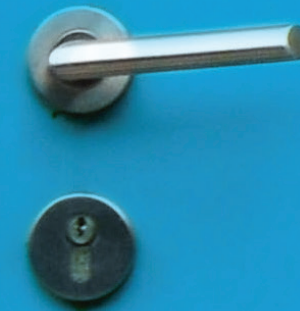
Χρηματοδοτικές ανάγκες και πηγές χρηματοδότησης

	2020		2019	
	€000	%	€000	%
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ				
Φορολογία	12.396	6,7	532	0,4
Στοιχεία πάγιου ενεργητικού	92.342	49,8	90.388	68,6
Επένδυση σε συνδεδεμένη εταιρεία	43.000	23,2		
Εξυπηρέτηση δανείων και υποχρεώσεων από μισθώσεις	37.556	20,3	40.815	31,0
	<u>185.294</u>	<u>100,0</u>	<u>131.735</u>	<u>100,0</u>
ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ				
Κέρδος πριν τους τόκους, τη φορολογία και τις αποσβέσεις	54.989	29,7	130.265	98,9
Είσπραξη από εκποίηση στοιχείων πάγιου ενεργητικού και επενδύσεων	333	0,2	1	0,0
Τόκοι που εισπράχθηκαν	1.379	0,7	2.575	1,9
Συμμετοχές καταναλωτών	32.404	17,5	30.675	23,3
Μεταβολές κεφαλαίου κινήσεως	<u>96.189</u>	<u>51,9</u>	<u>(31.781)</u>	<u>(24,1)</u>
	<u>185.294</u>	<u>100,0</u>	<u>131.735</u>	<u>100,0</u>

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Το ιστορικό κόστος των εγκαταστάσεων σε υπηρεσία στις 31 Δεκεμβρίου 2020 ήταν €3.346.669.000 και το σύνολο των αποσβέσεων €1.734.719.000. Συνεπώς η καθαρή αξία

των εγκαταστάσεων σε υπηρεσία ήταν 48,2% του ιστορικού κόστους. Το σύνολο του καθαρού ενεργητικού στις 31 Δεκεμβρίου 2020, ήταν €1.681.029.000 και χρηματοδοτήθηκε από δάνεια (€194.573.000 ή 11,6%), άλλες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις (€532.471.000 ή 31,7%), το δε υπόλοιπο (€953.985.000 ή 56,7%) από ίδια κεφάλαια.

Έκθεση και
Ενοποιημένες
Οικονομικές
Καταστάσεις
31 Δεκεμβρίου
2020

Περιεχόμενα

Διοικητικό Συμβούλιο και άλλοι αξιωματούχοι	36
Ενοποιημένη Έκθεση Διαχείρισης	37 - 38
Έκθεση ανεξάρτητου ελεγκτή	39 - 41
Ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	42
Ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	43
Ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης	44
Ενοποιημένη κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων	45
Ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών	46
Σημειώσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις	47 - 101

Διοικητικό Συμβούλιο και άλλοι αξιωματούχοι

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Δέσποινα Παναγιώτου Θεοδοσίου (από 3.8.2021)
Μιχάλης Κωμοδρόμος (μέχρι 30.7.2021)

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: Γιώργος Νικολέττος

ΜΕΛΗ: Χρυσόστομος Χρυσοστόμου
Πολύβιος Λεμονάρης
Κωνσταντίνος Λοϊζίδης (από 3.8.2021)
Αιμίλιος Μιχαήλ (από 3.8.2021)
Παναγιώτης Τουλούρας (από 3.8.2021)
Αβραάμ Γεωργίου (από 3.8.2021)
Σάββας Χαπέρης (από 3.8.2021)
Έλενα Τσολάκη (μέχρι 30.7.2021)
Αγνή Σιάλαρου (μέχρι 30.7.2021)
Χριστίνα Ζίκκου (μέχρι 30.7.2021)
Χάρης Μίλλας (μέχρι 30.7.2021)
Κυριάκος Κυριάκου (από 5.2.2020 μέχρι 30.7.2021)
Γεώργιος Σιαμμάς (μέχρι 4.2.2020)

ΝΟΜΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ: Ιωαννίδης Δημητρίου, Δ.Ε.Π.Ε., Λευκωσία

ΕΛΕΓΚΤΕΣ: PricewaterhouseCoopers Limited

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρουσιάζει την έκθεση του μαζί με τις ελεγμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (η "Αρχή") και των θυγατρικών της Ηλεκτρική Ανανεώσιμες Λίμιτεδ, EAC LNG Investments Company Λίμιτεδ και ESCO AHK Ltd (μαζί "το Συγκρότημα") για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Κύριες δραστηριότητες και φύση εργασιών του Συγκροτήματος

2. Οι κύριες δραστηριότητες του Συγκροτήματος, που δεν έχουν αλλάξει από τον προηγούμενο χρόνο, είναι η παραγωγή, μεταφορά, διανομή και προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας στην Κύπρο. Μετά από τροποποίηση στο Νόμο στις 24 Νοεμβρίου 2000 η Αρχή εξουσιοδοτήθηκε να διεξάγει και δραστηριότητες σε τομείς που έχουν σχέση με την εκμετάλλευση και ανάπτυξη των περιουσιακών της στοιχείων, των τεχνικών της δυνατοτήτων, των εγκαταστάσεων, των υπηρεσιών, της τεχνογνωσίας της και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Αλλαγές στη δομή συγκροτήματος

3. Στις 9 Μαρτίου 2020, η Αρχή υπέγραψε συμφωνία συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας Υποδομών Φυσικού Αερίου (ΕΤΥΦΑ) Λτδ και στις 29 Απριλίου 2020, απέκτησε 4.285 μετοχές (30% του μετοχικού κεφαλαίου της ΕΤΥΦΑ) καταβάλλοντας το ποσό των €43εκ. Το υπόλοιπο 70% του μετοχικού κεφαλαίου της ΕΤΥΦΑ κατέχει η Δημόσια Εταιρεία Φυσικού Αερίου (ΔΕΦΑ) η οποία θα είναι ο μοναδικός εισαγωγέας φυσικού αερίου στην Κύπρο, εντός μιας αναδυόμενης αγοράς. Η ΕΤΥΦΑ θα κατέχει την υποδομή φυσικού αερίου που θα αναπτυχθεί στην Κύπρο. Η επένδυση της Αρχής στην ΕΤΥΦΑ αποτελεί επένδυση σε συνδεδεμένη εταιρεία και αναγνωρίζεται με τη μέθοδο καθαρής θέσης.

Ανασκόπηση των εξελίξεων, της τρέχουσας κατάστασης και της επίδοσης των δραστηριοτήτων του Συγκροτήματος

4. Η ζημιά του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020 ήταν €11.943 χιλιάδες (2019: κέρδος €47.611 χιλιάδες). Στις 31 Δεκεμβρίου 2020 το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος ήταν €2.307.606 χιλιάδες (2019: 2.378.367 χιλιάδες) και τα ίδια κεφάλαια ήταν €953.985 χιλιάδες (2019: €1.038.780 χιλιάδες). Η οικονομική κατάσταση του Συγκροτήματος όπως παρουσιάζεται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις θεωρείται ικανοποιητική. Η ζημιά ήταν κυρίως αποτέλεσμα της εξάπλωσης της πανδημίας, της επακόλουθης οικονομικής ύφεσης και της παραχώρησης μείωσης κατά 10% στην τελική τιμή ηλεκτρισμού για περίοδο 6 μηνών στη βάση σχετικών αποφάσεων της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου. Η παραχώρηση μείωσης στην τελική τιμή ηλεκτρισμού έγινε με γνώμονα τη στήριξη του συνόλου των πολιτών και των κυπριακών επιχειρήσεων και η συνολική έκπτωση που παραχωρήθηκε από το Συγκρότημα ανήλθε στις €31.923

χιλιάδες. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής δεν αναμένει οποιεσδήποτε σημαντικές αλλαγές στις δραστηριότητες του Συγκροτήματος στο προσεχές μέλλον.

5. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2020 το Συγκρότημα είχε 2.131 υπαλλήλους (2019: 2.154) και 587.470 καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας (2019: 581.708).

Κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες

6. Οι κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες που αντιμετωπίζει το Συγκρότημα περιγράφονται στις σημειώσεις 6, 7 και 27 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

7. Οι εργασίες του Συγκροτήματος το εκθέτουν σε ποικίλους χρηματοοικονομικούς κινδύνους: κίνδυνο αγοράς (περιλαμβανομένου συναλλαγματικού κινδύνου και κινδύνου επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας.

8. Το πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνου του Συγκροτήματος επικεντρώνεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματαγορών και αποσκοπεί στη μείωση των πιθανών αρνητικών επιπτώσεων στην οικονομική επίδοση του Συγκροτήματος. Η διαχείριση κινδύνου διενεργείται από ένα κεντρικό γενικό λογιστήριο σύμφωνα με αρχές που εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Το λογιστήριο αναγνωρίζει, αξιολογεί και αντισταθμίζει τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους σε στενή συνεργασία με τις λειτουργικές μονάδες του Συγκροτήματος.

Κίνδυνος αγοράς

9. Ο κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος όπου μεταβολές στις τιμές αγοράς, όπως συναλλαγματικές αξίες, αξίες επιτοκίων και τιμές μετοχών, θα επηρεάσουν το εισόδημα ή την αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχει το Συγκρότημα.

10. Ο σκοπός της διαχείρισης κινδύνου της αγοράς είναι η διαχείριση και ο έλεγχος της έκθεσης σε κίνδυνο της αγοράς στο πλαίσιο αποδεκτών παραμέτρων, με παράλληλη βελτιστοποίηση της απόδοσης.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

11. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων να κυμαίνεται λόγω αλλαγών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος προκύπτει όταν μελλοντικές εμπορικές συναλλαγές και τα αναγνωρισμένα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις είναι σε νόμισμα διαφορετικό από το νόμισμα λειτουργίας του Συγκροτήματος. Το Συγκρότημα υπόκειται σε συναλλαγματικό κίνδυνο που προκύπτει από συναλλαγές και υπόλοιπα σε Δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών αλλά θεωρεί ότι οι οποιεσδήποτε αλλαγές στις ισοτιμίες δεν θα επιφέρουν σημαντική επίδραση στα αποτελέσματά του.

Έκθεση Ανεξάρτητου Ελεγκτή

Η Διεύθυνση παρακολουθεί τις διακυμάνσεις στις συναλλαγματικές ισοτιμίες σε συνεχή βάση και ενεργεί ανάλογα.

Κίνδυνος επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές

12. Ο κίνδυνος επιτοκίου είναι ο κίνδυνος η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων να διακυμαίνεται εξαιτίας αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Τα έσοδα και ροή μετρητών από εργασίες του Συγκροτήματος είναι εξαρτημένα από αλλαγές στα επιτόκια της αγοράς.

Ο κίνδυνος επιτοκίου του Συγκροτήματος προέρχεται από μακροπρόθεσμο δανεισμό. Ο δανεισμός που εκδόθηκε σε κυμαινόμενα επιτόκια εκθέτει το Συγκρότημα σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές. Ο δανεισμός που εκδόθηκε σε σταθερά επιτόκια εκθέτει το Συγκρότημα σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά τη δίκαιη αξία. Βλέπετε Σημείωση 6 για περαιτέρω πληροφορίες αναφορικά με τον κίνδυνο επιτοκίου.

Πιστωτικός κίνδυνος

13. Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει όταν η αδυναμία των συμβαλλόμενων μερών να εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις τους θα μπορούσε να μειώσει το ποσό των μελλοντικών ταμειακών εισροών από χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού κατά την ημερομηνία αναφοράς. Το Συγκρότημα δεν έχει σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου. Η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού αντιπροσωπεύει τη μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο.

Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει από μετρητά και μετρητά στην τράπεζα, βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις, καθώς και από έκθεση σε πιστώσεις προς πελάτες, περιλαμβανομένων εκκρεμών εισπρακτέων.

Οι πωλήσεις σε πελάτες διευθετούνται σε μετρητά, τραπεζικές εντολές ή χρησιμοποιώντας πιστωτικές κάρτες. Βλέπετε Σημείωση 6 για περαιτέρω πληροφορίες αναφορικά με τον πιστωτικό κίνδυνο.

Κίνδυνος ρευστότητας

14. Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος που προκύπτει όταν οι λήξεις των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων δεν συμπίπτουν. Όταν οι λήξεις δεν συμπίπτουν, η αποδοτικότητα μπορεί να αυξηθεί αλλά ταυτόχρονα μπορεί να αυξηθεί ο κίνδυνος ζημιών. Βλέπετε Σημείωση 6 για περαιτέρω πληροφορίες αναφορικά με τον κίνδυνο ρευστότητας.

Προβλεπόμενη εξέλιξη του Συγκροτήματος

15. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής δεν αναμένει οποιεσδήποτε σημαντικές αλλαγές ή εξελίξεις στις δραστηριότητες, στην οικονομική κατάσταση και στην επίδοση του Συγκροτήματος για το άμεσο μέλλον.

Αποτελέσματα

16. Τα αποτελέσματα του Συγκροτήματος για το έτος παρουσιάζονται στη σελίδα 42. Η καθαρή ζημιά για το έτος μεταφέρεται στα αποθεματικά.

Διοικητικό Συμβούλιο

17. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου στις 31 Δεκεμβρίου 2020 και την ημερομηνία αυτής της έκθεσης, καθώς και οποιεσδήποτε αλλαγές κατά τη διάρκεια του έτους, παρουσιάζονται στη σελίδα 36.

18. Δεν υπήρχαν αλλαγές στην κατανομή των αρμοδιοτήτων του Διοικητικού Συμβουλίου.

Γεγονότα μετά την περίοδο αναφοράς

19. Πέραν από τα γεγονότα που αναφέρονται στη Σημείωση 30, δεν υπήρξαν άλλα σημαντικά γεγονότα μετά την περίοδο αναφοράς που να έχουν σχέση με την κατανόηση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Υποκαταστήματα

20. Το Συγκρότημα δεν λειτουργούσε μέσω οποιωνδήποτε υποκαταστημάτων κατά τη διάρκεια του έτους.

Ανεξάρτητοι Ελεγκτές

21. Οι Ανεξάρτητοι Ελεγκτές, PricewaterhouseCoopers Limited, ως ανάδοχοι της σύμβασης ΕΥ 4/2020 όπου Συντονιστική Αναθέτουσα Αρχή είναι η Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, έχουν εκδηλώσει επιθυμία να συνεχίσουν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους.

Με εντολή του Διοικητικού Συμβουλίου
Δέσποινα Παναγιώτου Θεοδοσίου
Πρόεδρος

8 Μαρτίου 2022
Λευκωσία

Προς:
Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου,
Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας,
Βουλή των Αντιπροσώπων, και
Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας
Έκθεση επί του Ελέγχου των Ενοποιημένων
Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη με Επιφύλαξη

Έχουμε ελέγξει τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (η 'Αρχή') και των θυγατρικών της ('το Συγκρότημα'), όπως παρουσιάζονται στις σελίδες 42 μέχρι 101 και οι οποίες αποτελούνται από την ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης στις 31 Δεκεμβρίου 2020, τις ενοποιημένες καταστάσεις λογαριασμού αποτελεσμάτων, συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών του έτους που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περιληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών και σημειώσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Κατά τη γνώμη μας, εκτός από τις πιθανές επιπτώσεις του θέματος που περιγράφεται στην παράγραφο της Βάσης για Γνώμη με Επιφύλαξη, οι συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της ενοποιημένης χρηματοοικονομικής θέσης του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2020 και της ενοποιημένης χρηματοοικονομικής του επίδοσης και των ενοποιημένων ταμειακών ροών του, για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις απαιτήσεις των περί αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμων, Κεφ. 171, τις απαιτήσεις του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου 130(Ι)/2021, και τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113.

Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη

Η επένδυση της Αρχής στην Εταιρεία Υποδομών Φυσικού Αερίου (ΕΤΥΦΑ) Λτδ, μια συνδεδεμένη εταιρεία που αποκτήθηκε κατά τη διάρκεια του έτους και λογίζεται με την μέθοδο της καθαρής θέσης, αναγνωρίζεται σε ποσό ύψους €43 εκατομμυρίων στην ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Δεν ήμασταν σε θέση να αποκτήσουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια σχετικά με τυχόν απομείωση της επένδυσης της Αρχής στην ΕΤΥΦΑ στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Ως εκ τούτου, δεν ήμασταν σε θέση να προσδιορίσουμε αν χρειάζεται οποιαδήποτε προσαρμογή στην αξία επένδυσης στην ΕΤΥΦΑ.

Ο έλεγχός μας έχει διενεργηθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ). Οι ευθύνες μας, με βάση αυτά τα πρότυπα περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο Ευθύνες του Ελεγκτή για τον έλεγχο των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων της έκθεσής μας. Είμαστε

ανεξάρτητοι από το Συγκρότημα, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας Λογιστών (συμπεριλαμβανομένων των Διεθνών Προτύπων Ανεξαρτησίας), που εκδίδεται από το Διεθνές Συμβούλιο Προτύπων Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Λογιστές (Κώδικας ΔΣΠΔΕΛ), και τις απαιτήσεις δεοντολογίας, που σχετίζονται με τον έλεγχο ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Κύπρο και έχουμε συμμορφωθεί με τις άλλες ευθύνες δεοντολογίας, που απορρέουν από τις απαιτήσεις αυτές και τον Κώδικα ΔΣΠΔΕΛ. Πιστεύουμε, ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια, που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν βάση για την ελεγκτική μας γνώμη με επιφύλαξη.

Άλλες Πληροφορίες

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες αποτελούνται από τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις ενοποιημένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελεγκτή επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφέρουμε οποιοδήποτε συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σχετικά με τον έλεγχο των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να διαβάσουμε τις άλλες πληροφορίες, έτσι ώστε να αξιολογήσουμε, κατά πόσο αυτές δεν συνάδουν ουσιωδώς με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή με τη γνώση που έχουμε αποκτήσει κατά τη διάρκεια του ελέγχου, ή διαφαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις διαδικασίες που έχουμε πραγματοποιήσει, συμπεράνουμε ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Όπως περιγράφεται στην ενότητα Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη παραπάνω, δεν ήμασταν σε θέση να αποκτήσουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια σχετικά με τυχόν απομείωση της επένδυσης της Αρχής στην ΕΤΥΦΑ στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Συνεπώς, δεν ήμασταν σε θέση να συμπεράνουμε αν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς εσφαλμένες ή όχι, όσον αφορά το θέμα αυτό.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου για τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, που δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113, και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο να αξιολογήσει την ικανότητα του Συγκροτήματος να συνεχίσει ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, γνωστοποιώντας όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, θέματα που σχετίζονται με τη συνέχιση της δραστηριότητας του Συγκροτήματος και την υιοθέτηση της αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός εάν το Διοικητικό Συμβούλιο προτίθεται, είτε να θέσει το Συγκρότημα σε εκκαθάριση ή να παύσει τις δραστηριότητες, ή όταν δεν έχει ρεαλιστικές εναλλακτικές επιλογές από το να προχωρήσει σε αυτές τις ενέργειες.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την επίβλεψη της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς του Συγκροτήματος.

Ευθύνες του Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Οι στόχοι μας, είναι να αποκτήσουμε λελογισμένη διασφάλιση για το κατά πόσον οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις στο σύνολο τους είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος και η έκδοση έκθεσης ελεγκτή, η οποία να περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Λελογισμένη διασφάλιση συνιστά υψηλό βαθμό διασφάλιση, αλλά όχι εγγύηση, ότι ο έλεγχος όπως πραγματοποιήθηκε με βάση τα ΔΠΕ πάντοτε θα εντοπίζει ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν, είτε από απάτη, είτε από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη εάν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμενόταν, ότι θα επηρεάσουν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λήφθηκαν με βάση αυτές τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως μέρος ενός ελέγχου σύμφωνα με τα ΔΠΕ, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Αναγνωρίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους για ουσιώδη σφάλματα στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις που οφείλονται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζουμε και εφαρμόζουμε ελεγκτικές διαδικασίες, οι οποίες ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και λαμβάνουμε ελεγκτικά τεκμήρια, τα οποία είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν τη βάση της γνώμης μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ενός ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι μεγαλύτερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, λόγω του ότι η απάτη μπορεί να περιλαμβάνει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς δηλώσεις ή την παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που είναι σχετικές με τον έλεγχο, προκειμένου να σχεδιάσουμε ελεγκτικές διαδικασίες που είναι κατάλληλες υπό τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου του Συγκροτήματος.

- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του λελογισμένου των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.

- Συμπεραίνουμε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και, με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν, κατά πόσον υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα που να σχετίζεται με γεγονότα ή συνθήκες που να υποδηλώνουν την ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας, που ενδέχεται να φανερώσει σημαντική αμφιβολία ως προς την ικανότητα του Συγκροτήματος να συνεχίσει ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα. Εάν συμπεράνουμε, ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεσή μας να επισύρουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, ή εάν τέτοιες γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς, να τροποποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται στα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα το Συγκρότημα να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, δομή και περιεχόμενο των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, και κατά πόσο οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις αντικατοπτρίζουν τις συναλλαγές και γεγονότα με τρόπο που να επιτυγχάνεται η αληθινή και δίκαιη εικόνα.

- Λαμβάνουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με τις οικονομικές πληροφορίες των οντοτήτων ή επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Συγκροτήματος για να εκφράσουμε γνώμη επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, επίβλεψη και εκτέλεση του ελέγχου των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στο Διοικητικό Συμβούλιο θέματα σχετικά με το προβλεπόμενο πεδίο και χρονοδιάγραμμα του ελέγχου και σημαντικά ευρήματα από τον έλεγχο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που εντοπίσαμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών Απαιτήσεων

Σύμφωνα με τις επιπρόσθετες απαιτήσεις του περί Ελεγκτών Νόμου του 2017, αναφέρουμε τα πιο κάτω:

- Κατά τη γνώμη μας, η Ενοποιημένη Έκθεση Διαχείρισης έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113 και οι πληροφορίες που δίνονται στην έκθεση αυτή συνάδουν με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

- Κατά τη γνώμη μας, και σύμφωνα με την κατανόηση της επιχείρησης και του περιβάλλοντος του Συγκροτήματος που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, δεν εντοπίσαμε οποιεσδήποτε ουσιώδεις ανακρίβειες στην ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης, εκτός όπως εξηγείται στην παράγραφο της Βάσης για Γνώμη με Επιφύλαξη.

Άλλο Θέμα

Αυτή η έκθεση, περιλαμβανομένης και της γνώμης, ετοιμάστηκε για το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής ως σώμα, τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, τη Βουλή των Αντιπροσώπων και το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας και μόνο σύμφωνα με το Άρθρο 69 του περί Ελεγκτών Νόμου του 2017 και για κανένα άλλο σκοπό. Δίνοντας αυτή τη

γνώμη δεν αποδεχόμαστε και δεν αναλαμβάνουμε ευθύνη για οποιοδήποτε άλλο σκοπό ή προς οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο στη γνώση του οποίου αυτή η έκθεση δυνατόν να περιέλθει.

Λοίζος Α. Μαρκίδης
Εγκεκριμένος Λογιστής και Εγγεγραμμένος Ελεγκτής
εκ μέρους και για λογαριασμό της

PricewaterhouseCoopers Limited

Εγκεκριμένοι Λογιστές και Εγγεγραμμένοι Ελεγκτές

Λευκωσία,
8 Μαρτίου 2022

Ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων απο το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020

	Σημείωση	2020 €000	2019 €000
	Σημείωση		
Εισόδημα	8	689.448	819.957
Ειδική έκπτωση	8	(31.923)	-
Άλλα λειτουργικά έσοδα - καθαρά	9	10.966	17.989
Άλλες ζημιές - καθαρές	10	(42)	(1.054)
Λειτουργικά έξοδα	11	(688.526)	(781.366)
Καθαρά κέρδη αντιστροφής απομείωσης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	6	278	3.163
(Ζημιά)/ κέρδος εργασιών		(19.799)	58.689
Χρηματοδοτικά έξοδα	13	(2.542)	(3.025)
Μερίδιο ζημίας σε επενδύσεις που αναγνωρίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	17	(29)	-
(Ζημιά)/ κέρδος πριν τη φορολογία		(22.370)	55.664
Πίστωση/ (χρέωση) φορολογίας	14	10.427	(8.053)
(Ζημιά)/ κέρδος για το έτος		(11.943)	47.611

Ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020

	Σημείωση	2020 €000	2019 €000
(Ζημιά)/ κέρδος για το έτος		(11.943)	47.611
Άλλες συνολικές ζημιές για το έτος, μετά τη φορολογία			
Ποσά που δεν θα αναταξινομηθούν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους:			
Επανακαταμέτρηση υποχρέωσης σχεδίων αφυπηρέτησης	12	(70.856)	(117.274)
Συνολική ζημιά για το έτος		(82.799)	(69.663)

Οι άλλες συνολικές ζημιές παρουσιάζονται μετά την αφαίρεση φορολογίας. Η φορολογία που σχετίζεται με κάθε στοιχείο των άλλων συνολικών εισοδημάτων παρουσιάζεται στη σημείωση 14.

Ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης στις 31 Δεκεμβρίου 2020

	Σημείωση	2020 €000	2019 €000
Περιουσιακά στοιχεία			
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	15	1.611.950	1.618.639
Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης	16	9.203	8.358
Επενδύσεις που αναγνωρίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	17	42.971	
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος	18	3	122
		1.664.127	1.627.119
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Αποθέματα	19	122.403	144.991
Εμπορικά εισπρακτέα	18	82.504	117.167
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος	18	14.993	24.903
Άλλα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	18	13.485	12.213
Δικαιώματα εκπομπής θερμοκηπικών αερίων		492	3.086
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στη δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	18	166	272
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	8	844	
Φορολογία εισπρακτέα	20	4.298	4.287
Βραχυπρόθεσμες καταθέσεις	21	203.316	334.078
Μετρητά και μετρητά στην τράπεζα	21	200.978	110.251
		643.479	751.248
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		2.307.606	2.378.367
Αποθεματικά και υποχρεώσεις			
Αποθεματικό κεφαλαίου		15.555	15.555
Αποθεματικό αναλογιστικών ζημιών		(424.564)	(353.708)
Αποθεματικό εσόδων		1.362.994	1.376.933
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		953.985	1.038.780
Μη βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Δανεισμός	22	194.573	228.628
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	16	8.898	7.980
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	23	84.054	94.646
Αναβαλλόμενα έσοδα	24	439.519	431.554
		727.044	762.808
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές	25	160.983	175.857
Καθαρή υποχρέωση σχεδίων αφυπηρέτησης	12	403.918	330.535
Συμβατικές υποχρεώσεις	8	1.962	
Φορολογική υποχρέωση	20	770	12.220
Δανεισμός	22	34.055	34.055
Αναβαλλόμενα έσοδα	24	24.439	23.705
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	16	450	407
		626.577	576.779
Σύνολο υποχρεώσεων		1.353.621	1.339.587
Σύνολο αποθεματικών και υποχρεώσεων		2.307.606	2.378.367

Οι παρούσες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις υπογράφονται σήμερα, 8 Μαρτίου 2022, κατόπιν έγκρισής τους και απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου.

Δ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ-ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ
Πρόεδρος

Α. ΚΟΝΤΟΣ
Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής

Μ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ
Εκτελεστική Διευθύντρια Οικονομικών

Οι σημειώσεις στις σελίδες 47 μέχρι 101 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένη κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020

	Σημείωση	Αποθεματικό κεφαλαίου €000	Αποθεματικό αναλογιστικών ζημιών €000	Αποθεματικό Εσόδων €000	Σύνολο €000
Υπόλοιπο την 1^η Ιανουαρίου 2019					
		15.555	(236.434)	1.341.542	1.120.663
Συνολικό εισόδημα					
Κέρδος για το έτος		-	-	47.611	47.611
Άλλα συνολικά έξοδα					
Επανακαταμέτρηση υποχρέωσης σχεδίου αφυπηρέτησης	12	-	(117.274)	-	(117.274)
Εισφορές και διανομές					
Αμυντική εισφορά σε λογιζόμενη διανομή μερίσματος		-	-	(12.220)	(12.220)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2019 / 1 Ιανουαρίου 2020 όπως δηλώθηκε προηγούμενως		15.555	(353.708)	1.376.933	1.038.780
Καταμέτρηση υποχρέωσης Σχεδίου Συμβασιούχων		-	-	(1.226)	(1,226)
Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2020		15.555	(353.708)	1.375.707	1.037.554
Συνολικό εισόδημα					
Ζημιά για το έτος		-	-	(11.943)	(11,943)
Άλλα συνολικά έξοδα					
Επανακαταμέτρηση υποχρέωσης σχεδίων αφυπηρέτησης	12	-	(70.856)	-	(70,856)
Εισφορές και διανομές					
Αμυντική εισφορά σε λογιζόμενη διανομή μερίσματος		-	-	(770)	(770)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2020		15.555	(424.564)	1.362.994	953.985

(1) Το αποθεματικό κεφαλαίου αντιπροσωπεύει κρατική χορηγία.

(2) Οργανισμοί που δεν διανέμουν 70% των κερδών τους μετά τη φορολογία, όπως προσδιορίζονται από τον περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμο, κατά το τέλος των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, θα θεωρείται πως αυτή τη λογιζόμενη διανομή μερίσματος κατά το τέλος της περιόδου των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται. Το ποσό της λογιζόμενης διανομής μερίσματος μειώνεται με οποιοδήποτε πραγματικό

μέρισμα που ήδη διανεμήθηκε για το έτος στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται μέχρι το τέλος των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται. Αυτή η έκτακτη αμυντική εισφορά καταβάλλεται από το Συγκρότημα για λογαριασμό της Κυπριακής Δημοκρατίας.

(3) Το αποθεματικό αναλογιστικών ζημιών αντιπροσωπεύει τις συσσωρευμένες ζημιές από τα σχέδια καθορισμένου ωφελήματος που έχουν αναγνωριστεί στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων. Οι αναλογιστικές ζημιές προκύπτουν από μεταβολές στην παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχονται από εμπειρικές αναπροσαρμογές και τις επιπτώσεις των μεταβολών στις αναλογιστικές παραδοχές.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 47 μέχρι 101 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020

	Σημείωση	2020 €000	2019 €000
Ροή μετρητών από εργασίες			
(Ζημιά)/ κέρδος πριν τη φορολογία		(22.370)	55.664
Αναπροσαρμογές για:			
Αποσβέσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	15	98.762	98.408
Αποσβέσεις περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης	16	602	511
Αποσβέσεις κεφαλαιουχικών συνεισφορών	24	(23.705)	(23.014)
(Κέρδος)/ Ζημιά από πώληση ακινήτων, εγκατ. και εξοπλισμού	10	(64)	112
Χρέωση για απομείωση στην αξία των ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	15	-	863
Καθαρά κέρδη απομείωσης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	6	(278)	(3.163)
Μερίδιο ζημιάς από επενδύσεις που αναγνωρίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	17	29	-
Χρεωστικοί τόκοι	13	3.002	3.187
Πιστωτικοί τόκοι	9	(989)	(2.303)
		54.989	130.265
Αλλαγές στο κεφάλαιο κίνησης:			
Αποθέματα		22.588	(12.100)
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία		(844)	-
Εμπορικά εισπρακτέα		34.531	(288)
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος		9.612	(10.172)
Άλλα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία		(1.272)	4.218
Δικαιώματα εκπομπής θερμοκηπιακών αερίων		2.594	(1.413)
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στη δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	10	106	79
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές		(14.861)	24.551
Υποχρέωση Σχεδίων Αφυπηρέτησης		1.301	1.067
Συμβατικές υποχρεώσεις		1.962	-
Μετρητά που προήλθαν από εργασίες		110.706	136.207
Φορολογία που πληρώθηκε		(12.396)	(532)
Καθαρά μετρητά από εργασίες		98.310	135.675
Ροή μετρητών για επενδυτικές δραστηριότητες			
Αγορά ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	15	(92.342)	(90.388)
Πληρωμή για αγορά μετοχών σε συνδεδεμένη εταιρεία	17	(43.000)	-
Βραχυπρόθεσμες καταθέσεις		131.226	25.952
Εισπράξεις από πώληση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	15	333	1
Προσθήκες στις συνεισφορές καταναλωτών	24	32.404	30.675
Τόκοι που εισπράχθηκαν		1.379	2.575
Καθαρά μετρητά που προήλθαν από/ (για) επενδυτικές δραστηριότητες		30.000	(31.185)
Ροή μετρητών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Πληρωμές μακροπρόθεσμων δανείων	21	(34.055)	(37.134)
Αποπληρωμή κεφαλαίου χρηματοδοτικών μισθώσεων	21	(486)	(482)
Τόκοι που πληρώθηκαν		(3.015)	(3.199)
Καθαρά μετρητά για χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(37.556)	(40.815)
Καθαρή αύξηση στα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών		90.754	63.675
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών στην αρχή του έτους		110.251	46.600
Πρόβλεψη ζημιάς για το έτος		(27)	(24)
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών στο τέλος του έτους	21	200.978	110.251

Οι σημειώσεις στις σελίδες 47 μέχρι 101 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

1. Γενικές Πληροφορίες

Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (η "Αρχή") είναι Οργανισμός Δημοσίου Δικαίου ο οποίος εγκαθιδρύθηκε στην Κύπρο σύμφωνα με τον περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμο Κεφ. 171 του 1952. Διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και επτά μέλη, οι οποίοι διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Η διεύθυνση των Κεντρικών Γραφείων της Αρχής είναι Αμφιπόλεως 11, Στρόβολος Τ.Θ.24506, 1399 Λευκωσία, Κύπρος.

Σύμφωνα με τον πιο πάνω Νόμο το Συγκρότημα διεξάγει τις δραστηριότητες της παραγωγής, μεταφοράς, διανομής και παροχής ηλεκτρικής ενέργειας. Μετά από τροποποίηση στο Νόμο στις 24 Νοεμβρίου 2000 η Αρχή εξουσιοδοτήθηκε να διεξάγει και δραστηριότητες σε τομείς που έχουν σχέση με την εκμετάλλευση και ανάπτυξη των περιουσιακών της στοιχείων, των τεχνικών της δυνατοτήτων, των εγκαταστάσεων, των υπηρεσιών και της τεχνογνωσίας της.

Με την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου έλαβε όλα τα αναγκαία μέτρα για την εναρμόνισή της με την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη συμμόρφωσή της με την Οδηγία 2003/54 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 1996, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

Το Συγκρότημα ετοιμάζει χωριστούς λογαριασμούς για τις δραστηριότητες παραγωγής, μεταφοράς, διανομής, προμήθειας και για τις άλλες δραστηριότητες σύμφωνα με τον περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμο 130(I)/2021 και τις σχετικές Αποφάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) για λειτουργικό και λογιστικό διαχωρισμό.

Λειτουργικό περιβάλλον του Συγκροτήματος

Η Κυπριακή οικονομία έχει επηρεαστεί αρνητικά από την εξάπλωση του νέου κορωνοϊού SARS-CoV-2. Στις 11 Μαρτίου 2020, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας ανακήρυξε το ξέσπασμα του κορωνοϊού ως παγκόσμια πανδημία COVID-19 αναγνωρίζοντας την ταχεία εξάπλωσή του σε όλο τον κόσμο. Ως απάντηση στην πανδημία, η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας και άλλες κυβερνήσεις παγκοσμίως εφάρμοσαν και συνεχίζουν να εφαρμόζουν πολυάριθμα μέτρα προσπαθώντας να περιορίσουν και πλέον να καθυστερήσουν την εξάπλωση και τις επιπτώσεις της COVID-19, όπως υποχρεωτική απομόνωση από άτομα που ενδέχεται να έχουν προσβληθεί από τον ιό, εφαρμογή μέτρων κοινωνικής αποστασιοποίησης και μαζικής καραντίνας, έλεγχος ή κλείσιμο συνόρων και επιβολή περιορισμών στην επιχειρηματική δραστηριότητα, συμπεριλαμβανομένου του κλεισίματος των μη ουσιαστών επιχειρήσεων.

Τα μέτρα αυτά έχουν, μεταξύ άλλων, περιορίσει ουσιαστικά την οικονομική δραστηριότητα στην Κύπρο αλλά και παγκοσμίως και έχουν επηρεάσει αρνητικά, και ίσως συνεχίσουν να επηρεάζουν αρνητικά, επιχειρήσεις, συμμετέχοντες στην αγορά καθώς και την κυπριακή οικονομία και άλλες οικονομίες παγκοσμίως όσο εξακολουθούν να ισχύουν για άγνωστη χρονική περίοδο.

Το Συγκρότημα έχει λάβει και συνεχίζει να λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλίσει την ελάχιστη διαταραχή στις και τη βιωσιμότητα των δραστηριοτήτων του και να στηρίξει τους υπαλλήλους, τους πελάτες και τους προμηθευτές του. Τα μέτρα που λήφθηκαν περιλαμβάνουν: αυτοπεριορισμό για υπαλλήλους που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες και μέτρα κοινωνικής αποστασιοποίησης, όπως αντικατάσταση φυσικών συναντήσεων με τηλεπικοινωνίες. Συγκεκριμένα, από τον Μάρτιο του 2020, οι εργαζόμενοι σε μη-κρίσιμες δραστηριότητες του Συγκροτήματος εργάζονται κατά καιρούς εκ περιτροπής από το σπίτι και οι εργαζόμενοι σε κρίσιμες δραστηριότητες έχουν χωριστεί σε διάφορες τοποθεσίες. Επιπλέον, έχουν επιβληθεί αυστηροί κανόνες υγιεινής για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων και των πελατών του Συγκροτήματος.

Λόγω των πρωτοφανών οικονομικών συνθηκών και της σημαντικής επίπτωσης στο ΑΕΠ της Κύπρου και του ενδεχόμενου να έχουν επηρεάσει την ικανότητα των εμπορικών και άλλων χρεωστών του Συγκροτήματος να αποπληρώσουν τα οφειλόμενα προς αυτό ποσά καθώς και τις προβλέψεις του Συγκροτήματος για τις αναμενόμενες ταμειακές ροές για χρηματοοικονομικά και μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, η Διεύθυνση του Συγκροτήματος έχει αξιολογήσει:

(1) Τις επιπτώσεις στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος τα οποία υπόκεινται σε απομείωση με βάση το ΔΠΧΑ 9. Το ΔΠΧΑ 9 απαιτεί όπως πληροφορίες που αφορούν το μέλλον (συμπεριλαμβανομένων μακροοικονομικών πληροφοριών) να λαμβάνονται υπόψη στην αξιολόγηση του κατά πόσον υπήρξε σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου και κατά την επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Όπως για κάθε οικονομική πρόβλεψη οι προβλέψεις και οι πιθανότητες τους να συμβούν εμπεριέχουν εκ φύσεως μεγάλο βαθμό αβεβαιότητας και συνεπώς τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν σημαντικά από αυτά που έχουν προβλεφθεί. Ανατρέξτε στη Σημείωση 6 για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

(2) Την πιθανή απομείωση στην αξία μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Το ΔΛΠ 36 απαιτεί όπως η υπεραξία και τα άυλα στοιχεία με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένονται, αλλά ελέγχονται τουλάχιστο κάθε χρόνο για απομείωση στην αξία τους και τα άλλα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία όποτε υπάρχει ένδειξη ότι αυτά τα στοιχεία ενδέχεται να έχουν υποστεί απομείωση στην αξία τους. Με βάση τον έλεγχο απομείωσης που πραγματοποιήθηκε, δεν έχει αναγνωριστεί οποιαδήποτε χρέωση απομείωσης στην αξία μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ως αποτέλεσμα των οικονομικών συνθηκών που έχουν δημιουργηθεί από την πανδημία.

(3) Εάν η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των αποθεμάτων του Συγκροτήματος υπερβαίνει το κόστος κτήσης τους.

(4) Την ικανότητα του Συγκροτήματος να τηρήσει τους όρους των δανειακών συμβάσεων του και τις επιπτώσεις που συνεπάγονται στην ταξινόμηση των δανείων του Συγκροτήματος, όπως περιγράφεται στη Σημείωση 22.

Οι μελλοντικές επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 και των πιο πάνω μέτρων στην Κυπριακή οικονομία, και συνεπώς στη μελλοντική χρηματοοικονομική επίδοση, ταμειακές ροές και

θέση του Συγκροτήματος, είναι δύσκολο να προβλεφθούν και ως αποτέλεσμα οι υπολογισμοί της Διεύθυνσης του Συγκροτήματος μπορεί να διαφέρουν από τα πραγματικά αποτελέσματα. Η Διεύθυνση του Συγκροτήματος εκτιμά ότι λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για να διατηρήσει τη βιωσιμότητα του Συγκροτήματος και την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του στο τρέχον οικονομικό περιβάλλον.

2. Βάση ετοιμασίας

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), τις απαιτήσεις των περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμων, Κεφ. 171, τις απαιτήσεις του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου 130(Ι)/2021 και τις απαιτήσεις του Περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113.

Κατά την ημερομηνία της έγκρισης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, όλα τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς που έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ) και είναι εφαρμόσιμα από την 1 Ιανουαρίου 2020 και σχετίζονται με τις δραστηριότητες του Συγκροτήματος έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ μέσω της διαδικασίας υιοθέτησης που καθορίστηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Οι κυριότερες λογιστικές πολιτικές που υιοθετήθηκαν στην ετοιμασία αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων αναφέρονται πιο κάτω στη σημείωση 4. Οι πολιτικές αυτές έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια για όλα τα έτη που παρουσιάζονται σε αυτές τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά.

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, όπως έχει τροποποιηθεί με την επανεκτίμηση σε δίκαιη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων και της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που αναγνωρίζεται ως περιουσιακά στοιχεία του προγράμματος μείον την παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών.

Η κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη Διεύθυνση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών πολιτικών του Συγκροτήματος. Οι τομείς που απαιτούν μεγαλύτερο βαθμού κρίσης ή είναι πιο πολύπλοκοι ή τομείς όπου οι παραδοχές και οι υπολογισμοί έχουν σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται στη Σημείωση 7.

3. Υιοθέτηση νέων ή αναθεωρημένων Προτύπων και διερμηνειών

Κατά το τρέχον έτος, το Συγκρότημα υιοθέτησε όλα τα νέα και αναθεωρημένα ΔΠΧΑ τα οποία σχετίζονται με τις δραστηριότητές του και είναι εφαρμόσιμα για λογιστικές περιόδους που αρχίζουν από την 1 Ιανουαρίου 2020. Η υιοθέτηση αυτή δεν έχει επιφέρει σημαντικές μεταβολές στις λογιστικές πολιτικές του Συγκροτήματος.

4. Περιλήψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

Οι κυριότερες λογιστικές πολιτικές που εφαρμόστηκαν στην κατάρτιση αυτών των οικονομικών καταστάσεων εκτίθενται πιο κάτω. Εκτός από τις αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές που προκύπτουν από την υιοθέτηση των καινούριων προτύπων, τροποποιήσεων των υφιστάμενων προτύπων και διερμηνειών που ισχύουν από την 1η Ιανουαρίου 2020, οι πολιτικές αυτές εφαρμόστηκαν με συνέπεια για όλα τα έτη που παρουσιάζονται, εκτός όπου αναφέρεται διαφορετικά.

Εξαρτημένες εταιρείες

Εξαρτημένες εταιρείες είναι αυτές που ελέγχονται από το Συγκρότημα. Ο έλεγχος υπάρχει όταν το Συγκρότημα είναι εκτεθειμένο ή έχει δικαιώματα σε κυμαινόμενες αποδόσεις στο πλαίσιο της συμμετοχής του στην εκδότρια και έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει τις αποδόσεις αυτές μέσω της εξουσίας του επί της εκδότριας. Η εξαρτημένη ενοποιείται από την ημερομηνία όπου ο έλεγχος μεταφέρεται στο Συγκρότημα και παύει να ενοποιείται από την ημερομηνία που ο έλεγχος τερματίζεται. Όλες οι ενδοσυγκροτηματικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ εταιρειών του συγκροτήματος απαλείφονται ως επίσης και οι μη πραγματοποιηθείσες ζημιές εκτός αν το κόστος δεν μπορεί να ανακτηθεί.

Η λογιστική μέθοδος της αγοράς χρησιμοποιείται όταν το Συγκρότημα αγοράζει μια εξαρτημένη εταιρεία. Το κόστος εξαγοράς θεωρείται ως η δίκαιη αξία των περιουσιακών στοιχείων που παραχωρούνται και συμμετοχικών τίτλων που εκδίδονται και υποχρεώσεων που δημιουργούνται ή αναλαμβάνονται την ημέρα της ανταλλαγής. Οποιαδήποτε άλλα έξοδα που είναι άμεσα συνδεδεμένα με την εξαγορά αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα. Τα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία που εξαγοράζονται και οι υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένων των ενδεχομένων υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται, αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της απόκτησης σε δίκαιες αξίες. Όταν το κόστος εξαγοράς υπερβαίνει της συμμετοχής στην καθαρή δίκαιη αξία του αναγνωρίσιμου καθαρού ενεργητικού που εξαγοράζει, τότε αναγνωρίζεται υπεραξία. Στην περίπτωση που το κόστος εξαγοράς είναι λιγότερο από την συμμετοχή στην καθαρή δίκαιη αξία του αναγνωρίσιμου καθαρού ενεργητικού που εξαγοράστηκε στην θυγατρική, τότε η διαφορά αναγνωρίζεται αμέσως στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Συνδεδεμένες εταιρείες

Συνδεδεμένες εταιρείες είναι όλες οι οντότητες στις οποίες το Συγκρότημα ασκεί σημαντική επιρροή, αλλά δεν ελέγχει ή ελέγχει από κοινού και στις οποίες γενικά κατέχει ένα μερίδιο μεταξύ 20% και 50% στα δικαιώματα ψήφου αλλά τις οποίες δεν ελέγχει. Οι επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες λογίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης και αρχικά αναγνωρίζονται σε κόστος. Η επένδυση του Συγκροτήματος σε συνδεδεμένες εταιρείες περιλαμβάνει υπεραξία που προέκυψε κατά την απόκτηση, μείον οποιεσδήποτε συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης.

Μερίσματα που εισπράχθηκαν ή είναι εισπρακτέα από συνδεδεμένες εταιρείες αναγνωρίζονται ως μείωση της λογιστικής αξίας της επένδυσης. Εάν το μερίδιο του Συγκροτήματος σε συνδεδεμένη εταιρεία μειωθεί αλλά η σημαντική επιρροή διατηρείται, μόνο ένα

αναλογικό μερίδιο των ποσών που είχαν αναγνωριστεί προηγουμένως στα άλλα συνολικά εισοδήματα μεταφέρεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, όπου είναι κατάλληλα.

Το μερίδιο του Συγκροτήματος στο κέρδος ή τη ζημία των συνδεδεμένων εταιρειών μετά την απόκτηση αναγνωρίζεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και το μερίδιο της στα άλλα συνολικά εισοδήματα μετά την απόκτηση αναγνωρίζεται στα άλλα συνολικά εισοδήματα. Οι συσσωρευμένες κινήσεις μετά την απόκτηση αναπροσαρμόζονται έναντι της λογιστικής αξίας της επένδυσης. Όταν το μερίδιο του Συγκροτήματος στη ζημία μιας συνδεδεμένης εταιρείας ισούται ή υπερβαίνει του συμφέροντος στη συνδεδεμένη εταιρεία, συμπεριλαμβανομένων οποιωνδήποτε άλλων μη εξασφαλισμένων εισπρακτέων, το Συγκρότημα δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημιές, εκτός εάν προέκυψαν υποχρεώσεις ή έγιναν πληρωμές εκ μέρους της συνδεδεμένης εταιρείας.

Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη σε συναλλαγές μεταξύ του Συγκροτήματος και των συνδεδεμένων εταιρειών του απαλείφονται στην έκταση του συμφέροντος του Συγκροτήματος στις συνδεδεμένες εταιρείες. Μη πραγματοποιηθείσες ζημιές επίσης απαλείφονται, εκτός αν η συναλλαγή φανερώνει απομείωση στην αξία του περιουσιακού στοιχείου που μεταφέρθηκε. Όπου χρειάζεται, οι λογιστικές πολιτικές των συνδεδεμένων εταιρειών έχουν διαφοροποιηθεί για να συνάδουν με τις λογιστικές πολιτικές που εφαρμόζει το Συγκρότημα. Κέρδη και ζημιές κατανομής που προκύπτουν από επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Μετά την εφαρμογή της μεθόδου καθαρής θέσης, περιλαμβανομένης της αναγνώρισης των ζημιών των συνδεδεμένων εταιρειών, η λογιστική αξία της επένδυσης σε συνδεδεμένη εταιρεία που περιλαμβάνει την υπεραξία που προκύπτει από την αγορά, ελέγχεται για απομείωση, συγκρίνοντας το ανακτήσιμο ποσό με την λογιστική του αξία όποτε υπάρχει ένδειξη απομείωσης, και αναγνωρίζει το ποσό της απομείωσης παρακείμενα στο “μερίδιο κέρδους/ζημιάς συνδεδεμένων εταιρειών” στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Έσοδα

Αναγνώριση και επιμέτρηση

Το εισόδημα αντιπροσωπεύει το ποσό της αμοιβής που το Συγκρότημα εκτιμά ότι δικαιούται έναντι της μεταβίβασης των υποσχόμενων αγαθών ή υπηρεσιών στον πελάτη, εκτός από ποσά που εισπράχθηκαν εκ μέρους τρίτων (για παράδειγμα, φορολογία προστιθέμενης αξίας).

Το Συγκρότημα αναγνωρίζει τα εισοδήματα όταν τα μέρη έχουν εγκρίνει τη σύμβαση (γραπτά, προφορικά ή σύμφωνα με άλλες συνήθειες επιχειρηματικές πρακτικές) και έχουν δεσμευτεί να εκτελέσουν τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους, το Συγκρότημα μπορεί να προσδιορίσει τα δικαιώματα κάθε μέρους αναφορικά με τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που πρόκειται να μεταβιβαστούν, το Συγκρότημα μπορεί να προσδιορίσει τους όρους πληρωμής για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που πρόκειται να μεταβιβαστούν, η σύμβαση έχει εμπορική υπόσταση (δηλαδή ο κίνδυνος, ο χρόνος ή το ποσό των μελλοντικών ταμειακών ροών του Συγκροτήματος

αναμένεται να μεταβληθούν ως αποτέλεσμα της σύμβασης) και είναι πιθανό το Συγκρότημα να εισπράξει το αντάλλαγμα που δικαιούται έναντι των αγαθών και υπηρεσιών που θα μεταβιβαστούν στον πελάτη και όταν συγκεκριμένα κριτήρια πληρούνται για κάθε μία εκ των εργασιών του Συγκροτήματος.

Το Συγκρότημα βασίζει τις εκτιμήσεις του σε ιστορικά αποτελέσματα λαμβάνοντας υπόψη το είδος του πελάτη, το είδος της συναλλαγής και τις ιδιαιτερότητες της κάθε εργασίας. Προκειμένου να εκτιμήσει πόσο πιθανό είναι να εισπραχθεί ένα ποσό ανταλλάγματος, το Συγκρότημα εξετάζει μόνο την ικανότητα και την πρόθεση του πελάτη να καταβάλει το ποσό του ανταλλάγματος όταν αυτό καταστεί απαιτητό.

Οι εκτιμήσεις των εισοδημάτων, των κόστων ή της προόδου προς την πλήρη εκπλήρωση της υποχρέωσης εκτέλεσης αναθεωρούνται σε περίπτωση αλλαγής των συνθηκών. Οποιοσδήποτε αυξήσεις ή μειώσεις που μπορεί να προκύψουν στις εκτιμήσεις αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά την περίοδο στην οποία οι περιστάσεις που οδήγησαν στην αναθεώρηση γίνονται γνωστές στη διοίκηση.

Προσδιορισμός των υποχρεώσεων εκτέλεσης

Το Συγκρότημα αξιολογεί κατά πόσο συμβάσεις που αφορούν την παροχή μιας σειράς αγαθών ή/και υπηρεσιών περιέχουν μία ή περισσότερες υποχρεώσεις εκτέλεσης (ξεχωριστές υποσχέσεις εκτέλεσης μιας υπηρεσίας ή παροχής ενός αγαθού) και κατανέμει την τιμή συναλλαγής σε κάθε υποχρέωση εκτέλεσης που προσδιορίζεται βάσει της αυτόνομης τιμής πώλησης. Ένα αγαθό ή μια υπηρεσία που το Συγκρότημα την έχει υποσχεθεί σε έναν πελάτη είναι ξεχωριστή εάν ο πελάτης μπορεί να επωφεληθεί από το αγαθό ή την υπηρεσία, είτε μεμονωμένα είτε από κοινού με άλλους πόρους οι οποίοι είναι άμεσα διαθέσιμοι στον πελάτη (δηλαδή το αγαθό ή η υπηρεσία έχει τη δυνατότητα να είναι διακριτό) και η υπόσχεση του Συγκροτήματος να μεταβιβάσει το αγαθό ή την υπηρεσία στον πελάτη μπορεί να προσδιοριστεί χωριστά από άλλες υποσχέσεις που περιέχονται στη σύμβαση (δηλαδή το αγαθό ή η υπηρεσία είναι διακριτό στο πλαίσιο της σύμβασης).

(α) Πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας

Οι πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας αντιπροσωπεύουν ποσά εισπρακτέα με βάση την κατανάλωση όπως καταγράφεται σε μετρητές χωρίς ΦΠΑ. Οι πωλήσεις επίσης περιλαμβάνουν υπολογισμό της αξίας των μονάδων που προμηθεύτηκαν στους καταναλωτές μεταξύ της ημερομηνίας της τελευταίας καταγραφείσας ένδειξης μετρητών και το τέλος του έτους και αυτός ο υπολογισμός περιλαμβάνεται στα εμπορικά εισπρακτέα στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης.

(β) Κεφαλαιουχικές συνεισφορές καταναλωτών

Το Συγκρότημα δέχεται αιτήσεις από ιδιώτες και εταιρείες που επιθυμούν την επέκταση του δικτύου σε περιοχές που δεν καλύπτονται από το υφιστάμενο δίκτυο. Περαιτέρω το Συγκρότημα δέχεται αιτήσεις για παραχώρηση επιπρόσθετου φορτίου από δίκτυο που το Συγκρότημα έχει ήδη κατασκευάσει. Και στις δύο περιπτώσεις το Συγκρότημα χρεώνει τους αιτητές το κόστος κατασκευής.

Το γεγονός ότι το κόστος ανακτάται από τους αιτητές έχει ως αποτέλεσμα να μη χρειάζεται να ανακτηθεί μέσω των διατιμήσεων ηλεκτρικού ρεύματος από τους καταναλωτές. Σε αντίθετη περίπτωση το κόστος αυτό θα συμπεριλαμβανόταν στις διατιμήσεις και οι καταναλωτές θα χρεώνονταν για την κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος με ψηλότερη τιμή. Όλοι οι αιτητές για επέκταση δικτύου, επιβαρύνονται με κεφαλαιουχική συνεισφορά και όλοι οι καταναλωτές χρεώνονται με τις ίδιες διατιμήσεις.

Οι αιτητές εξασφαλίζουν το δικαίωμα διαρκούς πρόσβασης στο δίκτυο για απεριόριστο χρονικό διάστημα. Το Συγκρότημα δεσμεύεται να παρέχει πρόσβαση για απεριόριστο χρονικό διάστημα. Οι κεφαλαιουχικές συνεισφορές αντιπροσωπεύουν το τίμημα για συνεχή υπηρεσία και ως εκ τούτου τα έσοδα παρουσιάζονται ως αναβαλλόμενα έσοδα και μεταφέρονται σταδιακά στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων σε περίοδο ταυτόσημη με αυτή των περιουσιακών στοιχείων που έχει κατασκευασεί/ αποκτήσει για αυτό το σκοπό, και που έχουν μέσο όρο ζωής 33 1/3 έτη. Το διάστημα αυτό θεωρείται λογική προσέγγιση του υπολογισμού της περιόδου της πελατειακής σχέσης.

(γ) Έσοδα Αφαλάτωσης

Τα έσοδα αφαλάτωσης αντιπροσωπεύουν την πώληση αφαλατωμένου νερού στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων με βάση την προμήθεια όπως καταγράφεται στους μετρητές χωρίς ΦΠΑ. Οι πωλήσεις επίσης περιλαμβάνουν υπολογισμό της αξίας των μετρικών τόνων που προμηθεύτηκαν μεταξύ της ημερομηνίας της τελευταίας τιμολόγησης και το τέλος του έτους και αυτός ο υπολογισμός περιλαμβάνεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης.

(δ) Έσοδα από συμβάσεις για αντικατάσταση και συντήρηση οδικού φωτισμού

Τα έσοδα αντιπροσωπεύουν την αντικατάσταση και συντήρηση οδικού φωτισμού για Κοινοτικά Συμβούλια και Δήμους. Το Συγκρότημα προσδιορίζει τις υποχρεώσεις εκτέλεσης ανά συμβόλαιο και κατανέμει την τιμή συναλλαγής σε κάθε υποχρέωση εκτέλεσης που έχει προσδιοριστεί, βάσει της αυτόνομης τιμής πώλησης.

Σκέλος Χρηματοδότησης

Το Συγκρότημα δεν έχει σημαντικές συμβάσεις όπου η περίοδος μεταξύ της μεταβίβασης των υποσχεμένων αγαθών ή υπηρεσιών στον πελάτη και της πληρωμής από τον πελάτη υπερβαίνει τον ένα χρόνο. Ως αποτέλεσμα, το Συγκρότημα επιλέγει να χρησιμοποιήσει την πρακτική λύση και δεν αναπροσαρμόζει οποιεσδήποτε από τις τιμές συναλλαγής για την πάροδο του χρόνου.

Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία και συμβατικές υποχρεώσεις

Στην περίπτωση που οι υπηρεσίες που παραχωρεί ή τα αγαθά που μεταφέρει το Συγκρότημα κατά την ημερομηνία αναφοράς υπερβαίνουν τις πληρωμές που έγιναν από τον πελάτη κατά την ημερομηνία αυτή και το Συγκρότημα δεν έχει το άνευ όρων δικαίωμα να χρεώσει τον πελάτη για τις υπηρεσίες που προσφέρθηκαν ή τα αγαθά που μεταφέρθηκαν,

τότε αναγνωρίζεται ένα συμβατικό περιουσιακό στοιχείο. Το Συγκρότημα αξιολογεί το συμβατικό περιουσιακό στοιχείο για απομείωση σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 χρησιμοποιώντας την απλοποιημένη μέθοδο που επιτρέπει το ΔΠΧΑ 9 η οποία απαιτεί όπως οι αναμενόμενες ζημιές κατά τη διάρκεια ζωής να αναγνωρίζονται κατά την αρχική αναγνώριση του συμβατικού περιουσιακού στοιχείου. Η απομείωση του συμβατικού περιουσιακού στοιχείου επιμετρείται, παρουσιάζεται και γνωστοποιείται στην ίδια βάση όπως ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο που εμπίπτει στο φάσμα του ΔΠΧΑ 9. Το Συγκρότημα αναγνωρίζει οποιαδήποτε άνευ όρων δικαιώματα στην αντιπαροχή ξεχωριστά από τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία, ως εμπορικά εισπρακτέα επειδή μόνο η πάροδος του χρόνου απαιτείται, πριν να γίνει οφειλόμενη μια πληρωμή. Εάν οι πληρωμές που έγιναν από ένα πελάτη υπερβαίνουν τις υπηρεσίες που προσφέρθηκαν κάτω από τη σχετική σύμβαση, μια συμβατική υποχρέωση αναγνωρίζεται.

Τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία διαγράφονται όταν δεν υπάρχει εύλογη προσδοκία ανάκτησης. Οι ενδείξεις ότι δεν υπάρχει εύλογη προσδοκία είσπραξης περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την αποτυχία ενός οφειλέτη να συμμετάσχει σε σχέδιο αποπληρωμής με το Συγκρότημα και την αποτυχία να καταβάλει συμβατικές πληρωμές για περίοδο μεγαλύτερη των 180 ημερών από την ημερομηνία πληρωμής.

Μετατροπή ξένου νομίσματος

(α) Νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος επιμετρώνται χρησιμοποιώντας το νόμισμα του κύριου οικονομικού περιβάλλοντος μέσα στο οποίο λειτουργεί το Συγκρότημα ("το νόμισμα λειτουργίας"). Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€), το οποίο είναι το νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης του Συγκροτήματος.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα καταχωρούνται στο νόμισμα λειτουργίας με βάση τις τιμές συναλλάγματος που ισχύουν την ημερομηνία της συναλλαγής. Συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από την εξόφληση τέτοιων συναλλαγών και από τη μετατροπή με τη συναλλαγματική ισοτιμία που ισχύει στο τέλος του έτους χρηματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που είναι σε ξένα νομίσματα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Όλα τα συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές παρουσιάζονται στα αποτελέσματα εντός των "χρηματοδοτικών εξόδων".

Ωφελήματα υπαλλήλων

Το Συγκρότημα λειτουργεί ένα σχέδιο καθορισμένου ωφελήματος, υπό μορφή ενός εφάπαξ ποσού και σύνταξης κατά και μετά την αφυπηρέτηση αντίστοιχα (Σχέδιο Συντάξεων), και διάφορα άλλα σχέδια καθορισμένων συνεισφορών, τα ενεργητικά στοιχεία των οποίων κρατούνται σε ξεχωριστά ταμεία που διαχειρίζονται επιτροπές. Το Συγκρότημα λειτουργεί επίσης ένα σχέδιο καθορισμένου ωφελήματος υπό μορφή ενός εφάπαξ φιλοδωρήματος κατά την αφυπηρέτηση για συμβασιούχους υπαλλήλους. Για το σχέδιο αυτό, δεν διατηρείται ξεχωριστό Ταμείο. Αυτά τα σχέδια με εξαίρεση το Ταμείο Πρόνοιας, χρηματοδοτούνται κυρίως από το Συγκρότημα.

Για τα δύο σχέδια καθορισμένου ωφελήματος το καθαρό έξοδο/(έσοδο) από τόκους και το κόστος των ωφελημάτων αφυπηρέτησης χρεώνεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του προσωπικού και υπολογίζεται ετήσια από ανεξάρτητους διπλωματούχους αναλογιστές, με βάση τη μέθοδο προβολής μονάδας (projected unit method), με σκοπό να δημιουργηθούν επαρκή αποθεματικά. Το Συγκρότημα καθορίζει το καθαρό έξοδο/(έσοδο) από τόκους σχετικά με την καθαρή υποχρέωση (το καθαρό στοιχείο ενεργητικού) των καθορισμένων παροχών για την περίοδο εφαρμόζοντας το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της υποχρέωσης (του στοιχείου ενεργητικού) των καθορισμένων παροχών, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση (στο καθαρό στοιχείο ενεργητικού) των καθορισμένων παροχών κατά τη διάρκεια της περιόδου ως αποτέλεσμα των εισφορών (όπου υπάρχουν) και καταβολής των παροχών. Επανακαταμετρήσεις της καθαρής υποχρέωσης των καθορισμένων παροχών, οι οποίες περιλαμβάνουν αναλογιστικά κέρδη και ζημιές, την απόδοση όπου υπάρχουν των στοιχείων ενεργητικού του σχεδίου (χωρίς τους τόκους) και την επίδραση του ανώτατου ορίου των στοιχείων ενεργητικού (αν υπάρχουν, εκτός των τόκων), αναγνωρίζονται αμέσως στα άλλα συνολικά εισοδήματα.

Οι εισφορές για το Σχέδιο Συντάξεων καθορισμένου ωφελήματος γίνονται σε μηνιαία βάση με σκοπό να δημιουργηθούν επαρκή αποθεματικά κατά τη διάρκεια της εργασιακής ζωής των υπαλλήλων. Επιπρόσθετα, από το 2015 βρίσκεται σε ισχύ το Σχέδιο ανάκαμψης το οποίο διαλαμβάνει ετήσια καταβολή ελλειμματικής εισφοράς προς το Ταμείο Συντάξεως. Από τον Οκτώβριο του 2011, με βάση τα μέτρα του πρώτου πακέτου οικονομικής εξυγίανσης γίνονται αποκοπές 3% από τους μισθούς των μελών του Ταμείου Συντάξεων για σκοπούς διασφάλισης της βιωσιμότητάς του. Για τους συμβασιούχους υπαλλήλους η αποκοπή ύψους 3% εφαρμόζεται από 14 Φεβρουαρίου 2014.

Το ΔΛΠ 19 δεν απαιτεί την διάκριση μεταξύ βραχυπρόθεσμων και μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που προκύπτουν από παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία. Το Συγκρότημα αναγνωρίζει την καθαρή υποχρέωση των Σχεδίων Καθορισμένου Ωφελήματος ως βραχυπρόθεσμη υποχρέωση επειδή η διάκριση μεταξύ βραχυπρόθεσμων και μη βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων που προκύπτουν από τα σχέδια καθορισμένου ωφελήματος μπορεί μερικές φορές να είναι αυθαίρετη.

Οι συνεισφορές της Αρχής στα σχέδια καθορισμένων συνεισφορών χρεώνονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στο έτος που σχετίζονται.

Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία

Η χρέωση φορολογίας για την περίοδο περιλαμβάνει την τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία συμπεριλαμβανομένων τόκων και προστίμων. Η φορολογία αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα εκτός στην έκταση που σχετίζεται με στοιχεία που αναγνωρίζονται στα άλλα συνολικά εισοδήματα. Στην περίπτωση αυτή, η φορολογία αναγνωρίζεται επίσης στα άλλα συνολικά εισοδήματα. Η τρέχουσα χρέωση φορολογίας υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία που έχει θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία αναφοράς στη χώρα όπου το Συγκρότημα δραστηριοποιείται και δημιουργεί φορολογητέο

εισόδημα. Το Συγκρότημα αξιολογεί περιοδικά τις θέσεις που λαμβάνονται σε φορολογικές δηλώσεις σε σχέση με καταστάσεις όπου η εφαρμοσθείσα φορολογική νομοθεσία υπόκειται σε ερμηνεία. Εάν η εφαρμοσθείσα φορολογική νομοθεσία υπόκειται σε ερμηνεία, καθορίζεται πρόβλεψη όπου είναι κατάλληλο με βάση τα ποσά που υπολογίζεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Η αναβαλλόμενη φορολογία αναγνωρίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο υποχρέωσης πάνω στις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν μεταξύ της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων και της λογιστικής τους αξίας στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Εντούτοις, η αναβαλλόμενη φορολογία δεν λογίζεται εάν προκύπτει από αρχική αναγνώριση ενός περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης σε μια συναλλαγή εκτός από συνένωση επιχειρήσεων, η οποία κατά τη στιγμή της συναλλαγής δεν επηρεάζει ούτε τα λογιστικά ούτε τα φορολογητέα κέρδη ή ζημιές. Για τη λογιστική αντιμετώπιση των φορολογικών επιδράσεων των μισθώσεων που είναι αναγνωρισμένες στον ισολογισμό, το Συγκρότημα βλέπει ξεχωριστά το περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης από την υποχρέωση μίσθωσης και θεωρεί ότι η προσωρινή διαφορά σε κάθε στοιχείο δεν δημιουργεί αναβαλλόμενο φόρο καθώς ισχύει η εξαίρεση της αρχικής αναγνώρισης.

Η αναβαλλόμενη φορολογία υπολογίζεται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές και τη φορολογική νομοθεσία που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία αναφοράς και αναμένεται ότι θα ισχύουν όταν η σχετική αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση εκπαιηθεί ή όταν η σχετική αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση διακανονιστεί.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στην έκταση που είναι πιθανόν ότι μελλοντικά φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα έναντι των οποίων οι προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικά ισχυρό δικαίωμα συμψηφισμού τρεχουσών φορολογικών απαιτήσεων με τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι σχετίζονται με φόρο εισοδήματος που χρεώνεται από την ίδια φορολογική αρχή στην Αρχή όπου υπάρχει πρόθεση για διακανονισμό των υπολοίπων σε καθαρή βάση.

Αβέβαιες φορολογικές θέσεις

Οι αβέβαιες φορολογικές θέσεις του Συγκροτήματος επανεκτιμώνται από τη Διεύθυνση του Συγκροτήματος στο τέλος κάθε περιόδου αναφοράς. Υποχρεώσεις αναγνωρίζονται για τις φορολογικές θέσεις που η Διεύθυνση του Συγκροτήματος θεωρεί ότι εάν αμφισβητηθούν από τις φορολογικές αρχές είναι πιο πιθανό παρά όχι να οδηγήσουν στην επιβολή πρόσθετων φόρων. Η εκτίμηση βασίζεται στην ερμηνεία φορολογικών νομοθεσιών που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί μέχρι το τέλος της περιόδου αναφοράς, και τυχόν γνωστών δικαστηριακών ή άλλων αποφάσεων σχετικών με αυτά τα θέματα. Οι υποχρεώσεις για κυρώσεις, τόκους και φόρους, εκτός του φόρου εισοδήματος, αναγνωρίζονται με βάση την καλύτερη εκτίμηση της διοίκησης σχετικά με τα έξοδα που απαιτούνται για την εξόφληση των υποχρεώσεων στο τέλος της περιόδου

αναφοράς. Προσαρμογές για αβέβαιες φορολογικές θέσεις, εκτός από τους τόκους και τα πρόστιμα, αναγνωρίζονται στη χρέωση φορολογίας. Οι προσαρμογές για αβέβαιες φορολογικές θέσεις σε σχέση με τους τόκους και τα πρόστιμα αναγνωρίζονται στα “χρηματοδοτικά έξοδα” και στα “άλλα κέρδη/(ζημιές) - καθαρά”, αντίστοιχα.

Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός

Όλα τα στοιχεία ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού παρουσιάζονται σε ιστορικό κόστος μείον αποσβέσεις. Το ιστορικό κόστος περιλαμβάνει δαπάνες που σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση στοιχείων ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού. Το κόστος των έργων που εκτελέστηκαν από εργολάβους βασίζεται στην αξία της εργασίας που έγινε και πιστοποιήθηκε από συμβούλους μηχανικούς. Το κόστος των έργων που εκτελέστηκαν από το προσωπικό του Συγκροτήματος αποτελείται από υλικά, εργατικά και γενικά έξοδα.

Σημαντικά ανταλλακτικά και εφεδρικά μηχανήματα υπολογίζονται ως ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμοί όταν το Συγκρότημα αναμένει να τα χρησιμοποιήσει για περισσότερο από μια περίοδο.

Η γη δεν αποσβένεται. Οι αποσβέσεις για άλλα στοιχεία ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού υπολογίζονται χρησιμοποιώντας τη σταθερή μέθοδο ώστε να καταναμηθεί το κόστος μείον η υπολειμματική τους αξία στο διάστημα της εκτιμημένης ωφέλιμης ζωής τους. Η διάρκεια αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των κυριότερων στοιχείων ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού έχει ως εξής:

Κτήρια ηλεκτροπαραγωγών σταθμών	30
Άλλα κτήρια	35
Εγκαταστάσεις και μηχανήματα ηλεκτροπαραγωγών σταθμών	25
Άλλες εγκαταστάσεις και μηχανήματα	25-30
Γραμμές και καλώδια	35-40
Μετρητές	15
Οχήματα	7
Έπιπλα, σκεύη και εξοπλισμός γραφείου	10
Εργαλεία και όργανα	10
Ηλεκτρονικοί υπολογιστές	5
Λογισμικά προγράμματα	3

Η υπολειμματική αξία και οι ωφέλιμες ζωές αναθεωρούνται και προσαρμόζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς εάν αυτό θεωρείται αναγκαίο.

Η λογιστική αξία ενός στοιχείου ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού μειώνεται αμέσως στο ανακτήσιμο ποσό εάν η λογιστική αξία υπερβαίνει το υπολογιζόμενο ανακτήσιμο ποσό.

Δαπάνες για επιδιορθώσεις και συντήρηση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού χρεώνονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στο έτος που προκύπτουν. Το

κόστος σημαντικών ανακαινίσεων και άλλες μεταγενέστερες δαπάνες περιλαμβάνονται στην λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου ή ανάλογα αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό περιουσιακό στοιχείο, μόνο όταν είναι πιθανό πως θα προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη στο Συγκρότημα σε σχέση με το περιουσιακό στοιχείο, και το κόστος του μπορεί να υπολογιστεί αξιόπιστα.

Κέρδη και ζημιές από διάθεση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού προσδιορίζονται με τη σύγκριση των εισπράξεων με τη λογιστική αξία και αναγνωρίζονται στα “άλλα κέρδη/ζημιές - καθαρά” στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Δικαιώματα εκπομπής θερμοκηπιακών αερίων

Με βάση τον Περί Θέσπισης Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπής Αερίων του Θερμοκηπίου Νόμο, Ν.110(Ι)/2011, καθιερώνεται Σχέδιο Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπής αερίων θερμοκηπίου προκειμένου να προωθηθεί η μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου με στόχο τη μείωση των επιπέδων μόλυνσης του περιβάλλοντος.

Με βάση το Νόμο, ο κάθε φορέας εκμετάλλευσης, του οποίου οι ετήσιες εκπομπές ξεπερνούν το σύνολο των δικαιωμάτων που του εκχωρήθηκαν για το συγκεκριμένο έτος, είναι υποχρεωμένος να αγοράζει τόσα δικαιώματα όσα είναι οι καθ’ υπέρβαση εκπομπές. Από το έτος 2020, δεν εκχωρούνται οποιαδήποτε δωρεάν δικαιώματα σε κανένα φορέα εκμετάλλευσης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, περιλαμβανομένης και της Αρχής.

Δικαιώματα εκπομπών θερμοκηπιακών αερίων που παραχωρούνται αναγνωρίζονται αρχικά σε ονομαστική αξία (μηδενική αξία) από το χρονικό σημείο που το Συγκρότημα έχει τον έλεγχο αυτών των δικαιωμάτων. Δικαιώματα εκπομπών θερμοκηπιακών αερίων που αγοράζονται αναγνωρίζονται αρχικά σε τιμή κόστους (τιμή αγοράς) ως άυλα περιουσιακά στοιχεία. Υποχρέωση αναγνωρίζεται όταν οι πραγματικές εκπομπές υπερβαίνουν τα καταναμημένα δικαιώματα. Το ύψος της υποχρέωσης περιλαμβάνει το συνολικό κόστος των δικαιωμάτων που αγοράστηκαν σε τιμή κόστους και τυχόν επιπλέον έλλειμμα στην τρέχουσα τιμή της αγοράς κατά την ημερομηνία αναφοράς. Οι αναπροσαρμογές στο ύψος της υποχρέωσης αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία παραδίδονται σε μηδενική αξία στο τέλος της περιόδου συμμόρφωσης αντικατοπτρίζοντας την κατανάλωση των οικονομικών ωφελμάτων. Πλεονάσματα δικαιωμάτων μπορούν να μεταφερθούν και να συμψηφιστούν με μελλοντικά ελλείμματα (μέχρι το τέλος της περιόδου συμμόρφωσης) ή να πωληθούν. Τα έσοδα από πωλήσεις πλεονασμάτων αναγνωρίζονται όταν τα δικαιώματα πωληθούν. Κατά τη διάρκεια του έτους δεν υπήρξαν πωλήσεις πλεονασμάτων.

Απομείωση στην αξία μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή, συμπεριλαμβανομένης υπεραξίας, δεν αποσβένονται, αλλά ελέγχονται κάθε χρόνο για απομείωση στην αξία. Τα περιουσιακά στοιχεία (εκτός από αποθέματα και αναβαλλόμενη φορολογία) που αποσβένονται ελέγχονται για απομείωση

στην αξία, όταν γεγονότα ή αλλαγές στις περιστάσεις δείχνουν πως η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται για τη διαφορά της λογιστικής αξίας και του ανακτήσιμου ποσού του περιουσιακού στοιχείου. Το ανακτήσιμο ποσό είναι το μεγαλύτερο της δίκαιης αξίας του περιουσιακού στοιχείου μείον έξοδα πωλήσεων και της αξίας λόγω χρήσης. Για σκοπούς προσδιορισμού της απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία ομαδοποιούνται στα μικρότερα επίπεδα για τα οποία υπάρχουν ξεχωριστές, αναγνωρίσιμες ταμειακές ροές (μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών). Μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός της υπεραξίας, τα οποία έχουν υποστεί απομείωση ελέγχονται για πιθανή αντιστροφή της απομείωσης σε κάθε ημερομηνία ενοποιημένης κατάστασης οικονομικής θέσης.

Οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία – ταξινόμηση

Το Συγκρότημα ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του στις πιο κάτω κατηγορίες επιμέτρησης:

- στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται σε δίκαιη αξία (είτε μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων είτε μέσω των αποτελεσμάτων) και
- στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται σε αποσβεσμένο κόστος.

Η ταξινόμηση και η μετέπειτα επιμέτρηση των χρεωστικών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων εξαρτάται από (i) το επιχειρηματικό μοντέλο του Συγκροτήματος για τη διαχείριση του σχετικού χαρτοφυλακίου χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και (ii) τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Κατά την αρχική αναγνώριση το Συγκρότημα μπορεί να προσδιορίσει αμετάκλητα ένα χρεωστικό χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο, που κατά τα άλλα πληροί τις απαιτήσεις για αποτίμηση στο αποσβεσμένο κόστος, είτε σε δίκαιη αξία μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων είτε σε δίκαιη αξία μέσω αποτελεσμάτων εάν αυτό απαλείφει ή μειώνει σημαντικά μια λογιστική αναντιστοιχία που διαφορετικά θα προέκυπτε.

Για επενδύσεις σε μετοχικούς τίτλους που δεν κατέχονται για εμπορία, η ταξινόμηση θα εξαρτηθεί από το κατά πόσο το Συγκρότημα προσδιόρισε αμετάκλητα κατά την αρχική αναγνώριση όπως λογιστεί η μετοχική επένδυση σε δίκαιη αξία μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων. Ο προσδιορισμός αυτός γίνεται ανά επένδυση.

Όλα τα υπόλοιπα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ταξινομούνται σε δίκαιη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

Για τα περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται σε δίκαιη αξία, τα κέρδη και ζημιές θα αναγνωριστούν είτε στα αποτελέσματα ή στα άλλα συνολικά εισοδήματα. Για επενδύσεις σε μετοχικούς τίτλους που δεν διακρατούνται για εμπορία, αυτό θα εξαρτηθεί στο κατά πόσο το Συγκρότημα έκανε μια αμετάκλητη επιλογή κατά την αρχική αναγνώριση για να λογιστεί η μετοχική επένδυση σε δίκαιη αξία μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία – αναγνώριση και παύση αναγνώρισης

Όλες οι αγορές και πωλήσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που απαιτούν παράδοση εντός του χρονικού πλαισίου που ορίζεται από τον κανονισμό ή από τη σύμβαση αγοράς («αγορές και πωλήσεις με βάση συμβόλαιο κανονικής παράδοσης») αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής που είναι η ημερομηνία κατά την οποία το Συγκρότημα δεσμεύεται να παραδώσει ένα χρηματοοικονομικό μέσο. Όλες οι άλλες αγορές και πωλήσεις αναγνωρίζονται όταν το Συγκρότημα καταστεί μέρος στις συμβατικές διατάξεις του μέσου.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία παύουν να αναγνωρίζονται όταν τα δικαιώματα είσπραξης ταμειακών ροών από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία έχουν λήξει ή έχουν μεταφερθεί και το Συγκρότημα έχει μεταφέρει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας. Οποιοδήποτε κέρδος ή ζημία που προκύπτει από τη διαγραφή αναγνωρίζεται απευθείας στα αποτελέσματα και εμφανίζεται στα «άλλα κέρδη / (ζημιές)-καθαρά» μαζί με κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία – επιμέτρηση

Κατά την αρχική αναγνώριση, το Συγκρότημα επιμετρά ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο σε δίκαιη αξία και επιπλέον, στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου που δεν επιμετρείται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, το κόστος συναλλαγής που σχετίζεται άμεσα με την απόκτηση του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Το κόστος συναλλαγής των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αναγνωρίστηκαν σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζεται ως έξοδο στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Η δίκαιη αξία κατά την αρχική αναγνώριση αποδεικνύεται καλύτερα από την τιμή συναλλαγής. Κέρδος ή μια ζημιά κατά την αρχική αναγνώριση αναγνωρίζεται μόνο εάν υπάρχει διαφορά μεταξύ της δίκαιης αξίας και της τιμής συναλλαγής η οποία μπορεί να αποδειχθεί από άλλες παρατηρήσιμες τρέχουσες συναλλαγές στην αγορά με το ίδιο μέσο ή από μια τεχνική αποτίμησης της οποίας τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται περιλαμβάνουν μόνο στοιχεία από παρατηρήσιμες αγορές.

Χρεωστικά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Η μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρεωστικών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων εξαρτάται από το επιχειρηματικό μοντέλο του Συγκροτήματος για τη διαχείριση του περιουσιακού στοιχείου και των χαρακτηριστικών των ταμειακών ροών του περιουσιακού στοιχείου. Υπάρχουν τρεις κατηγορίες αποτίμησης στις οποίες το Συγκρότημα ταξινομεί τα χρεωστικά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία:

Αποσβεσμένο κόστος: Περιουσιακά στοιχεία που διακρατούνται για είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών, όπου οι ταμειακές αυτές ροές αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά αποπληρωμές κεφαλαίου και τόκων, επιμετρώνται σε αποσβεσμένο κόστος (ΑΠΚΤ). Οι πιστωτικοί τόκοι από αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνονται στα «άλλα έσοδα». Οποιοδήποτε κέρδος

ή ζημιά που προκύπτει κατά την παύση αναγνώρισης αναγνωρίζεται απευθείας στις κερδοζημιές και παρουσιάζεται στα «άλλα κέρδη/(ζημιές)» μαζί με τα συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές. Οι ζημιές απομείωσης παρουσιάζονται ως ξεχωριστό στοιχείο στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται σε αποσβεσμένο κόστος αποτελούνται από: ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, τραπεζικά υπόλοιπα με αρχική ημερομηνία λήξης τριών μηνών και άνω, εμπορικά εισπρακτέα και χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος.

Δίκαιη αξία μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων: Τα περιουσιακά στοιχεία που διακρατούνται για είσπραξη συμβατικών ταμειακών ρών και για πώληση, όπου οι ταμειακές ροές του περιουσιακού στοιχείου αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά αποπληρωμές κεφαλαίου και τόκων, επιμετρώνται σε δίκαιη αξία μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων. Οι μεταβολές στη λογιστική αξία αναγνωρίζονται μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων, εκτός από την αναγνώριση των ζημιών ή κερδών απομείωσης, πιστωτικών τόκων και συναλλαγματικών κερδών ή ζημιών που αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Όταν ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο παύει να αναγνωρίζεται, το συνολικό κέρδος ή ζημιά που αναγνωρίστηκε προηγουμένως στα άλλα συνολικά εισοδήματα αναταξινομείται από τα ίδια κεφάλαια στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και αναγνωρίζεται στα «άλλα κέρδη/(ζημιές)». Οι πιστωτικοί τόκοι από αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνονται στα άλλα έσοδα. Συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές παρουσιάζονται στα «άλλα κέρδη/(ζημιές)» και τα έσοδα απομείωσης παρουσιάζονται ως ξεχωριστό στοιχείο στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων: Τα περιουσιακά στοιχεία που δεν πληρούν τα κριτήρια για αποσβεσμένο κόστος ή δίκαιη αξία μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων επιμετρώνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Τα κέρδη ή ζημιές σε χρεωστικά περιουσιακά στοιχεία που μετέπειτα επιμετρώνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται στις κερδοζημιές και παρουσιάζονται καθαρά μέσα στα «άλλα κέρδη/(ζημιές)» στην περίοδο κατά την οποία προκύπτουν.

Μετοχικοί τίτλοι

Το Συγκρότημα μετέπειτα επιμετρά όλους τους μετοχικούς τίτλους σε δίκαιη αξία. Όπου η Διεύθυνση του Συγκροτήματος επέλεξε να παρουσιάζει τα κέρδη και ζημιές δίκαιης αξίας σε μετοχικούς τίτλους μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων, δεν υπάρχει μετέπειτα αναταξινόμηση των κερδών ή ζημιών δίκαιης αξίας στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά την παύση αναγνώρισης της επένδυσης και οποιαδήποτε σχετικά υπόλοιπα μέσα στο αποθεματικό δίκαιης αξίας μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων αναταξινομούνται στα συσσωρευμένα κέρδη. Η πολιτική του Συγκροτήματος είναι να ταξινομεί αμετάβλητα τους μετοχικούς τίτλους σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Οι αλλαγές στη δίκαιη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται στα «άλλα κέρδη/(ζημιές)» στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, όπως αρμόζει. Οι ζημιές απομείωσης (και η αντιστροφή των ζημιών

απομείωσης) σε μετοχικούς τίτλους που επιμετρώνται σε δίκαιη αξία μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων δεν παρουσιάζονται ξεχωριστά από άλλες αλλαγές στη δίκαιη αξία.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία - απομείωση - πρόβλεψη αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς

Το Συγκρότημα αξιολογεί σε μελλοντική βάση τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (“ΑΠΖ”) για χρεόγραφα (περιλαμβανομένων δανείων) που επιμετρώνται σε αποσβεσμένο κόστος και σε δίκαιη αξία μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων και με την έκθεση που προκύπτει από δανειακές δεσμεύσεις και συμβάσεις χρηματοοικονομικής εγγύησης. Το Συγκρότημα επιμετρά την ΑΠΖ και αναγνωρίζει πρόβλεψη για πιστωτική ζημιά σε κάθε ημερομηνία αναφοράς. Η αποτίμηση των ΑΠΖ αντικατοπτρίζει: (i) ένα αμερόληπτα καθορισμένο και σταθμισμένο βάσει πιθανοτήτων ποσό που καθορίζεται από την αξιολόγηση μιας σειράς πιθανών εκβάσεων, (ii) τη διαχρονική αξία του χρήματος και (iii) λογικές και βάσιμες πληροφορίες οι οποίες είναι διαθέσιμες κατά την ημερομηνία αναφοράς χωρίς αδικαιολόγητο κόστος ή προσπάθεια και αφορούν παρελθόντα γεγονότα, τρέχουσες συνθήκες και προβλέψεις των μελλοντικών οικονομικών συνθηκών.

Η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων μειώνεται μέσω της χρήσης ενός λογαριασμού πρόβλεψης, και το πόσο της ζημιάς αναγνωρίζεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στις «καθαρές ζημιές απομείωσης σε χρηματοοικονομικά και συμβατικά περιουσιακά στοιχεία». Μετέπειτα ανακτήσεις των ποσών για τα οποία είχε προηγουμένως αναγνωριστεί πιστωτική ζημιά πιστώνονται στο ίδιο στοιχείο της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Τα χρεωστικά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται σε αποσβεσμένο κόστος παρουσιάζονται στον ισολογισμό καθαρά από την πρόβλεψη για ΑΠΖ.

Για χρεωστικά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε δίκαιη αξία μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων, μια πρόβλεψη για ΑΠΖ αναγνωρίζεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και επηρεάζει τα κέρδη ή ζημιές δίκαιης αξίας που αναγνωρίζονται στα άλλα συνολικά εισοδήματα παρά τη λογιστική αξία αυτών των μέσων.

Η μεθοδολογία απομείωσης που εφαρμόζει το Συγκρότημα για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών εξαρτάται από τον τύπο του χρηματοοικονομικού στοιχείου που εκτιμάται για απομείωση. Ανατρέξτε στη Σημείωση 6, παράγραφο πιστωτικού κινδύνου για περιγραφή της μεθοδολογίας απομείωσης που εφαρμόζει το Συγκρότημα για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που υπόκεινται σε απομείωση σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9.

Επιπλέον, το Συγκρότημα αποφάσισε να χρησιμοποιήσει την εξαίρεση εκτίμησης χαμηλού πιστωτικού κινδύνου για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επενδυτικού βαθμού. Ανατρέξτε στη Σημείωση 6, παράγραφος πιστωτικού κινδύνου για περιγραφή του τρόπου με τον οποίο το Συγκρότημα καθορίζει χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία χαμηλού πιστωτικού κινδύνου.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία - επαναταξινόμηση

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επαναταξινομούνται μόνο όταν το Συγκρότημα τροποποιεί το επιχειρηματικό μοντέλο για τη διαχείριση αυτών των περιουσιακών στοιχείων. Η επαναταξινόμηση έχει μελλοντική επίδραση και ξεκινά από την πρώτη περίοδο αναφοράς ακολούθως της αλλαγής.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία – διαγραφή

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαγράφονται, πλήρως ή εν μέρει, όταν το Συγκρότημα έχει εξαντλήσει όλες τις πρακτικές μεθόδους ανάκτησης και έχει αποφασίσει ότι δεν υπάρχει εύλογη προσδοκία ανάκτησης. Η διαγραφή αντιπροσωπεύει ένα γεγονός παύσης αναγνώρισης. Το Συγκρότημα μπορεί να διαγράψει χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που εξακολουθούν να υπόκεινται σε δραστηριότητες ανάκτησης και το Συγκρότημα επιδιώκει την ανάκτηση των συμβατικών οφειλών, ωστόσο δεν υπάρχει εύλογη προσδοκία ανάκτησης.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία – τροποποίηση

Το Συγκρότημα μερικές φορές επαναδιαπραγματεύεται ή τροποποιεί τις συμβατικές ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Το Συγκρότημα αξιολογεί κατά πόσο η τροποποίηση των συμβατικών ταμειακών ρών είναι σημαντική, λαμβάνοντας υπόψη οποιουδήποτε νέους συμβατικούς όρους που επηρεάζουν σημαντικά το προφίλ κινδύνου του περιουσιακού στοιχείου.

Εάν οι τροποποιημένοι όροι διαφέρουν σημαντικά, τα δικαιώματα από τις ταμειακές ροές από το αρχικό περιουσιακό στοιχείο λήγουν και το Συγκρότημα διαγράφει το αρχικό χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο και αναγνωρίζει ένα νέο περιουσιακό στοιχείο σε δίκαιη αξία. Η ημερομηνία επαναδιαπραγμάτευσης θεωρείται ως η ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης για σκοπούς υπολογισμού μεταγενέστερης απομείωσης, συμπεριλαμβανομένου του προσδιορισμού κατά πόσο έχει συμβεί ένα ΣΑΠΚ. Το Συγκρότημα επίσης αξιολογεί κατά πόσο ένα νέο δάνειο ή χρεωστικό περιουσιακό στοιχείο πληροί το κριτήριο ΑΠΚΤ. Οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του αρχικού περιουσιακού στοιχείου που διαγράφηκε και της δίκαιης αξίας του νέου σημαντικά τροποποιημένου περιουσιακού στοιχείου αναγνωρίζεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, εκτός εάν η ουσία της τροποποίησης αποδίδεται σε κεφαλαιουχικές συναλλαγές με τους ιδιοκτήτες.

Εάν η επαναδιαπραγμάτευση οφειλόταν σε οικονομικές δυσκολίες του αντισυμβαλλομένου και σε αδυναμία εκτέλεσης των αρχικά συμφωνημένων πληρωμών, το Συγκρότημα συγκρίνει τις αρχικές και αναθεωρημένες αναμενόμενες ταμειακές ροές για να αξιολογήσει κατά πόσο οι κίνδυνοι και τα οφέλη του περιουσιακού στοιχείου έχουν διαφοροποιηθεί σημαντικά ως αποτέλεσμα της συμβατικής τροποποίησης. Εάν οι κίνδυνοι και τα οφέλη δεν αλλάζουν, το τροποποιημένο περιουσιακό στοιχείο δεν διαφέρει ουσιαστικά από το αρχικό περιουσιακό στοιχείο και η τροποποίηση δεν οδηγεί σε διαγραφή. Το Συγκρότημα υπολογίζει εκ νέου την

μεικτή λογιστική αξία προεξοφλώντας τις τροποποιημένες συμβατικές ταμειακές ροές με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο και αναγνωρίζει το κέρδος ή ζημιά τροποποίησης στα αποτελέσματα.

Μετρητά και μετρητά στην τράπεζα

Στην κατάσταση ταμειακών ρών, τα μετρητά και μετρητά στην τράπεζα περιλαμβάνουν μετρητά στο ταμείο, καταθέσεις σε τράπεζες με αρχική ημερομηνία λήξης κάτω των τριών μηνών οι οποίες είναι άμεσα μετατρέψιμες σε γνωστά ποσά μετρητών και οι οποίες υπόκεινται σε ασήμαντο κίνδυνο αλλαγών στην αξία τους, και τραπεζικά παρατραβήγματα. Τα μετρητά και μετρητά στην τράπεζα αναγνωρίζονται σε αποσβεσμένο κόστος επειδή: (i) κατέχονται για είσπραξη συμβατικών ταμειακών ρών και οι ταμειακές αυτές ροές αντιπροσωπεύουν ΑΠΚΤ, και (ii) δεν ταξινομούνται σε δίκαιη αξία μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων.

Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις

Αυτά τα ποσά αφορούν βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις με όρο λήξης 3-12 μήνες και διακρατούνται με σκοπό να συλλεχθούν οι συμβατικές ταμειακές ροές τους και οι ταμειακές ροές τους αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων. Κατά συνέπεια, αυτά επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος, μείον την πρόβλεψη για απομείωση.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος

Αυτά τα ποσά γενικά προκύπτουν από συναλλαγές εκτός των συνήθων λειτουργικών εργασιών του Συγκροτήματος. Αυτά διακρατούνται με σκοπό να συλλεχθούν οι συμβατικές ταμειακές ροές τους και οι ταμειακές ροές τους αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων. Κατά συνέπεια, αυτά επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, μείον την πρόβλεψη για απομείωση. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος ταξινομούνται ως κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία, εάν αυτά οφείλονται μέσα σε ένα έτος ή λιγότερο (ή κατά τη συνήθη πορεία του κύκλου εργασιών της επιχείρησης, εάν είναι μεγαλύτερος). Αν όχι, παρουσιάζονται ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία.

Πιστωτικοί τόκοι

Οι πιστωτικοί τόκοι από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος που υπολογίζονται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων ως «άλλα έσοδα». Οι πιστωτικοί τόκοι υπολογίζονται εφαρμόζοντας το πραγματικό επιτόκιο στη μεικτή λογιστική αξία ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου με εξαίρεση τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που μετέπειτα καθίστανται πιστωτικά απομειωμένα. Για τα πιστωτικά απομειωμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία – Στάδιο 3, το πραγματικό επιτόκιο εφαρμόζεται στην καθαρή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου (μετά από αφαίρεση της πρόβλεψης ζημιάς), ενώ για Στάδιο 1 και Στάδιο 2 – εφαρμόζεται στο μεικτό ποσό των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις- κατηγορίες αποτίμησης

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά σε δίκαιη αξία και ταξινομούνται μετέπειτα στην κατηγορία αποσβεσμένου κόστους.

Δανεισμός

Ο δανεισμός αναγνωρίζεται αρχικά σε δίκαιη αξία μετά την αφαίρεση του κόστους συναλλαγής και παρουσιάζεται μετέπειτα σε αποσβεσμένο κόστος. Οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ των εισπράξεων (μετά την αφαίρεση του κόστους συναλλαγής) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια του δανείου, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, εκτός εάν είναι άμεσα αποδοτέα στην αγορά, κατασκευή ή παραγωγή περιουσιακού στοιχείου που πληροί τις προϋποθέσεις, στην οποία περίπτωση κεφαλαιοποιούνται ως μέρος του κόστους του περιουσιακού στοιχείου.

Αμοιβές που πληρώνονται για τη δημιουργία διευκολύνσεων δανεισμού αναγνωρίζονται ως κόστος συναλλαγής του δανείου στην έκταση όπου είναι πιθανόν ότι μέρος ή ολόκληρη η διευκόλυνση θα χρησιμοποιηθεί. Στην περίπτωση αυτή, η αμοιβή αναβάλλεται μέχρι την ανάληψη του δανείου. Στην περίπτωση που δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι είναι πιθανό ένα μέρος ή ολόκληρη η διευκόλυνση θα χρησιμοποιηθεί, η αμοιβή κεφαλαιοποιείται ως προπληρωμή (για υπηρεσίες ρευστότητας) και αποσβένεται κατά τη διάρκεια της περιόδου της διευκόλυνσης με την οποία σχετίζεται.

Ο δανεισμός αφαιρείται από τον ισολογισμό όταν η υποχρέωση που καθορίζεται στο συμβόλαιο εκπληρώνεται, ακυρώνεται ή λήγει. Η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης που έχει εξοφληθεί ή μεταβιβαστεί σε ένα άλλο μέρος και το καταβληθέν τίμημα, συμπεριλαμβανομένων οποιωνδήποτε μη χρηματικών περιουσιακών στοιχείων που μεταβιβάστηκαν ή υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν, αναγνωρίζεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων ως “άλλα έσοδα” ή “χρηματοδοτικά έξοδα”.

Μια ουσιώδης τροποποίηση των όρων υφιστάμενης χρηματοοικονομικής υποχρέωσης ή μέρους αυτής, λογίζεται ως τερματισμός της αρχικής χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και αναγνώριση μιας νέας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης. Κάθε κέρδος ή ζημιά από τον τερματισμό αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, εκτός όταν προκύπτει ως αποτέλεσμα συναλλαγών με μετόχους που ενεργούν υπό την ιδιότητά τους ως μέτοχοι, οπότε αναγνωρίζεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια. Οι όροι θεωρούνται ουσιαστικά διαφορετικοί, αν η προεξοφλημένη παρούσα αξία των ταμειακών ροών, βάσει των νέων όρων, συμπεριλαμβανομένων τυχόν τελών που καταβλήθηκαν μετά την αφαίρεση τυχόν αμοιβών που εισπράχθηκαν και προεξοφλήθηκαν με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο, είναι τουλάχιστον 10% διαφορετική από την προεξοφλημένη παρούσα αξία των ταμειακών ροών που απομένουν από την αρχική χρηματοοικονομική υποχρέωση. Τυχόν κόστος ή τέλη που προέκυψαν αναγνωρίζονται ως μέρος του κέρδους ή της ζημίας κατά τον τερματισμό.

Τα κόστη δανεισμού αποτελούν τόκο και άλλα έξοδα με τα οποία επιβαρύνεται το Συγκρότημα σε σχέση με το δανεισμό

κεφαλαίων, περιλαμβανομένου τόκου δανεισμού, απόσβεση εκπτώσεων ή επιμίσθιου που σχετίζονται με δανεισμό, απόσβεση επιπλέον κόστους που σχετίζεται με τη διευθέτηση δανεισμού, χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων και συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από δανεισμό σε ξένο νόμισμα σε περίπτωση που θεωρούνται ως μια προσαρμογή στους χρεωστικούς τόκους.

Τα κόστη δανεισμού που σχετίζονται άμεσα με την αγορά, κατασκευή ή παραγωγή περιουσιακού στοιχείου που πληροί τα κριτήρια, που είναι ένα περιουσιακό στοιχείο που υποχρεωτικά καταλαμβάνει σημαντικό χρονικό διάστημα για να ετοιμαστεί για την προτιθέμενη χρήση ή πώληση του, κεφαλαιοποιούνται ως μέρος του κόστους του συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου, όταν είναι πιθανόν ότι θα επιφέρουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη στο Συγκρότημα και τα κόστη μπορούν να υπολογιστούν αξιόπιστα. Ο δανεισμός ταξινομείται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός εάν το Συγκρότημα έχει το δικαίωμα άνευ όρων να αναβάλει την αποπληρωμή της υποχρέωσης για τουλάχιστον δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία της ενοποιημένης κατάστασης οικονομικής θέσης.

Μισθώσεις

Το Συγκρότημα ως μισθωτής:

Οι μισθώσεις αναγνωρίζονται ως περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα μίσθωσης και αντίστοιχη υποχρέωση κατά την ημερομηνία κατά την οποία το μισθωμένο περιουσιακό στοιχείο είναι διαθέσιμο για χρήση από το Συγκρότημα, με περιορισμένες εξαιρέσεις όπως παρατίθενται παρακάτω. Το Συγκρότημα έχει επιλέξει να μην διαχωρίζει τα στοιχεία μίσθωσης και μη μίσθωσης και αντίθετως τα χειρίζεται λογιστικά ως ένα και μόνο στοιχείο μίσθωσης.

Τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από μίσθωση αρχικά αποτιμώνται βάσει της παρούσας αξίας. Οι υποχρεώσεις από μισθώματα περιλαμβάνουν την καθαρή παρούσα αξία των ακόλουθων μισθωμάτων:

- τα σταθερά μισθώματα (περιλαμβανομένων των ουσιαστικά σταθερών μισθωμάτων), μειωμένα κατά τυχόν εισπρακτέα κίνητρα μίσθωσης,
- τα κυμαινόμενα μισθώματα τα οποία εξαρτώνται από έναν δείκτη ή ένα επιτόκιο, τα οποία αρχικά επιμετρούνται με χρήση του δείκτη ή του επιτοκίου κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου,
- τα ποσά τα οποία αναμένεται να καταβάλλει ο μισθωτής βάσει των εγγυήσεων υπολειμματικής αξίας,
- την τιμή άσκησης του δικαιώματος αγοράς εάν είναι μάλλον βέβαιο ότι ο μισθωτής θα ασκήσει το εν λόγω δικαίωμα, και
- την ποινή για τερματισμό της μίσθωσης, εάν η διάρκεια μίσθωσης αποτυπώνει την άσκηση δικαιώματος του μισθωτή για τερματισμό της μίσθωσης.

Οι πληρωμές μισθωμάτων όπου θεωρείται μάλλον βέβαιο ότι ο μισθωτής θα ασκήσει το δικαίωμα παράτασης της μίσθωσης περιλαμβάνονται επίσης στην αποτίμηση της υποχρέωσης.

Τα μισθώματα προεξοφλούνται με το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού του μισθωτή, δηλαδή το επιτόκιο που θα έπρεπε να πληρώσει το Συγκρότημα για να δανειστεί τα απαιτούμενα κεφάλαια για να αποκτήσει ένα περιουσιακό στοιχείο παρόμοιας αξίας με το περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα μίσθωμα σε παρόμοιο οικονομικό περιβάλλον με παρόμοιους όρους, ασφάλεια και συνθήκες.

Για τον προσδιορισμό του διαφορικού επιτοκίου δανεισμού, το Συγκρότημα:

- όπου είναι εφικτό, χρησιμοποιεί ως αφετηρία την πρόσφατη χρηματοδότηση από τρίτους που έλαβε ο μισθωτής, προσαρμοσμένη ώστε να αντικατοπτρίζει τις μεταβολές των όρων χρηματοδότησης μετά τη λήψη χρηματοδότησης από τρίτους, χρησιμοποιεί μια προσέγγιση συσσωρευσης που ξεκινά με ένα επιτόκιο χωρίς κίνδυνο, προσαρμοσμένο για πιστωτικό κίνδυνο για μισθώσεις που κατέχει το Συγκρότημα και δεν έχει πρόσφατη χρηματοδότηση από τρίτους.
- χρησιμοποιεί μια προσέγγιση συσσωρευσης που ξεκινά με ένα επιτόκιο χωρίς κίνδυνο, προσαρμοσμένο για πιστωτικό κίνδυνο για μισθώσεις που κατέχει το Συγκρότημα και δεν έχει πρόσφατη χρηματοδότηση από τρίτους.

Το Συγκρότημα εκτίθεται σε ενδεχόμενες μελλοντικές αυξήσεις μεταβλητών μισθωτικών πληρωμών με βάση ένα δείκτη ή ένα επιτόκιο που δεν περιλαμβάνονται στην υποχρέωση της μίσθωσης μέχρι να τεθούν σε ισχύ. Όταν οι προσαρμογές των μισθωτικών πληρωμών με βάση ένα δείκτη ή ένα επιτόκιο τίθενται σε ισχύ, η υποχρέωση μίσθωσης επανεκτιμάται και προσαρμόζεται μαζί με το περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης.

Οι πληρωμές μισθωμάτων κατανέμονται μεταξύ του κεφαλαίου και του εξόδου τόκου. Το έξοδο τόκου χρεώνεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της περιόδου μίσθωσης, ώστε να προκύψει ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο στο υπόλοιπο της υποχρέωσης για κάθε περίοδο.

Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης υπολογίζονται σε κόστος που περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- το ποσό της αρχικής αποτίμησης της υποχρέωσης από μίσθωση,
- οποιεσδήποτε πληρωμές μισθωμάτων που πραγματοποιήθηκαν κατά την ημερομηνία έναρξης ή πριν από την έναρξη, μείον τα κίνητρα μίσθωσης που έχουν ληφθεί,
- κάθε αρχικό άμεσο κόστος,
- και τα έξοδα αποκατάστασης.

Οποιαδήποτε αναπροσαρμογή της υποχρέωσης από μίσθωση που προκύπτει εάν οι ταμειακές ροές αλλάξουν με βάση τους αρχικούς όρους και συνθήκες της μίσθωσης, οδηγεί σε αντίστοιχη προσαρμογή του περιουσιακού στοιχείου με δικαίωμα χρήσης. Η προσαρμογή μπορεί να είναι θετική ή αρνητική.

Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαιώματα χρήσης αποσβένονται γενικά κατά διάρκεια μικρότερη της ωφέλιμης ζωής του περιουσιακού στοιχείου και της διάρκειας μίσθωσης σε σταθερή βάση. Εάν το Συγκρότημα είναι εύλογα βέβαιο ότι θα ασκήσει δικαίωμα αγοράς, το περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης αποσβένεται με βάση την ωφέλιμη ζωή του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου.

Κατά τον καθορισμό της διάρκειας μίσθωσης, η διοίκηση του Συγκροτήματος εξετάζει όλα τα γεγονότα και τις περιστάσεις που δημιουργούν οικονομικά κίνητρα για να ασκήσει μια επιλογή επέκτασης ή να μην ασκήσει μια επιλογή τερματισμού της μίσθωσης. Οι επιλογές επέκτασης (ή οι περίοδοι μετά τις επιλογές τερματισμού) περιλαμβάνονται μόνο στη μίσθωση, εάν η μίσθωση είναι εύλογα βέβαιη ότι θα παραταθεί (ή δεν θα τερματιστεί). Η περίοδος μίσθωσης επανεκτιμάται αν μια επιλογή ασκείται (ή δεν ασκείται) ή όταν το Συγκρότημα υποχρεούται να ασκήσει (ή να μην ασκήσει) την επιλογή. Η εκτίμηση της εύλογης βεβαιότητας αναθεωρείται μόνο εάν συμβεί κάποιο σημαντικό γεγονός ή σημαντική μεταβολή των συνθηκών, η οποία επηρεάζει την εκτίμηση αυτή και βρίσκεται υπό τον έλεγχο του Συγκροτήματος.

Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαιώματα χρήσης ελέγχονται για απομείωση σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική του Συγκροτήματος για απομείωση μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

Ως εξαίρεση στα ανωτέρω, οι πληρωμές που σχετίζονται με βραχυπρόθεσμες μισθώσεις και όλες οι μισθώσεις περιουσιακών στοιχείων χαμηλής αξίας αναγνωρίζονται με τη σταθερή μέθοδο ως έξοδο στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Οι βραχυπρόθεσμες μισθώσεις είναι μισθώσεις με περίοδο μίσθωσης δώδεκα μηνών ή λιγότερο.

Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαιώματα χρήσης και οι σχετικές υποχρεώσεις από μίσθωση παρουσιάζονται ως ξεχωριστές γραμμές στην όψη του ισολογισμού.

Το Συγκρότημα ως εκμισθωτής:

(α) Χρηματοδοτικές μισθώσεις
Όταν το Συγκρότημα είναι εκμισθωτής σε μίσθωση που εκχωρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις ανταμοιβές που συνδέονται με την κυριότητα στον μισθωτή, τα μισθωμένα περιουσιακά στοιχεία παρουσιάζονται ως απαίτηση από χρηματοδοτική μίσθωση και μετρούνται στην παρούσα αξία των μελλοντικών πληρωμών μίσθωσης. Οι απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζονται αρχικά χρησιμοποιώντας προεξοφλητικό επιτόκιο που καθορίζεται κατά την έναρξη (το νωρίτερο της ημερομηνίας της σύμβασης μίσθωσης και της ημερομηνίας δέσμευσης των μερών στις κυριότερες διατάξεις της μίσθωσης).

Η διαφορά μεταξύ της ακαθάριστης εισπρακτέας και της παρούσας αξίας αντιπροσωπεύει μη δεδουλευμένο χρηματοοικονομικό εισόδημα. Τα έσοδα αυτά αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης με τη μέθοδο της καθαρής επένδυσης (προ φόρων), η οποία αντικατοπτρίζει ένα σταθερό περιοδικό ποσοστό απόδοσης. Τα πρόσθετα έξοδα που σχετίζονται άμεσα με τη διαπραγμάτευση και τη διευθέτηση της μίσθωσης περιλαμβάνονται στην αρχική αποτίμηση της απαίτησης από χρηματοδοτική μίσθωση και μειώνουν το ποσό εισοδήματος που αναγνωρίζεται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα χρηματοοικονομικά έσοδα από

μισθώσεις καταχωρούνται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για το έτος.

(β) Λειτουργικές μισθώσεις

Όταν το Συγκρότημα είναι εκμισθωτής σε μίσθωση που δεν εκχωρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις ανταμοιβές που συνδέονται με την κυριότητα του μισθωτή (δηλαδή λειτουργική μίσθωση), τα έσοδα από τη μίσθωση αναγνωρίζονται ως «άλλα έσοδα» με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα αρχικά άμεσα κόστη που προκύπτουν για την απόκτηση λειτουργικής μίσθωσης προστίθενται στη λογιστική αξία του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζονται ως έξοδα κατά τη διάρκεια της μίσθωσης στην ίδια βάση με τα έσοδα από μισθώσεις. Τα αντίστοιχα μισθωμένα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνονται στον ισολογισμό με βάση τη φύση τους. Η τροποποίηση των λειτουργικών μισθώσεων αναγνωρίζεται λογιστικά από το Συγκρότημα ως νέα μίσθωση από την ημερομηνία της τροποποίησης, με τυχόν προπληρωμένα ή δεδουλευμένα μισθώματα που αφορούν την αρχική μίσθωση να θεωρούνται μέρος των πληρωμών μισθωμάτων για τη νέα μίσθωση.

(γ) Απομείωση της απαίτησης από μίσθωση

Το Συγκρότημα αναγνωρίζει πιστωτικές ζημιές για εισπρακτέα από μισθώσεις σύμφωνα με το γενικό μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών («ΑΠΖ»). Η ΑΠΖ καθορίζεται με τον ίδιο τρόπο όπως για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται σε αποσβεσμένο κόστος και αναγνωρίζονται μέσω ενός λογαριασμού αποζημίωσης. Κατά την αξιολόγηση της ΑΠΖ, το Συγκρότημα λογαριάζει τις ταμιακές ροές που μπορεί να προκύψουν από την απόκτηση και πώληση των περιουσιακών στοιχείων που υπόκεινται στη μίσθωση.

Αποθέματα

Τα αποθέματα εμφανίζονται στην τιμή κόστους ή στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία, όποια από τις δύο είναι χαμηλότερη. Η τιμή κόστους καθορίζεται με τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Η τιμή κόστους περιλαμβάνει την τιμή αγοράς και έξοδα μεταφοράς και επεξεργασίας. Δεν περιλαμβάνει το κόστος δανεισμού. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η υπολογιζόμενη τιμή πώλησης κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών, μείον έξοδα διάθεσης. Γίνεται πρόβλεψη για κατεστραμμένα, επιδεινωμένα, απαρχαιωμένα και μη χρησιμοποιήσιμα υλικά όπου αρμόζει.

Εμπορικά εισπρακτέα

Τα εμπορικά εισπρακτέα είναι ποσά που οφείλονται από πελάτες για πώληση εμπορευμάτων ή παροχή υπηρεσιών κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών. Εάν η είσπραξη αναμένεται σε ένα χρόνο ή λιγότερο (ή κατά τη συνήθη πορεία του κύκλου εργασιών της επιχείρησης, εάν είναι μεγαλύτερος), ταξινομούνται ως κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Αν όχι, παρουσιάζονται ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Τα εμπορικά εισπρακτέα αναγνωρίζονται αρχικά σε δίκαιη αξία και μετέπειτα παρουσιάζονται σε αποσβεσμένο κόστος, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, μείον πρόνοιας για απομείωση της αξίας.

Τα εμπορικά εισπρακτέα αναγνωρίζονται αρχικά στο ποσό της άνευ όρων αντιπαροχής εκτός και αν περιλαμβάνουν σημαντικά στοιχεία χρηματοδότησης, στην οποία περίπτωση αναγνωρίζονται σε δίκαιη αξία. Το Συγκρότημα κατέχει τα

εμπορικά εισπρακτέα με σκοπό να συλλέξει τις συμβατικές ταμιακές ροές και επομένως τα επιμετρά σε μεταγενέστερο στάδιο σε αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Τα εμπορικά εισπρακτέα εναπόκεινται επίσης στις απαιτήσεις απομείωσης του ΔΠΧΑ 9. Το Συγκρότημα εφαρμόζει την απλοποιημένη μέθοδο του ΔΠΧΑ 9 για την αποτίμηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών η οποία χρησιμοποιεί μια πρόνοια για απομείωση στην αξία όλων των εμπορικών εισπρακτέων κατά τη διάρκεια ζωής τους. Ανατρέξτε στην Σημείωση 6 Πιστωτικός Κίνδυνος.

Τα εμπορικά εισπρακτέα διαγράφονται όταν δεν υπάρχει εύλογη προσδοκία ανάκτησης. Οι δείκτες ότι δεν υπάρχει εύλογη προσδοκία είσπραξης περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την αποτυχία ενός οφειλέτη να συμμετάσχει σε σχέδιο αποπληρωμής με το Συγκρότημα και την αποτυχία να καταβάλει συμβατικές πληρωμές για περίοδο κυρίως όχι μικρότερη των 2 ετών. Η αξιολόγηση γίνεται για κάθε πελάτη ξεχωριστά λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα του κάθε πελάτη.

Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν το Συγκρότημα έχει μια παρούσα νομική ή τεκμαρτή υποχρέωση που προκύπτει από γεγονότα που έχουν προηγηθεί, είναι πιθανό να υπάρξει ροή περιουσιακών στοιχείων για εξόφληση αυτής της υποχρέωσης και το ποσό της υποχρέωσης έχει υπολογιστεί αξιόπιστα. Δεν αναγνωρίζονται προβλέψεις για μελλοντικές ζημιές.

Οι προβλέψεις υπολογίζονται ως η τρέχουσα αξία των εξόδων που αναμένεται να απαιτηθούν για την εξόφληση της υποχρέωσης, χρησιμοποιώντας ένα ποσοστό πριν την φορολογία, το οποίο αποδίδει τρέχουσες αξιολογήσεις αγοράς της αξίας του χρήματος διαχρονικά και τους κινδύνους που σχετίζονται με την υποχρέωση. Η αύξηση στην πρόβλεψη λόγω της παρέλευσης χρόνου αναγνωρίζεται ως χρεωστικός τόκος.

Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές

Οι εμπορικοί και άλλοι πιστωτές είναι υποχρεώσεις για πληρωμή αγαθών ή υπηρεσιών που έχουν αποκτηθεί κατά τη συνήθη διεξαγωγή των εργασιών του Συγκροτήματος, από προμηθευτές. Οι εμπορικοί και άλλοι πιστωτές ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εάν η πληρωμή οφείλεται εντός ενός έτους ή λιγότερο (ή κατά το συνήθη κύκλο εργασιών του Συγκροτήματος εάν είναι μεγαλύτερος). Αν όχι, παρουσιάζονται στις μη βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Οι εμπορικοί και άλλοι πιστωτές αναγνωρίζονται αρχικά σε δίκαιη αξία και μετέπειτα παρουσιάζονται σε αποσβεσμένο κόστος, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Συγκριτικά ποσά

Όπου χρειαζόταν, τα συγκριτικά ποσά έχουν αναπροσαρμοστεί για να συνάδουν με τις αλλαγές στην παρουσίαση στο τρέχον έτος.

5. Νέες Λογιστικές Ανακοινώσεις

Κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών

καταστάσεων μια σειρά από νέα πρότυπα και τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες ισχύουν για λογιστικές περιόδους που αρχίζουν μετά την 1η Ιανουαρίου 2020, και δεν έχουν εφαρμοστεί στον καταρτισμό αυτών των οικονομικών καταστάσεων. Κανένα από αυτά δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος με εξαίρεση τα ακόλουθα:

- Πώληση ή Εισφορά Περιουσιακών Στοιχείων μεταξύ ενός Επενδυτή και της Συνδεδεμένης Εταιρείας ή Κοινοπραξίας του – Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 10 και στο ΔΛΠ 28 (εκδόθηκε στις 11 Σεπτεμβρίου 2014 και ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την ημερομηνία που θα καθοριστεί από το ΣΔΛΠ)*. Η ημερομηνία εφαρμογής του ΣΔΛΠ αναβάλλεται επ' αόριστο. Οι τροποποιήσεις αυτές αφορούν μια ασυνέπεια μεταξύ των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 10 και του ΔΛΠ 28 για την αντιμετώπιση της πώλησης ή εισφοράς περιουσιακών στοιχείων μεταξύ ενός επενδυτή και της συνδεδεμένης εταιρείας ή κοινοπραξίας του. Η κύρια συνέπεια των τροποποιήσεων είναι ότι ένα πλήρες κέρδος ή ζημιά αναγνωρίζεται όταν μια συναλλαγή περιλαμβάνει επιχείρηση. Ένα μερικό κέρδος ή ζημιά αναγνωρίζεται όταν μια συναλλαγή περιλαμβάνει περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν συνιστούν επιχείρηση, ακόμα και όταν αυτά τα περιουσιακά στοιχεία κατέχονται από μια θυγατρική εταιρεία. Το Συγκρότημα στο παρόν στάδιο αξιολογεί την επίδραση των τροποποιήσεων στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων η επίδραση των τροποποιήσεων δεν είναι γνωστή.

- Έσοδα πριν από την προτιθέμενη χρήση, Επαχθείς συμβάσεις - κόστος για την πραγματοποίηση σύμβασης, Αναφορά στο Ενοσιολογικό Πλαίσιο - τροποποιήσεις περιορισμένου πεδίου εφαρμογής στο ΔΛΠ 16, ΔΛΠ 37 και ΔΠΧΑ 3 και ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ 2018-2020 - τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 1, ΔΠΧΑ 9, ΔΠΧΑ 16 και ΔΛΠ 41 (εκδόθηκε στις 14 Μαΐου 2020 και ισχύει για ετήσιες περιόδους που από ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2022)*. Η τροποποίηση στο ΔΛΠ 16 απαγορεύει σε μία οικονομική οντότητα να αφαιρεί από το κόστος ενός στοιχείου ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού τυχόν έσοδα που εισπράττονται από την πώληση στοιχείων ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού που παράχθηκαν ενώ η οικονομική οντότητα προετοιμάζει το περιουσιακό στοιχείο για την προτιθέμενη χρήση του. Τα έσοδα από την πώληση τέτοιων στοιχείων, μαζί με το κόστος παραγωγής τους, αναγνωρίζονται πλέον στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Μια οικονομική οντότητα θα χρησιμοποιεί το ΔΛΠ 2 για τη επιμέτρηση του κόστους αυτών των στοιχείων. Το κόστος δεν θα περιλαμβάνει την απόσβεση του περιουσιακού στοιχείου που ελέγχεται καθώς δεν είναι έτοιμο για την προτιθέμενη χρήση του. Η τροποποίηση του ΔΛΠ 16 διευκρινίζει επίσης ότι μια οικονομική οντότητα «ελέγχει εάν το περιουσιακό στοιχείο λειτουργεί σωστά» όταν αξιολογεί την τεχνική και φυσική επίδοση του περιουσιακού στοιχείου. Η χρηματοοικονομική επίδοση του περιουσιακού στοιχείου δεν σχετίζεται με αυτήν την εκτίμηση. Ένα περιουσιακό στοιχείο, επομένως, μπορεί να είναι σε θέση να λειτουργεί όπως προοριζόταν από τη Διεύθυνση και να υπόκειται σε απόσβεση προτού επιτύχει το

επίπεδο λειτουργικής επίδοσης που ανέμενε η διοίκηση.

Η τροποποίηση του ΔΛΠ 37 διευκρινίζει την έννοια του «κόστους για την πραγματοποίηση σύμβασης». Η τροποποίηση εξηγεί ότι το άμεσο κόστος για την εκπλήρωση μιας σύμβασης περιλαμβάνει τα αυξητικά κόστη που επιβαρύνθηκε το Συγκρότημα για την εκπλήρωση αυτής της σύμβασης και κατανομή άλλων δαπανών που σχετίζονται άμεσα με την εκπλήρωση της σύμβασης. Η τροποποίηση διευκρινίζει επίσης ότι, προτού αναγνωριστεί ξεχωριστή πρόβλεψη για επαχθή σύμβαση, μια οικονομική οντότητα πρέπει να αναγνωρίσει τυχόν ζημιά απομείωσης που έχει προκύψει στα περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για την πραγματοποίηση της σύμβασης, και όχι σε περιουσιακά στοιχεία που αφορούν στη συγκεκριμένη σύμβαση.

Το ΔΠΧΑ 3 τροποποιήθηκε ώστε να αναφέρεται στο Ενοσιολογικό Πλαίσιο του 2018 για Χρηματοοικονομική Αναφορά, προκειμένου να προσδιοριστεί τι συνιστά περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση σε συνένωση επιχειρήσεων. Πριν από την τροποποίηση, το ΔΠΧΑ 3 αναφερόταν στο Ενοσιολογικό Πλαίσιο του 2001 για Χρηματοοικονομική Αναφορά. Επιπλέον, προστέθηκε μια νέα εξαίρεση στο ΔΠΧΑ 3 για υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις. Η εξαίρεση διευκρινίζει ότι, για ορισμένους τύπους υποχρεώσεων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων, μια οικονομική οντότητα που εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 3 θα πρέπει να αναφέρεται στο ΔΛΠ 37 ή στο ΕΔΔΠΧΑ 21, αντί στο Ενοσιολογικό Πλαίσιο του 2018. Χωρίς αυτήν τη νέα εξαίρεση, μια οικονομική οντότητα θα είχε αναγνωρίσει ορισμένες υποχρεώσεις σε συνένωση επιχειρήσεων που δεν θα αναγνώριζε σύμφωνα με το ΔΛΠ 37. Επομένως, αμέσως μετά την απόκτηση, η οικονομική οντότητα θα έπρεπε να παύσει την αναγνώριση τέτοιων υποχρεώσεων και να αναγνωρίσει κέρδος το οποίο δε θα απεικόνιζε το οικονομικό κέρδος. Διευκρινίστηκε επίσης ότι ο αγοραστής δεν πρέπει να αναγνωρίζει ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία, όπως ορίζονται στο ΔΛΠ 37, την ημερομηνία απόκτησης.

Η τροποποίηση του ΔΠΧΑ 9 ορίζει ποια τέλη πρέπει να περιλαμβάνονται στον έλεγχο του 10% για την παύση αναγνώρισης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Κόστη ή τέλη θα μπορούσαν να πληρωθούν είτε σε τρίτους είτε στον δανειστή. Σύμφωνα με την τροποποίηση, τα κόστη ή τα τέλη που καταβάλλονται σε τρίτους δεν θα περιλαμβάνονται στον έλεγχο του 10%.

Το Επεξηγηματικό Παράδειγμα 13 του ΔΠΧΑ 16 τροποποιήθηκε για να αφαιρέσει την απεικόνιση πληρωμών από τον εκμισθωτή σχετικά με βελτιώσεις μίσθωσης. Ο λόγος αυτής της τροποποίησης είναι να αποφευχθεί κάθε πιθανή σύγχυση σχετικά με το χειρισμό των κινήτρων μίσθωσης.

Το ΔΠΧΑ 1 επιτρέπει εξαίρεση εάν μια θυγατρική εταιρεία υιοθετήσει τα ΔΠΧΑ αργότερα από τη μητρική εταιρεία. Η θυγατρική εταιρεία μπορεί να επιμετρήσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις της στις λογιστικές αξίες που θα περιλαμβάνονταν στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της μητρικής εταιρείας, με βάση την ημερομηνία μετάβασης της μητρικής εταιρείας στα ΔΠΧΑ, εάν δεν είχαν γίνει προσαρμογές για τις διαδικασίες ενοποίησης και για τις επιπτώσεις της συνένωσης επιχειρήσεων με την οποία η μητρική εταιρεία απέκτησε τη θυγατρική εταιρεία. Το ΔΠΧΑ 1 τροποποιήθηκε για να επιτρέψει σε οικονομικές οντότητες που έχουν χρησιμοποιήσει αυτή την εξαίρεση του ΔΠΧΑ 1 να επιμετρήσουν επίσης τις συσσωρευμένες συναλλαγματικές

διαφορές χρησιμοποιώντας τα ποσά που αναγνώρισε η μητρική εταιρεία, με βάση την ημερομηνία μετάβασης της μητρικής εταιρείας στα ΔΠΧΑ. Η τροποποίηση του ΔΠΧΑ 1 επεκτείνει την παραπάνω εξαίρεση και στις συσσωρευμένες συναλλαγματικές διαφορές, προκειμένου να μειωθεί το κόστος για αυτούς που εφαρμόζουν τα ΔΠΧΑ για πρώτη φορά. Αυτή η τροποποίηση θα ισχύει επίσης για συνδεδεμένες εταιρείες και κοινοπραξίες που έχουν λάβει την ίδια εξαίρεση βάσει του ΔΠΧΑ 1.

Η απαίτηση για τις οικονομικές οντότητες να μην περιλαμβάνουν τις ροές μετρητών που αφορούν φορολογία κατά την επιμέτρηση της δίκαιης αξίας σύμφωνα με το ΔΛΠ 41 έχει καταργηθεί. Αυτή η τροποποίηση έχει στόχο να ευθυγραμμιστεί με την απαίτηση του προτύπου για προεξόφληση ταμειακών ροών με βάση μετά τη φορολογία.

Το Συγκρότημα στο παρόν στάδιο αξιολογεί την επίδραση των τροποποιήσεων στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η επίδραση των τροποποιήσεων δεν είναι γνωστή.

Ταξινόμηση υποχρεώσεων ως βραχυπρόθεσμες ή μη βραχυπρόθεσμες - Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 (εκδόθηκε στις 23 Ιανουαρίου 2020 και ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2022)*. Αυτές οι τροποποιήσεις περιορισμένου πεδίου διευκρινίζουν ότι οι υποχρεώσεις ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες ή μη βραχυπρόθεσμες, ανάλογα με τα δικαιώματα που υπάρχουν στο τέλος της περιόδου αναφοράς. Οι υποχρεώσεις είναι μη βραχυπρόθεσμες εάν η οικονομική οντότητα έχει ουσιαστικό δικαίωμα, στο τέλος της περιόδου αναφοράς, να αναβάλει την εξόφλησή τους για τουλάχιστον δώδεκα μήνες. Το πρότυπο δεν απαιτεί πλέον τέτοιο δικαίωμα να είναι άνευ όρων. Οι προθέσεις της Διεύθυνσης για το εάν θα ασκήσουν στη συνέχεια το δικαίωμα αναβολής εξόφλησης δεν επηρεάζουν την ταξινόμηση των υποχρεώσεων. Το δικαίωμα αναβολής υπάρχει μόνο εάν η οικονομική οντότητα πληροί τυχόν σχετικές προϋποθέσεις στο τέλος της περιόδου αναφοράς. Μια υποχρέωση ταξινομείται ως βραχυπρόθεσμη εάν κάποια προϋπόθεση του δανείου καταπατηθεί κατά ή πριν από την ημερομηνία αναφοράς, ακόμη και αν ο δανειστής συμφωνήσει με αφαίρεση αυτής της προϋπόθεσης μετά το τέλος της περιόδου αναφοράς. Αντίθετα, ένα δάνειο ταξινομείται ως μη βραχυπρόθεσμο, εάν παραβιαστεί κάποια σύμβαση του δανείου μετά την ημερομηνία αναφοράς. Επιπλέον, οι τροποποιήσεις περιλαμβάνουν την αποσαφήνιση των απαιτήσεων ταξινόμησης για το χρέος που μια εταιρεία μπορεί να εξοφλήσει μετατρέποντάς το σε ίδια κεφάλαια. «Εξόφληση» ορίζεται η εξόφληση μιας υποχρέωσης με μετρητά, άλλα περιουσιακά στοιχεία με οικονομικά οφέλη ή τα ίδια κεφάλαια της οικονομικής οντότητας.

Υπάρχει μια εξαίρεση για μετατρέψιμα μέσα που ενδέχεται να μετατραπούν σε ίδια κεφάλαια, αλλά μόνο για εκείνα τα μέσα των οποίων η επιλογή μετατροπής κατατάσσεται ως μετοχικός τίτλος ως ξεχωριστό στοιχείο ενός σύνθετου χρηματοοικονομικού μέσου. Το Συγκρότημα στο παρόν στάδιο αξιολογεί την επίδραση των τροποποιήσεων στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων η επίδραση των τροποποιήσεων δεν είναι γνωστή.

Μεταρρύθμιση των επιτοκίων αναφοράς - τροποποίηση φάσης 2 στα ΔΠΧΑ 9, ΔΛΠ 39, ΔΠΧΑ 7, ΔΠΧΑ 4 και ΔΠΧΑ 16 (εκδόθηκε

στις 27 Αυγούστου 2020 και ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2021)*. Οι τροποποιήσεις της Φάσης 2 αφορούν θέματα που προκύπτουν από την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων, συμπεριλαμβανομένης της αντικατάστασης ενός επιτοκίου αναφοράς με κάποιο άλλο. Οι τροποποιήσεις καλύπτουν τους ακόλουθους τομείς:

- Λογιστική για αλλαγές στη βάση προσδιορισμού των συμβατικών ταμειακών ροών ως αποτέλεσμα της μεταρρύθμισης των επιτοκίων αναφοράς: Για μέσα τα οποία επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος, οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις οντότητες, ως πρακτική λύση, να αναγνωρίζουν την αλλαγή στη βάση προσδιορισμού των συμβατικών ταμειακών ροών ως αποτέλεσμα της μεταρρύθμισης των επιτοκίων αναφοράς με το να επαναπροσδιορίζουν το πραγματικό επιτόκιο χρησιμοποιώντας τις οδηγίες της παραγράφου B5.4.5 του ΔΠΧΑ 9. Ως αποτέλεσμα, δεν αναγνωρίζεται άμεσο κέρδος ή ζημία. Αυτή η πρακτική λύση ισχύει μόνο για μια τέτοια αλλαγή και μόνο στο βαθμό που είναι απαραίτητο ως άμεση συνέπεια της μεταρρύθμισης των επιτοκίων αναφοράς και η νέα βάση είναι οικονομικά ισοδύναμη με την προηγούμενη βάση. Το ΔΠΧΑ 16 τροποποιήθηκε επίσης και απαιτεί από τους μισθωτές να χρησιμοποιήσουν παρόμοια πρακτική λύση όταν αναγνωρίζουν τροποποιήσεις μισθώσεων που αλλάζουν τη βάση για τον προσδιορισμό μελλοντικών πληρωμών μισθώσεων ως αποτέλεσμα της μεταρρύθμισης των επιτοκίων αναφοράς.

- Ημερομηνία λήξης της απαλλαγής για μη συμβατικά καθορισμένα στοιχεία κινδύνου σε σχέσεις αντιστάθμισης της Φάσης 1: Οι τροποποιήσεις της Φάσης 2 απαιτούν από μια οικονομική οντότητα να πάψει να εφαρμόζει μελλοντικά τις απαλλαγές της Φάσης 1 σε μη συμβατικά καθορισμένα στοιχεία κινδύνου κατά την προγενέστερη μεταξύ της ημερομηνίας που παύουν γίνονται αλλαγές στο μη συμβατικά καθορισμένο στοιχείο κινδύνου ή όταν η σχέση αντιστάθμισης διακοπεί. Δε δόθηκε ημερομηνία λήξης στις τροποποιήσεις της Φάσης 1 για στοιχεία κινδύνου.

- Πρόσθετες προσωρινές εξαιρέσεις από την εφαρμογή συγκεκριμένων απαιτήσεων λογιστικής αντιστάθμισης: Οι τροποποιήσεις της Φάσης 2 παρέχουν ορισμένες πρόσθετες προσωρινές απαλλαγές από την εφαρμογή συγκεκριμένων απαιτήσεων λογιστικής αντιστάθμισης του ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΑ 9 σε αντισταθμιστικές σχέσεις που επηρεάζονται άμεσα από τη μεταρρύθμιση των επιτοκίων αναφοράς.

- Πρόσθετες γνωστοποιήσεις του ΔΠΧΑ 7 που σχετίζονται με τη μεταρρύθμιση των επιτοκίων αναφοράς: Οι τροποποιήσεις απαιτούν γνωστοποίηση: (i) του τρόπου με τον οποίο η οικονομική οντότητα διαχειρίζεται τη μετάβαση σε εναλλακτικά επιτόκια αναφοράς, την πρόσοδό της και τους κινδύνους που προκύπτουν από τη μετάβαση, (ii) ποσοτικές πληροφορίες σχετικά με παράγωγα και μη παράγωγα που δεν έχουν ακόμη προχωρήσει σε μετάβαση, χωρισμένα κατά σημαντικό σημείο αναφοράς επιτοκίου και (iii) περιγραφή τυχόν αλλαγών στη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου ως αποτέλεσμα της μεταρρύθμισης της μεταρρύθμιση των επιτοκίων αναφοράς.

Το Συγκρότημα στο παρόν στάδιο αξιολογεί την επίδραση των

τροποποιήσεων στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων η επίδραση των τροποποιήσεων δεν είναι γνωστή.

* Δηλώνει πρότυπα, διερμηνείες και τροποποιήσεις που δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

6. Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων

(i) Παράγοντες χρηματοοικονομικών κινδύνων

Οι εργασίες του Συγκροτήματος το εκθέτουν σε ποικίλους χρηματοοικονομικούς κινδύνους: κίνδυνο αγοράς (περιλαμβανομένου συναλλαγματικού κινδύνου και κινδύνου επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας.

Το πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνου του Συγκροτήματος επικεντρώνεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματαγορών και αποσκοπεί στη μείωση των πιθανών αρνητικών επιπτώσεων στην οικονομική επίδοση του Συγκροτήματος. Η διαχείριση κινδύνου διενεργείται από ένα κεντρικό γενικό λογιστήριο σύμφωνα με αρχές που εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Το λογιστήριο αναγνωρίζει, αξιολογεί και αντισταθμίζει τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους σε στενή συνεργασία με τις λειτουργικές μονάδες του Συγκροτήματος.

• Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος όπου μεταβολές στις τιμές αγοράς, όπως συναλλαγματικές αξίες, αξίες επιτοκίων και τιμές μετοχών, θα επηρεάσουν το εισόδημα ή την αξία των

χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχει το Συγκρότημα.

Ο σκοπός της διαχείρισης κινδύνου της αγοράς είναι η διαχείριση και ο έλεγχος της έκθεσης σε κίνδυνο της αγοράς στο πλαίσιο αποδεκτών παραμέτρων, με παράλληλη βελτιστοποίηση της απόδοσης.

• Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων να κυμαίνεται λόγω αλλαγών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος προκύπτει όταν μελλοντικές εμπορικές συναλλαγές και τα αναγνωρισμένα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις είναι σε νόμισμα διαφορετικό από το νόμισμα λειτουργίας του Συγκροτήματος. Το Συγκρότημα εισάγει πρώτες ύλες από το εξωτερικό και υπόκειται σε συναλλαγματικό κίνδυνο που προκύπτει από συναλλαγές και υπόλοιπα σε Δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών, αλλά θεωρεί ότι οι οποιοσδήποτε αλλαγές στις ισοτιμίες δεν θα επιφέρουν σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα του.

Η Διεύθυνση παρακολουθεί τις διακυμάνσεις στις συναλλαγματικές ισοτιμίες σε συνεχή βάση και ενεργεί ανάλογα.

Οι καθαρές συναλλαγματικές διαφορές που (πιστώθηκαν)/ χρεώθηκαν στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων είναι ύψους €460.000 (2019: €162.000) και αφορούν συνήθεις εργασίες και χρηματοδοτικές δραστηριότητες (Σημ. 13).

Η έκθεση του Συγκροτήματος στο συναλλαγματικό κίνδυνο ήταν ως ακολούθως:

31 Δεκεμβρίου 2020	Δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών
	€000
Περιουσιακά στοιχεία:	
Βραχυπρόθεσμες καταθέσεις	12.127
Μετρητά και μετρητά στην τράπεζα	2
	<u>12.129</u>
Υποχρεώσεις:	
Προμηθευτές	(16.805)
Ποσό διαθέσιμο για διαδικασία εκκίνησης	(12.976)
	<u>(29.781)</u>
Καθαρή έκθεση σε κίνδυνο	(17.652)
31 Δεκεμβρίου 2019	Δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών
	€000
Περιουσιακά στοιχεία:	
Βραχυπρόθεσμες καταθέσεις	12.951
	<u>12.951</u>
Προμηθευτές	(29.904)
Ποσό διαθέσιμο για διαδικασία εκκίνησης	(13.878)
	<u>(43.782)</u>
Καθαρή έκθεση σε κίνδυνο	(30.831)

Ανάλυση ευαισθησίας

Η ενδυνάμωση κατά 10% του Ευρώ έναντι των πιο κάτω ξένων νομισμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 2020 και 2019 θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση στα ίδια κεφάλαια και τα αποτελέσματα όπως παρουσιάζεται πιο κάτω. Ο υπολογισμός

αυτός προϋποθέτει ότι άλλοι παράγοντες και συγκεκριμένα τα επιτόκια παραμένουν σταθερά. Σε περίπτωση αποδυνάμωσης κατά 10% του Ευρώ έναντι των πιο κάτω ξένων νομισμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 2020 και 2019 θα προκύψει η ίδια αλλά αντίθετη επίδραση στα ίδια κεφάλαια και τα αποτελέσματα.

	Ίδια κεφάλαια		Αποτελέσματα	
	2020	2019	2020	2019
	€000	€000	€000	€000
Δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών	1.545	2.698	1.545	2.698
	1.545	2.698	1.545	2.698

Κίνδυνος επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές

Ο κίνδυνος επιτοκίου είναι ο κίνδυνος η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων να διακυμαίνεται εξαιτίας αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Τα έσοδα και ροή μετρητών από εργασίες του Συγκροτήματος είναι εξαρτημένα από αλλαγές στα επιτόκια της αγοράς.

Ο κίνδυνος επιτοκίου του Συγκροτήματος προέρχεται από μακροπρόθεσμο δανεισμό. Ο δανεισμός που εκδόθηκε σε κυμαινόμενα επιτόκια εκθέτει το Συγκρότημα σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές. Ο δανεισμός που εκδόθηκε σε σταθερά επιτόκια εκθέτει το Συγκρότημα σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά τη δίκαιη αξία.

Κατά την ημερομηνία παρουσίασης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων η ανάλυση των τοκοφόρων χρηματοοικονομικών μέσων σε σχέση με τα επιτόκια ήταν:

	2020 €000	2019 €000
<i>Χρηματοοικονομικά μέσα σταθερού επιτοκίου</i>		
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	203.316	334.078
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	(287)	(326)
<i>Χρηματοοικονομικά μέσα κυμαινόμενου επιτοκίου</i>		
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	(228.341)	(262.357)
	(25.312)	71.395

Ανάλυση ευαισθησίας

Η μείωση των επιτοκίων κατά 100 βασικές μονάδες στις 31 Δεκεμβρίου 2020 και 2019 θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση στα ίδια κεφάλαια και τα αποτελέσματα όπως παρουσιάζεται

πιο κάτω. Ο υπολογισμός αυτός προϋποθέτει ότι άλλοι παράγοντες και συγκεκριμένα οι τιμές συναλλάγματος παραμένουν σταθεροί. Σε περίπτωση μείωσης των επιτοκίων κατά 100 βασικές μονάδες θα προκύψει η ίδια αλλά αντίθετη επίδραση στα ίδια κεφάλαια και τα αποτελέσματα.

	Ίδια κεφάλαια		Αποτελέσματα	
	2020	2019	2020	2019
	€000	€000	€000	€000
Χρηματοοικονομικά μέσα σταθερού επιτοκίου	1.998	2.296	1.998	2.296
	1.998	2.296	1.998	2.296

Η Διεύθυνση του Συγκροτήματος παρακολουθεί τις διακυμάνσεις στα επιτόκια σε συνεχή βάση και ενεργεί ανάλογα.

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει όταν η αδυναμία των συμβαλλόμενων μερών να εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις τους θα μπορούσε να μειώσει το ποσό των μελλοντικών ταμειακών εισροών από χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει από μετρητά και μετρητά στην τράπεζα, βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις, καθώς και από έκθεση σε πιστώσεις προς πελάτες, περιλαμβανομένων εκκρεμών εισπρακτέων.

(i) Διαχείριση κινδύνων

Οι πωλήσεις σε πελάτες διευθετούνται σε μετρητά, τραπεζικές εντολές ή χρησιμοποιώντας πιστωτικές κάρτες.

Για τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, χρησιμοποιούνται αξιολογήσεις από ανεξάρτητα μέρη.

(ii) Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Το Συγκρότημα διαθέτει τρία είδη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που υπόκεινται στο μοντέλο της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς:

- Εμπορικά εισπρακτέα
- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβέσιμο κόστος

- Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα (μετρητά και μετρητά στην τράπεζα και βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις με αρχική ημερομηνία λήξης τριών μηνών και άνω)

Η μεθοδολογία απομείωσης που εφαρμόζει το Συγκρότημα για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών εξαρτάται από τον τύπο του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που εκτιμάται για απομείωση. Πιο συγκεκριμένα:

Εμπορικά εισπρακτέα

Το Συγκρότημα εφαρμόζει την απλοποιημένη μέθοδο του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, η οποία χρησιμοποιεί ένα επίδομα αναμενόμενης ζημιάς καθ' όλη τη διάρκεια ζωής για όλα τα εμπορικά εισπρακτέα.

Για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, τα εμπορικά εισπρακτέα έχουν ομαδοποιηθεί με βάση τα κοινά χαρακτηριστικά του πιστωτικού κινδύνου και τις ημέρες καθυστέρησης.

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει την ομαδοποίηση των εμπορικών εισπρακτέων που εφαρμόζεται από το Συγκρότημα:

Πελάτες	Κατηγορία
Κυβερνητικά τμήματα/υπηρεσίες	Συγγενικά Μέρη
Δήμοι	
Κοινότητες	
Άλλα Συγγενικά Μέρη	
Οικιακοί	Άλλοι
Ευάλωτοι	
Άλλοι	

Τα αναμενόμενα ποσοστά ζημιάς βασίζονται στα προφίλ πληρωμών των πωλήσεων για την περίοδο 48 μηνών πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2020 ή τις 31 Δεκεμβρίου 2019 αντίστοιχα και στις αντίστοιχες ιστορικές ζημιές που σημειώθηκαν κατά την περίοδο 2015-2020. Τα ιστορικά ποσοστά ζημιών προσαρμόζονται ώστε να αντικατοπτρίζουν τρέχουσες και μελλοντικές πληροφορίες για τους μακροοικονομικούς παράγοντες που επηρεάζουν την ικανότητα των πελατών να διακανονίζουν τα εισπρακτέα. Το Συγκρότημα έχει προσδιορίσει το ΑΕΠ της χώρας στην οποία πωλεί τα αγαθά και τις υπηρεσίες του ως τον πιο σημαντικό παράγοντα και προσαρμόζει ανάλογα τα ιστορικά ποσοστά ζημιών βάσει των αναμενόμενων μεταβολών στον παράγοντα αυτό.

Συγκεκριμένα, οποιαδήποτε διαφοροποίηση στο ποσοστό αύξησης του ΑΕΠ κατά πέραν του 50% απαιτεί

επανεκτίμηση των αναμενόμενων ποσοστών ζημιάς. Κατά την ημερομηνία αναφοράς το ποσοστό αύξησης του ΑΕΠ παρουσίαζε διαφοροποίηση πέραν του 50% συγκριτικά με την προηγούμενη περίοδο αναφοράς. Κατόπιν σχετικής λεπτομερούς ανάλυσης των προφίλ λογαριασμών, τη σχέση οφειλών - πωλήσεων και την ιστορική εμπειρία πιστωτικής απώλειας, δεν διαπιστώθηκαν οποιεσδήποτε ενδείξεις για αυξητική τάση στο ποσοστό επισφαλειών που θα είχαν ως αποτέλεσμα ενδεχόμενη τελική απώλεια των εισπρακτέων ποσών. Η Διεύθυνση του Συγκροτήματος έλαβε υπόψη ότι τα αναμενόμενα ποσοστά ζημιάς είχαν καθοριστεί λαμβάνοντας υπόψη ιστορικές πληροφορίες των ετών 2014-2018 κατά τα οποία η Κυπριακή οικονομία είχε επηρεαστεί αρνητικά από την οικονομική κρίση του 2013, η οποία είχε σοβαρότερο οικονομικό αντίκτυπο στην κυπριακή οικονομία από ότι η τρέχουσα πανδημία. Για το σκοπό αυτό, η Διεύθυνση κατέληξε

στο συμπέρασμα ότι τα ποσοστά αναμενόμενων ζημιών που χρησιμοποιούνται ήδη από το Συγκρότημα είναι συνετά, δεδομένου ότι λαμβάνουν υπόψη χρηματοοικονομικές πληροφορίες που επηρεάζονται από χρηματοπιστωτική κρίση, αντανακλώντας έτσι στην αναμενόμενη πιστωτική ζημιά τα ποσοστά που προκύπτουν για τους εμπορικούς

οφειλέτες από μια οικονομική κρίση.

Ο πιο κάτω πίνακας συνοψίζει τα αναμενόμενα ποσοστά ζημιάς που έχουν καθοριστεί από το Συγκρότημα:

Ημέρες Καθυστερήσης	Αναμενόμενο ποσοστό ζημιάς			
	Ενεργοί Λογαριασμοί		Τελικοί Λογαριασμοί	
	Συγγενικά Μέρη	Άλλοι	Συγγενικά Μέρη	Άλλοι
Πριν τη λήξη	0,12%	0,25%	0,25%	0,50%
21 μέχρι 60	0,25%	0,50%	0,50%	1,00%
Πάνω από 61 μέχρι 90	1,00%	2,00%	2,00%	4,00%
Πάνω από 91 μέχρι 120	2,50%	5,00%	10,00%	20,00%
Πάνω από 121 μέχρι 360	10,00%	15,00%	40,00%	60,00%
Πάνω από 360	40,00%	60,00%	80,00%	100,00%

Για όλους τους τελικούς λογαριασμούς (ανεξαρτήτως της κατηγοριοποίησής τους) των οποίων το έτος έκδοσής τους προηγείται του έτους των υπό αναφορά οικονομικών καταστάσεων αναγνωρίζεται αναμενόμενη πιστωτική ζημιά με ποσοστό 100%.

πιστωτική ζημιά στα εισπρακτέα από μη καταγραφείσα κατανάλωση με ποσοστό 0,1%.

Με βάση τα πιο πάνω, το ποσό πρόβλεψης για τα εμπορικά εισπρακτέα, περιλαμβανομένων και εισπρακτέων αναφορικά με μη καταγραφείσα κατανάλωση στις 31 Δεκεμβρίου 2020 και 31 Δεκεμβρίου 2019 καθορίστηκε ως εξής:

Επιπρόσθετα, το Συγκρότημα αναγνωρίζει αναμενόμενη

Ημέρες Καθυστερήσης	31 Δεκεμβρίου 2020					
	Τελικοί Λογαριασμοί		Ενεργοί Λογαριασμοί		Άλλα Εμπορικά εισπρακτέα	
	Μικτή λογιστική αξία €000	Ποσό Πρόβλεψης Ζημιάς €000	Μικτή λογιστική αξία €000	Ποσό Πρόβλεψης Ζημιάς €000	Μικτή λογιστική αξία €000	Ποσό Πρόβλεψης Ζημιάς €000
Πέραν των 365	12.044	11.854	2.190	1.267	1.116	1.116
Από 181 έως 365	472	309	657	91	-	-
Από 121 έως 180	200	124	513	72	-	-
Από 91 έως 121	124	26	805	38	-	-
Από 61 έως 90	142	40	1.491	28	-	-
Από 21 έως 60	141	10	9.626	46	18	-
Μη ληξηπρόθεσμα	699	271	26.793	62	40.861	34
Σύνολο	13.822	12.634	42.075	1.604	41.995	1.150

Ημέρες Καθυστερήσης	31 Δεκεμβρίου 2019					
	Τελικοί Λογαριασμοί		Ενεργοί Λογαριασμοί		Άλλα Εμπορικά εισπρακτέα	
	Μικτή λογιστική αξία €000	Ποσό Πρόβλεψης Ζημιάς €000	Μικτή λογιστική αξία €000	Ποσό Πρόβλεψης Ζημιάς €000	Μικτή λογιστική αξία €000	Ποσό Πρόβλεψης Ζημιάς €000
Πέραν των 365	11.304	11.259	2.056	1.182	1.331	1.185
Από 181 έως 365	461	316	661	92	-	-
Από 121 έως 180	164	109	459	65	-	-
Από 91 έως 121	170	55	916	44	-	-
Από 61 έως 90	499	380	1.582	30	-	-
Από 21 έως 60	174	23	18.834	90	-	-
Μη ληξηπρόθεσμα	380	288	40.763	92	52.669	46
Σύνολο	13.152	12.430	65.271	1.595	54.000	1.231

Οι τελικές προβλέψεις ζημιάς για εμπορικά εισπρακτέα κατά την 31 Δεκεμβρίου 2020 συγκρίνονται με τις αρχικές προβλέψεις ζημιάς ως εξής:

	Εμπορικά Εισπρακτέα	
	2020 €000	2019 €000
Αρχική πρόβλεψη ζημιάς την 1 Ιανουαρίου	15.256	16.017
Αύξηση της πρόβλεψης ζημιάς που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια του έτους	132	-
Αχρησιμοποίητο ποσό που αντιστρέφεται	-	(761)
Τελική πρόβλεψη ζημιάς στις 31 Δεκεμβρίου	15.388	15.256

Τα εμπορικά εισπρακτέα από πελάτες διαγράφονται όταν δεν υπάρχει εύλογη προσδοκία ανάκτησης. Οι δείκτες ότι δεν υπάρχει εύλογη προσδοκία ανάκτησης περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την αποτυχία ενός οφειλέτη να συμμετάσχει σε σχέδιο αποπληρωμής με το Συγκρότημα και την αποτυχία να καταβάλει συμβατικές πληρωμές για περίοδο μεγαλύτερη των 365 ημερών λόγω καθυστέρησης.

Οι διαγραφές των εμπορικών εισπρακτέων παρουσιάζονται ως καθαρές ζημιές στο λειτουργικό κέρδος. Οι μεταγενέστερες ανακτήσεις ποσών που είχαν διαγραφεί προηγουμένως πιστώνονται στο ίδιο στοιχείο.

Άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος

Τα άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος περιλαμβάνουν άλλα χρηματοοικονομικά εισπρακτέα και ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.

Για τα άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος εφαρμόζεται το γενικό μοντέλο πιστωτικής ζημιάς.

Το Συγκρότημα εξετάζει την πιθανότητα αθέτησης της υποχρέωσης κατά την αρχική αναγνώριση του περιουσιακού στοιχείου και κατά πόσο υπήρξε σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου σε συνεχή βάση καθ' όλη την περίοδο αναφοράς. Για να εκτιμηθεί κατά πόσον υπάρχει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου, το Συγκρότημα συγκρίνει τον κίνδυνο αθέτησης που συνέβη στο περιουσιακό στοιχείο κατά την ημερομηνία αναφοράς με τον κίνδυνο αθέτησης κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης. Η εκτίμηση λαμβάνει υπόψη τις διαθέσιμες λογικές και υποστηρικτικές πληροφορίες που αφορούν το μέλλον. Συγκεκριμένα ενσωματώνονται οι ακόλουθοι δείκτες:

- Εσωτερική πιστοληπτική ικανότητα.
- Εξωτερική πιστοληπτική ικανότητα (εφόσον είναι διαθέσιμη)
- Πραγματικές ή αναμενόμενες σημαντικές δυσμενείς αλλαγές στις επιχειρηματικές, χρηματοοικονομικές ή οικονομικές συνθήκες, οι οποίες αναμένεται να προκαλέσουν σημαντικές αλλαγές στην ικανότητα του αντισυμβαλλομένου να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του.
- Σημαντικές αυξήσεις του πιστωτικού κινδύνου σε άλλα χρηματοπιστωτικά μέσα του ιδίου αντισυμβαλλομένου.
- Σημαντικές μεταβολές στην αξία των εξασφαλίσεων που υποστηρίζουν την υποχρέωση ή στην ποιότητα των εγγυήσεων τρίτων ή των πιστωτικών βελτιώσεων.
- Σημαντικές αλλαγές στην αναμενόμενη απόδοση και συμπεριφορά του αντισυμβαλλομένου, συμπεριλαμβανομένων των αλλαγών στην κατάσταση πληρωμής του αντισυμβαλλομένου στο Συγκρότημα και των μεταβολών στα αποτελέσματα εκμετάλλευσης του αντισυμβαλλομένου.

Μακροοικονομικές πληροφορίες (όπως τα επιτόκια της αγοράς ή οι ρυθμοί ανάπτυξης) ενσωματώνονται ως μέρος του εσωτερικού μοντέλου αξιολόγησης. Τα ιστορικά ποσοστά

ζημιών προσαρμόζονται ώστε να αντικατοπτρίζουν τρέχουσες και μελλοντικές πληροφορίες για τους μακροοικονομικούς παράγοντες που επηρεάζουν την ικανότητα των πελατών να διακανονίζουν τις απαιτήσεις. Το Συγκρότημα έχει προσδιορίσει το ΑΕΠ της χώρας στην οποία δραστηριοποιείται ως τον πιο σημαντικό παράγοντα και προσαρμόζει ανάλογα τα ιστορικά ποσοστά ζημιών βάσει των αναμενόμενων μεταβολών στον παράγοντα αυτό. Δεν σημειώθηκαν σημαντικές αλλαγές στις τεχνικές εκτίμησης ή στις παραδοχές κατά την περίοδο αναφοράς.

Ανεξάρτητα από την πιο πάνω ανάλυση, η σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου τεκμηριώνεται εάν ο οφειλέτης είναι σε καθυστέρηση άνω των 30 ημερών για την καταβολή της συμβατικής πληρωμής. Ένα χρηματοοικονομικό μέσο θεωρείται ότι υφίσταται αθέτηση το αργότερο μετά από 90 ημέρες καθυστέρησης.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαγράφονται όταν δεν υπάρχει εύλογη προσδοκόμενη ανάκτηση, όπως στην περίπτωση που ο οφειλέτης δεν έχει συνάψει σχέδιο αποπληρωμής με το Συγκρότημα. Το Συγκρότημα κατηγοριοποιεί ένα εισπρακτέο για διαγραφή όταν ο οφειλέτης δεν καταβάλλει συμβατικές πληρωμές άνω των 365 μερών μετά την λήξη. Όταν τα εισπρακτέα έχουν διαγραφεί, το Συγκρότημα συνεχίζει να ασκεί δραστηριότητες επιβολής της νομοθεσίας για να προσπαθήσει να ανακτήσει την οφειλόμενη απαίτηση. Όταν πραγματοποιούνται ανακτήσεις, αυτές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί τρεις κατηγορίες για άλλα χρηματοοικονομικά εισπρακτέα και ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα που αντικατοπτρίζουν τον πιστωτικό τους κίνδυνο και τον τρόπο με τον οποίο καθορίζεται η πρόβλεψη για ζημία για καθεμία από αυτές τις κατηγορίες. Αυτές οι εσωτερικές αξιολογήσεις πιστωτικού κινδύνου ευθυγραμμίζονται, εκεί όπου είναι δυνατό, με εξωτερικές εταιρείες πιστοληπτικής αξιολόγησης, όπως οι Standard & Poor's, Moody's και Fitch.

Μια σύνοψη των υποθέσεων που υποστηρίζουν το αναμενόμενο μοντέλο της πιστωτικής ζημιάς του Συγκροτήματος έχει ως εξής:

Κατηγορία	Ορισμός του Συγκροτήματος ανά κατηγορία	Βάση για την αναγνώριση της αναμενόμενης πρόβλεψης για πιστωτικές ζημιές	Βάση υπολογισμού των εισοδημάτων από τόκους
Εξυπηρετούμενο	Οι αντισυμβαλλομένοι έχουν χαμηλό κίνδυνο αθέτησης υποχρεώσεων και ισχυρή ικανότητα κάλυψης των συμβατικών ταμειακών ροών.	Στάδιο 1: 12 μήνες αναμενόμενες ζημιές. Όταν ο αναμενόμενος χρόνος ζωής ενός περιουσιακού στοιχείου είναι μικρότερος από 12 μήνες, οι αναμενόμενες ζημιές επιμετρώνται στην αναμενόμενη διάρκεια ζωής του.	Μικτή λογιστική αξία.
Υπο-εξυπηρετούμενο	Αντισυμβαλλομένοι για τους οποίους υπάρχει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου, δεδομένου ότι η σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου τεκμηριώνεται εάν οι τόκοι ή/και οι αποπληρωμές κεφαλαίου παρουσίασαν 30 ημέρες καθυστέρησης (βλέπετε πιο πάνω λεπτομέρειες).	Στάδιο 2: Αναμενόμενες ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής.	Μικτή λογιστική αξία.
Μη εξυπηρετούμενο	Οι αποπληρωμές τόκων και / ή κεφαλαίου είναι σε 90 ημέρες καθυστέρησης.	Στάδιο 3: Ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	Αποσβεσμένη λογιστική αξία (καθαρή από πιστωτική απομείωση).
Διαγραφή	Οι αποπληρωμές τόκων ή / και κεφαλαίων είναι σε 365 ημέρες καθυστέρησης και δεν υπάρχει εύλογη προσδοκόμενη ανάκτηση.	Διαγραφή περιουσιακού στοιχείου.	Κανένα.

Το Συγκρότημα δεν έχει χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία υπόκεινται στις απαιτήσεις απομείωσης του ΔΠΧΑ 9 και τα οποία έχουν τροποποιήσει τις συμβατικές ταμειακές τους ροές.

Κατά τη διάρκεια των άλλων χρηματοοικονομικών εισηπρακτέων και ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμων η επιχείρηση υπολογίζει τον πιστωτικό κίνδυνο, προβλέποντας κατάλληλα τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές σε χρονική βάση. Κατά τον υπολογισμό των αναμενόμενων ποσοστών πιστωτικών ζημιών, το Συγκρότημα εξετάζει τα ιστορικά ποσοστά ζημιών για κάθε κατηγορία των πιο πάνω χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και προσαρμόζει τα μακροοικονομικά στοιχεία που αφορούν για το μέλλον. Για τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, έχει χρησιμοποιηθεί η παραδοχή ότι, σε περίπτωση αθέτησης το ποσοστό ζημίας θα ανέρχεται σε 45%.

Το Συγκρότημα αναγνωρίζει πιστωτικές ζημιές έναντι άλλων χρηματοοικονομικών εισηπρακτέων και των ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμων. Οι ακόλουθοι πίνακες περιλαμβάνουν την ανάλυση της έκθεσης σε πιστωτικό κίνδυνο κάθε κατηγορίας χρηματοπιστωτικών μέσων για τα οποία αναγνωρίζεται αναμενόμενη πιστωτική ζημία.

Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις

Τα μικτά λογιστικά ποσά που ακολουθούν αντιπροσωπεύουν τη μέγιστη έκθεση του Συγκροτήματος σε πιστωτικό κίνδυνο για βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2020 και 31 Δεκεμβρίου 2019:

Εσωτερική πιστοληπτική αξιολόγηση	Εξωτερική πιστοληπτική αξιολόγηση	2020 €000	2019 €000
Εξυπηρετούμενο	BBB-B	100.973	75.840
Εξυπηρετούμενο	CCC-C	-	57.520
Εξυπηρετούμενο	Χωρίς αξιολόγηση	104.635	203.475
Σύνολο βραχυπρόθεσμων καταθέσεων		205.608	336.835

Δεν σημειώθηκαν σημαντικές αλλαγές στις τεχνικές εκτίμησης ή στις υποθέσεις κατά την περίοδο αναφοράς.

Οι προβλέψεις ζημίας για βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2019 και 31 Δεκεμβρίου 2020 συγκρίνονται με τις αρχικές προβλέψεις ζημίας ως εξής:

	Στάδιο 1 Εξυπηρετούμενο €000	Σύνολο €000
Αρχικό ποσό την 1η Ιανουαρίου 2019	(5.149)	(5.149)
Μεταβολές στις βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	2.393	2.393
Πρόβλεψη ζημίας στις 31 Δεκεμβρίου 2019	(2.756)	(2.756)
Μεταβολές στις βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	464	464
Πρόβλεψη ζημίας στις 31 Δεκεμβρίου 2020	(2.292)	(2.292)

Μετρητά και μετρητά στην τράπεζα

Τα μικτά λογιστικά ποσά που ακολουθούν αντιπροσωπεύουν τη μέγιστη έκθεση του Συγκροτήματος σε πιστωτικό κίνδυνο

για μετρητά και μετρητά στην τράπεζα στις 31 Δεκεμβρίου 2020 και 31 Δεκεμβρίου 2019:

Εσωτερική πιστοληπτική αξιολόγηση	Εξωτερική πιστοληπτική αξιολόγηση	2020 €000	2019 €000
Εξυπηρετούμενο	BBB-B	7.999	634
Εξυπηρετούμενο	CCC-C	72.953	46.641
Εξυπηρετούμενο	Χωρίς αξιολόγηση	119.956	61.602
Σύνολο⁽¹⁾		200.908	108.877

⁽¹⁾Το υπόλοιπο του στοιχείου της ενοποιημένης κατάστασης οικονομικής θέσης μετρητά και μετρητά στην τράπεζα είναι μετρητά στο ταμείο.

Δεν σημειώθηκαν σημαντικές αλλαγές στις τεχνικές εκτίμησης ή στις υποθέσεις κατά την περίοδο αναφοράς.

Οι προβλέψεις ζημίας για μετρητά και μετρητά στην τράπεζα στις 31 Δεκεμβρίου 2019 και 31 Δεκεμβρίου 2020 συγκρίνονται με τις αρχικές προβλέψεις ζημίας ως εξής:

	Στάδιο 1 Εξυπηρετούμενο €000	Σύνολο €000
Αρχικό ποσό την 1 ^η Ιανουαρίου 2019	(18)	(18)
Μεταβολές στα μετρητά και μετρητά στην τράπεζα	(24)	(24)
Πρόβλεψη ζημίας στις 31 Δεκεμβρίου 2019	(42)	(42)
Μεταβολές στα άλλα χρηματοοικονομικά εισηπρακτέα	(27)	(27)
Πρόβλεψη ζημίας στις 31 Δεκεμβρίου 2020	(69)	(69)

Άλλα χρηματοοικονομικά εισηπρακτέα

Τα μικτά λογιστικά ποσά που ακολουθούν αντιπροσωπεύουν τη μέγιστη έκθεση του Συγκροτήματος σε πιστωτικό

κίνδυνο για τα άλλα χρηματοοικονομικά εισηπρακτέα στις 31 Δεκεμβρίου 2020 και 31 Δεκεμβρίου 2019:

Εσωτερική πιστοληπτική ικανότητα	2020 €000	2019 €000
Εξυπηρετούμενο	15.246	25.248
Υπο - Εξυπηρετούμενο	-	-
Μη - Εξυπηρετούμενο	75	75
Σύνολο άλλων χρηματοοικονομικών εισηπρακτέων	15.321	25.323

Οι προβλέψεις ζημίας για βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2019 και 31 Δεκεμβρίου 2020 συγκρίνονται με τις αρχικές προβλέψεις ζημίας ως εξής:

	Στάδιο 1 Εξυπηρετούμενο €000	Στάδιο 3 Μη εξυπηρετούμενο €000	Σύνολο €000
Αρχικό ποσό την 1 ^η Ιανουαρίου 2019	(256)	(75)	(331)
Μεταβολές στα άλλα χρηματοοικονομικά εισηπρακτέα	33	-	33
Πρόβλεψη ζημίας στις 31 Δεκεμβρίου 2019	(223)	(75)	(298)
Μεταβολές στα άλλα χρηματοοικονομικά εισηπρακτέα	(27)	-	(27)
Πρόβλεψη ζημίας στις 31 Δεκεμβρίου 2020	(250)	(75)	(325)

(iii) Καθαρά κέρδη απομείωσης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα

Κατά τη διάρκεια του έτους, τα ακόλουθα κέρδη αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα σε σχέση με τα απομειωμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία:

Απομείωση Ζημιών	2020 €000	2019 €000
Μεταβολή της ζημιάς απομείωσης για εμπορικά εισπρακτέα	(132)	761
Αύξηση / (μείωση) ζημιάς για άλλα χρηματοοικονομικά εισπρακτέα	(27)	33
Μείωση ζημιάς για ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	437	2.369
Καθαρά κέρδη απομείωσης στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	278	3.163

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος που προκύπτει όταν οι λήξεις των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων δεν συμπίπτουν. Όταν οι λήξεις δεν συμπίπτουν, η αποδοτικότητα μπορεί να αυξηθεί αλλά ταυτόχρονα μπορεί να αυξηθεί ο κίνδυνος ζημιών.

Ο πιο κάτω πίνακας αναλύει τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Συγκροτήματος σε σχετικές κατηγορίες λήξεων, με βάση την εναπομένουσα περίοδο κατά την ημερομηνία αναφοράς μέχρι την ημερομηνία λήξης του συμβολαίου. Τα ποσά που παρουσιάζονται στον πίνακα είναι οι συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές. Υπόλοιπα με λήξη εντός 12 μηνών ισούνται με τις λογιστικές τους αξίες αφού η επίδραση της προεξόφλησης δεν είναι σημαντική.

	Λιγότερο από έναν χρόνο €000	Από ένα μέχρι δύο χρόνια €000	Από δύο μέχρι πέντε χρόνια €000	Πάνω από πέντε χρόνια €000
Στις 31 Δεκεμβρίου 2019				
Δανεισμός (κεφάλαιο και τόκος)	37.389	40.277	92.790	138.513
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές ⁽¹⁾	145.746	-	-	-
Υποχρεώσεις μισθώσεων	574	320	844	11.114
	<u>183.709</u>	<u>40.597</u>	<u>93.634</u>	<u>149.627</u>
Στις 31 Δεκεμβρίου 2020				
Δανεισμός (κεφάλαιο και τόκος)	37.004	37.147	76.397	116.550
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές ⁽¹⁾	140.533	-	-	-
Υποχρεώσεις μισθώσεων	637	436	1.037	12.557
	<u>178.174</u>	<u>37.583</u>	<u>77.434</u>	<u>129.107</u>

(1) Εκτός από υποχρεώσεις που προβλέπονται από το Νόμο και αναβαλλόμενα έσοδα.

Το Συγκρότημα εφαρμόζει διαδικασίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση τέτοιων ζημιών όπως τη διατήρηση ικανοποιητικών ποσών μετρητών και άλλων στοιχείων ενεργητικού με υψηλή ρευστότητα και με το να διατηρεί ένα ικανοποιητικό ποσό σε δεσμευμένες πιστωτικές διευκολύνσεις.

(ii) Διαχείριση κεφαλαιοοικονομικού κινδύνου

Οι επιδιώξεις του Συγκροτήματος όταν διαχειρίζεται κεφάλαια

είναι η διασφάλιση της ικανότητας του Συγκροτήματος να συνεχίσει ως δρώσα λειτουργική μονάδα και να διατηρήσει την καταλληλότερη κεφαλαιουχική δομή για να μειώσει το κόστος κεφαλαίου.

Το Συγκρότημα παρακολουθεί το κεφάλαιο στη βάση της σχέσης του δανεισμού ως προς το σύνολο των απασχολούμενων κεφαλαίων. Η σχέση αυτή υπολογίζεται ως ο καθαρός δανεισμός διαιρούμενος με το συνολικό κεφάλαιο. Ο καθαρός δανεισμός υπολογίζεται ως το σύνολο δανεισμού (περιλαμβανομένου βραχυπρόθεσμου

και μη βραχυπρόθεσμου δανεισμού) όπως παρουσιάζεται στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης) μείον βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις και μετρητά και μετρητά στην τράπεζα. Το συνολικό κεφάλαιο υπολογίζεται

ως 'ίδια κεφάλαια' (Αποθεματικά και Αναβαλλόμενα έσοδα όπως παρουσιάζονται στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης) προσθέτοντας τον καθαρό δανεισμό.

Κατά τη διάρκεια του 2020, η στρατηγική του Συγκροτήματος, η οποία δεν είχε διαφοροποιηθεί από το 2019, ήταν η διατήρηση σχέσης δανεισμού προς το σύνολο απασχολούμενων κεφαλαίων μεταξύ 0% και 10%. Η σχέση

δανεισμού προς το σύνολο απασχολούμενων κεφαλαίων στις 31 Δεκεμβρίου 2020 και 2019 ήταν ως εξής:

	2020 €000	2019 €000
Σύνολο δανεισμού (Σημ. 22)	228.628	262.683
Μείον: Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις (Σημ. 21)	(203.316)	(334.078)
Μετρητά και μετρητά στην τράπεζα (Σημ. 21)	(200.978)	(110.251)
Καθαρός δανεισμός	(175.666)	(181.646)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	1.417.943	1.494.039
Σύνολο κεφαλαίου όπως καθορίστηκε από το Συγκρότημα	1.242.277	1.312.393
Σχέση καθαρού δανεισμού προς το σύνολο απασχολούμενων κεφαλαίων	(14)%	(14)%

(iii) Εκτίμηση δίκαιων αξιών

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων του Συγκροτήματος είναι περίπου οι ίδιες όπως και τα ποσά που παρουσιάζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης.

Ο πιο κάτω πίνακας αναλύει τα χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμούνται στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης σε δίκαιη αξία, με βάση τις μεθόδους εκτίμησης. Τα διάφορα επίπεδα έχουν προσδιοριστεί ως εξής:

- Χρηματιστηριακές τιμές (μη προσαρμοσμένες) σε ενεργές αγορές για πανομοιότυπα περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις (Επίπεδο 1).

- Στοιχεία εισαγωγής εκτός από χρηματιστηριακές τιμές τίτλων που περιλαμβάνονται στο Επίπεδο 1, οι οποίες είναι παρατηρήσιμες για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση, είτε άμεσα (δηλαδή ως τιμές) ή έμμεσα (δηλαδή που προέρχονται από τιμές) (Επίπεδο 2).

- Τα στοιχεία εισαγωγής για το περιουσιακό στοιχείο δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς (δηλαδή μη παρατηρήσιμα στοιχεία εισαγωγής) (Επίπεδο 3).

	Επίπεδο 1 2020 €000	Επίπεδο 1 2019 €000
Περιουσιακά στοιχεία		
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων: - Εμπορικοί τίτλοι	166	272
Σύνολο χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων υπολογισμένα σε δίκαιη αξία	166	272

Η δίκαιη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που εμπορεύονται σε ενεργείς αγορές βασίζεται στις χρηματιστηριακές τιμές την ημερομηνία της οικονομικής θέσης. Μια αγορά θεωρείται ως ενεργή, εάν οι χρηματιστηριακές τιμές είναι άμεσα και τακτικά διαθέσιμες από ένα χρηματιστήριο, έμπορο, χρηματιστή, βιομηχανικό όμιλο, υπηρεσία εκτίμησης, ή εποπτική υπηρεσία, και εκείνες οι τιμές αντιπροσωπεύουν πραγματικές και συχνές συναλλαγές αγοράς σε καθαρά εμπορική βάση. Η χρηματιστηριακή τιμή που χρησιμοποιείται για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατέχει το Συγκρότημα είναι η τρέχουσα τιμή προσφοράς. Αυτά τα μέσα περιλαμβάνονται στο Επίπεδο 1. Τα μέσα που περιλαμβάνονται στο Επίπεδο 1 περιλαμβάνουν κυρίως επενδύσεις σε μετοχές που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και ταξινομούνται ως εμπορικοί τίτλοι.

Η δίκαιη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν εμπορεύονται σε ενεργή αγορά (για παράδειγμα, μετοχικοί τίτλοι που δεν είναι εισηγμένοι σε χρηματιστήριο) καθορίζεται χρησιμοποιώντας μεθόδους αποτίμησης. Αυτές οι μέθοδοι αποτίμησης μεγιστοποιούν τη χρήση παρατηρήσιμων δεδομένων της αγοράς, που είναι διαθέσιμα, και βασίζονται όσο το δυνατό λιγότερο σε εκτιμήσεις που σχετίζονται άμεσα με την οντότητα. Εάν όλα τα βασικά δεδομένα που χρειάζονται στον καθορισμό της δίκαιης αξίας ενός μέσου είναι παρατηρήσιμα, το μέσο αυτό περιλαμβάνεται στο Επίπεδο 2.

Εάν ένα ή περισσότερα από τα βασικά δεδομένα δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα γεγονότα της αγοράς, το μέσο περιλαμβάνεται στο Επίπεδο 3.

Συγκεκριμένες μέθοδοι αποτίμησης που χρησιμοποιούνται στην εκτίμηση της δίκαιης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων περιλαμβάνουν:

- Χρηματιστηριακές τιμές αγοράς ή προσφερόμενες τιμές από έμπορο για παρόμοια μέσα.
- Προσαρμοσμένα συγκρίσιμα πολλαπλάσια τιμών προς λογιστική αξία.
- Άλλες τεχνικές όπως ανάλυση προεξοφλημένων ταμειακών ροών.

Οι λογιστικοί υπολογισμοί και εκτιμήσεις αξιολογούνται σε συνεχή βάση και βασίζονται στην ιστορική εμπειρία και σε παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων προσδοκιών σχετικά με μελλοντικά γεγονότα που πιστεύεται ότι είναι λογικά υπό τις περιστάσεις.

7. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και άσκηση κρίσης

Η ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς απαιτεί από τη Διεύθυνση, την άσκηση κρίσης, τη διατύπωση εκτιμήσεων και παραδοχών του Συγκροτήματος οι οποίες επηρεάζουν την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών και των υπό αναφορά ποσών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, εσόδων και εξόδων. Οι εκτιμήσεις και οι υποστηρίζουσες παραδοχές βασίζονται στην ιστορική εμπειρία και σε διάφορους άλλους παράγοντες οι οποίοι πιστεύεται ότι είναι λογικοί υπό τις περιστάσεις. Τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να

διαφέρουν από αυτές τις εκτιμήσεις.

Οι εκτιμήσεις και υποστηρίζουσες παραδοχές αναθεωρούνται σε συνεχή βάση. Αναθεωρήσεις σε λογιστικές εκτιμήσεις αναγνωρίζονται στην περίοδο κατά την οποία η εκτίμηση αναθεωρείται αν η αναθεώρηση επηρεάζει μόνο αυτή την περίοδο ή την περίοδο της αναθεώρησης και μελλοντικές περιόδους αν η αναθεώρηση επηρεάζει τόσο την τρέχουσα όσο και μελλοντικές περιόδους.

Το Συγκρότημα κάνει υπολογισμούς και παραδοχές σε σχέση με το μέλλον. Ως αποτέλεσμα οι λογιστικοί υπολογισμοί σπανίως συμπίπτουν με τα πραγματικά αποτελέσματα. Οι υπολογισμοί και οι παραδοχές που πιθανόν να προκαλέσουν ουσιώδεις αναπροσαρμογές στη λογιστική αξία περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων κατά το επόμενο οικονομικό έτος παρουσιάζονται πιο κάτω:

(i) Υπολογιζόμενη απομείωση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού

Το Συγκρότημα αξιολογεί στο τέλος κάθε περιόδου αναφοράς εάν υπάρχουν ενδείξεις για απομείωση της αξίας των ακινήτων, των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική που αναφέρεται στη Σημείωση 4. Ως αποτέλεσμα του ελέγχου απομείωσης που πραγματοποιήθηκε, δεν έχει αναγνωρισθεί χρέωση απομείωσης σε σχέση με τα ακίνητα, τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό.

(ii) Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η πρόβλεψη ζημιάς για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία βασίζεται σε παραδοχές σχετικά με τους κινδύνους αθέτησης και των αναμενόμενων ζημιών. Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί κρίση για να κάνει αυτές τις υποθέσεις και να επιλέξει τις εισροές για τον υπολογισμό της απομείωσης, με βάση το ιστορικό του Συγκροτήματος στο παρελθόν, τις υπάρχουσες συνθήκες της αγοράς καθώς και εκτιμήσεις των μελλοντικών εκτιμήσεων στο τέλος κάθε περιόδου αναφοράς. Λεπτομέρειες σχετικά με τις βασικές παραδοχές και τις εισροές που χρησιμοποιήθηκαν παρατίθενται στη Σημείωση 6 Πιστωτικός κίνδυνος.

Μια αύξηση ή μείωση στο ποσοστό ζημιάς σε περίπτωση αθέτησης κατά 1% σε σύγκριση με το ποσοστό ζημιάς σε περίπτωση αθέτησης που χρησιμοποιήθηκε στις εκτιμήσεις ΑΠΖ που υπολογίστηκαν για τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στις 31 Δεκεμβρίου 2020 και 31 Δεκεμβρίου 2019, θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση ή μείωση των επιδομάτων της πιστωτικής ζημιάς κατά €52.479 και €62.195 αντίστοιχα.

(iii) Αναβαλλόμενα έσοδα

Το Συγκρότημα δέχεται αιτήσεις από ιδιώτες και εταιρείες που επιθυμούν την επέκταση του δικτύου σε περιοχές που δεν καλύπτονται από το υφιστάμενο δίκτυο. Περαιτέρω το Συγκρότημα δέχεται αιτήσεις για παραχώρηση επιπρόσθετου φορτίου από δίκτυο που το Συγκρότημα έχει ήδη κατασκευάσει. Και στις δύο περιπτώσεις το Συγκρότημα χρεώνει, βάσει σχετικής Ρυθμιστικής Απόφασης, τους αιτητές με το κόστος κατασκευής, το οποίο καταβάλλεται

από τους αιτητές πριν την διεξαγωγή της σχετικής εργασίας. Η Διοίκηση του Συγκροτήματος αξιολόγησε πως οι εν λόγω συμφωνίες δεν εμπεριέχουν σημαντική χρηματοδότηση, εφόσον η καταβολή του τιμήματος από τους αιτητές πριν τη διεξαγωγή της σχετικής εργασίας, διέπεται από τη σχετική Ρυθμιστική Απόφαση. Τα περιουσιακά στοιχεία παραμένουν υπό τον έλεγχο του Συγκροτήματος, η οποία ενεργεί όλες τις απαραίτητες δαπάνες για επιδιορθώσεις και συντήρηση. Το κόστος κατασκευής αναγνωρίζεται στα ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμό.

Το γεγονός ότι το κόστος ανακτάται από τους αιτητές έχει ως αποτέλεσμα να μην χρειάζεται να ανακτηθεί μέσω των διατιμήσεων ηλεκτρικού ρεύματος από τους καταναλωτές. Σε αντίθετη περίπτωση το κόστος αυτό θα συμπεριλαμβανόταν στις διατιμήσεις και οι καταναλωτές θα χρεώνονταν για την κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος με ψηλότερη τιμή. Όλοι οι αιτητές για επέκταση δικτύου, επιβαρύνονται με κεφαλαιουχική συνεισφορά και όλοι οι καταναλωτές χρεώνονται με τις ίδιες διατιμήσεις.

Οι αιτητές εξασφαλίζουν το δικαίωμα διαρκούς πρόσβασης στο δίκτυο για απεριόριστο χρονικό διάστημα. Το Συγκρότημα δεσμεύεται να παρέχει πρόσβαση για απεριόριστο χρονικό διάστημα. Οι κεφαλαιουχικές συνεισφορές αντιπροσωπεύουν το τίμημα για συνεχή υπηρεσία και ως εκ τούτου τα έσοδα παρουσιάζονται ως αναβαλλόμενα έσοδα και μεταφέρονται σταδιακά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων περίοδο ταυτόσημη με αυτή των περιουσιακών στοιχείων που έχει κατασκευάσει/ αποκτήσει για αυτό το σκοπό, και που έχουν μέσο όρο ζωής 33 1/3 έτη. Το διάστημα αυτό θεωρείται λογική προσέγγιση του υπολογισμού της περιόδου της πελατειακής σχέσης.

(iv) Σχέδια αφυπηρέτησης καθορισμένου ωφελήματος

Η παρούσα αξία της υποχρέωσης των σχεδίων αφυπηρέτησης εξαρτάται από διάφορους παράγοντες που καθορίζονται στη βάση αναλογιστικής μελέτης με τη χρησιμοποίηση διάφορων παραδοχών. Οι παραδοχές και εκτιμήσεις που χρησιμοποιούνται στον καθορισμό του συνταξιοδοτικού κόστους και της υποχρέωσης/περιουσιακού στοιχείου περιλαμβάνουν το προεξοφλητικό επιτόκιο, την αναμενόμενη αύξηση μισθών και συντάξεων. Τέτοιες παραδοχές και εκτιμήσεις υπόκεινται σε σημαντική αβεβαιότητα λόγω της μακροπρόθεσμης φύσης των σχεδίων.

(v) Καθορισμός της διάρκειας μίσθωσης

Κατά τον καθορισμό της διάρκειας μίσθωσης, η Διεύθυνση εξετάζει όλα τα γεγονότα και τις περιστάσεις που δημιουργούν ένα οικονομικό κίνητρο για να ασκήσει μια επιλογή επέκτασης ή να μην ασκήσει μια επιλογή τερματισμού. Οι επιλογές επέκτασης (ή οι περίοδοι μετά τις επιλογές τερματισμού) περιλαμβάνονται στη μίσθωση, εάν η μίσθωση είναι εύλογα βέβαιο ότι θα παραταθεί (ή δεν θα τερματιστεί).

Για τις μισθώσεις γης για υποσταθμούς, που αποτελούν τη συντριπτική πλειοψηφία των συμβάσεων μίσθωσης, δεδομένης και της αναγκαιότητας των υποσταθμών, η επιλογή ανανέωσης της μίσθωσης για μια επιπρόσθετη περίοδο,

αντίστοιχη με την αρχική διάρκεια της σύμβασης, θεωρείται εύλογα βέβαιη. Επιλογές ανανέωσης οι οποίες εκτείνονται πέραν των 66 ετών, δεν λαμβάνονται υπόψη καθότι κρίνεται ότι δεν μπορεί να θεωρείται εύλογα βέβαιο ότι θα εξασκηθούν.

Την 31η Δεκεμβρίου 2019 και την 31η Δεκεμβρίου 2020, πιθανές μελλοντικές ταμειακές εκροές €12.000 και €12.000, αντίστοιχα, δεν έχουν συμπεριληφθεί στην υποχρέωση της μίσθωσης επειδή δεν είναι εύλογα βέβαιο ότι οι μισθώσεις θα επεκταθούν (ή δεν θα τερματιστούν).

Η περίοδος μίσθωσης επανεκτιμάται αν μια επιλογή ασκείται (ή δεν ασκείται) ή το Συγκρότημα υποχρεούται να ασκήσει (ή να μην ασκήσει) την επιλογή. Η εκτίμηση της εύλογης βεβαιότητας αναθεωρείται μόνο εάν συμβεί ένα σημαντικό συμβάν ή μια σημαντική μεταβολή των συνθηκών, η οποία επηρεάζει την εκτίμηση αυτή και βρίσκεται υπό τον έλεγχο του μισθωτή. Κατά τη διάρκεια του τρέχοντος οικονομικού έτους, η χρηματοοικονομική επίδραση της αναθεώρησης των όρων μίσθωσης για να αντικατοπτριστεί η επίδραση της άσκησης των δικαιωμάτων επέκτασης και τερματισμού ήταν η αύξηση των υποχρεώσεων από μισθώσεις και των περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης κατά €406 χιλιάδες (2019: €7.447 χιλιάδες).

(vi) Επένδυση στη συνδεδεμένη εταιρεία ΕΤΥΦΑ Λτδ

Η Διεύθυνση αξιολογεί στο τέλος κάθε περιόδου αναφοράς εάν υπάρχουν ενδείξεις για απομείωση της αξίας της επένδυσης σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική που αναφέρεται στη Σημείωση 4. Ως αποτέλεσμα της αξιολόγησης που πραγματοποιήθηκε, δεν έχουν διαπιστωθεί ενδείξεις για απομείωση και δεν έχει πραγματοποιηθεί έλεγχος απομείωσης σε σχέση με την επένδυση στη συνδεδεμένη εταιρεία ΕΤΥΦΑ Λτδ.

8. Εισόδημα

	2020 €000	2019 €000
Πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας	645.171	774.570
Έσοδα αφαλάτωσης	8.504	13.685
Κεφαλαιουχικές συνεισφορές καταναλωτών	23.705	23.014
Έσοδα επανασύνδεσης	1.471	1.699
Αντικατάσταση/συντήρηση οδικού φωτισμού	8.856	3.497
Άλλο εισόδημα	1.741	3.492
Συνολικό εισόδημα πριν την ειδική έκπτωση	689.448	819.957
Ειδική έκπτωση	(31.923)	-
Συνολικό εισόδημα	657.525	819.957

Οι πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας δεν περιλαμβάνουν την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχεται σε Τουρκοκυπρίους σε μη ελεγχόμενες από την Δημοκρατία περιοχές.

Η μη τιμολογηθείσα ηλεκτρική ενέργεια υπολογιζόμενη με ειδική τιμή, ανέρχεται σε €538.000 (2019: €572.000).

Με τις Αποφάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας με αρ. 104/2020, 141/2020 και 222/2020, η Αρχή παραχώρησε για περίοδο 6 μηνών, έκπτωση 10% στην τελική τιμή ηλεκτρισμού με (α) Μείωση όλων των ρυθμιζόμενων διατιμήσεων ηλεκτρισμού που είχαν εγκριθεί με την Απόφαση Αρ. 05/2020 της ΡΑΕΚ κατά 10% και (β) Μείωση των συντελεστών ρήτρας

καυσίμου για την προσαρμογή της διατίμησης χονδρικής (Δ-Χ) που έχουν εγκριθεί με την Απόφαση Αρ. 01/2020 της ΡΑΕΚ, κατά 10%. Με βάση την απόφαση της ΡΑΕΚ, τα μειωμένα έσοδα της Αρχής από την μείωση των ρυθμιζόμενων διατιμήσεων ηλεκτρισμού και των συντελεστών ρήτρας καυσίμου για την προσαρμογή της διατίμησης χονδρικής (Δ-Χ) δεν θα ανακτηθούν κατά την υπόλοιπη περίοδο της παρούσας Περιόδου Ρυθμιστικού Ελέγχου ούτε κατά την επόμενη Περίοδο Ρυθμιστικού Ελέγχου αλλά θα καλυφθούν από τα ταμειακά αποθέματα της ΑΗΚ.

Η συνολική έκπτωση που παραχωρήθηκε κατά τη διάρκεια του 2020 ήταν €31.923 χιλιάδες.

Περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που σχετίζονται με συμβάσεις με πελάτες

Το Συγκρότημα έχει αναγνωρίσει τα ακόλουθα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που σχετίζονται με συμβάσεις με πελάτες:

	2020 €000
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	
Κυκλοφορούντα	
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία που σχετίζονται με έργα αντικατάστασης / συντήρησης οδικού φωτισμού υπό εξέλιξη	844
Πρόβλεψη ζημιάς	-
Σύνολο κυκλοφορούντων συμβατικών περιουσιακών στοιχείων	844
Μη κυκλοφορούντα	-
Σύνολο συμβατικών περιουσιακών στοιχείων	844

	2020 €000
Συμβατικές Υποχρεώσεις	
Κυκλοφορούσες	
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία που σχετίζονται με έργα αντικατάστασης / συντήρησης οδικού φωτισμού υπό εξέλιξη	1.962
Μη κυκλοφορούσες	-
Σύνολο συμβατικών υποχρεώσεων	1.962

Όλα τα υπό εξέλιξη έργα αντικατάστασης/συντήρησης οδικού φωτισμού αναμένεται ότι θα ολοκληρωθούν εντός του επόμενου οικονομικού έτους.

(i) Σημαντικές αλλαγές στα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία και συμβατικές υποχρεώσεις

Η αύξηση στα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία οφείλεται στο γεγονός ότι κατά την ημερομηνία αναφοράς υπήρχε σημαντικός αριθμός έργων υπό εξέλιξη και κατά την ημερομηνία αναφοράς το Συγκρότημα δεν είχε το άνευ όρων δικαίωμα να χρεώσει τον πελάτη για υπηρεσίες που προσφέρθηκαν.

Η αύξηση στις συμβατικές υποχρεώσεις οφείλεται σε προπληρωμές που έγιναν από τους πελάτες με τους οποίους υπήρχαν συμβόλαια αντικατάστασης/συντήρησης οδικού φωτισμού τα οποία δεν είχαν ολοκληρωθεί κατά την ημερομηνία αναφοράς.

(ii) Μη εκπληρωθείσες μακροπρόθεσμες συμβάσεις

Πιο κάτω παρουσιάζονται οι μη εκπληρωθείσες υποχρεώσεις εκτέλεσης που απορρέουν από τις μακροπρόθεσμες συμβάσεις αντικατάστασης/συντήρησης οδικού φωτισμού.

	2020 €000
Συνολικό ποσό της τιμής συναλλαγής που κατανεμήθηκε σε μακροπρόθεσμες συμβάσεις αντικατάστασης/συντήρησης οδικού φωτισμού που είναι εν μέρει ή πλήρως μη εκπληρωθείσες στις 31 Δεκεμβρίου	5.797

Το πιο πάνω ποσό περιλαμβάνεται στους εμπορικούς και άλλους πιστωτές (Σημ. 25).

Η Διοίκηση αναμένει ότι ποσό € 750.000 της τιμής συναλλαγής που κατανεμήθηκε στις μη εκπληρωθείσες συμβάσεις στις

31 Δεκεμβρίου 2020 θα αναγνωριστεί ως έσοδο κατά την επόμενη περίοδο αναφοράς. Το υπόλοιπο θα αναγνωριστεί στα οικονομικά έτη 2022-2028. Το ποσό που γνωστοποιείται πιο πάνω δεν περιλαμβάνει μεταβλητό ποσό που να είναι περιορισμένο.

9. Άλλα λειτουργικά έσοδα - καθαρά

	2020 €000	2019 €000
Έσοδα από παραχώρηση τηλεπικοινωνιακής υποδομής	2.213	1.697
Αποζημίωση από ασφαλιστική εταιρεία	-	6.454
Έσοδα από ΔΣΜΚ	3.775	3.686
Διάφορα έσοδα	3.989	3.849
Πιστωτικοί τόκοι που υπολογίζονται με βάση το πραγματικό επιτόκιο από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος:		
Τόκοι από τράπεζες	551	1.775
Άλλοι	438	528
	10.966	17.989

10. Άλλες ζημιές - καθαρές

	2020 €000	2019 €000
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός (Σημ. 15):		
Κέρδος/(ζημιά) από πωλήσεις	64	(112)
Χρέωση για απομείωση στην αξία των ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	-	(863)
Ζημιές δίκαιων αξιών σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	(106)	(79)
	(42)	(1.054)

11. Λειτουργικά έξοδα

	2020 €000	2019 €000
Καύσιμα	304.952	417.387
Αγορά ηλεκτρικής ενέργειας από τρίτους	46.420	43.792
Προσωρινές μονάδες παραγωγής	4.087	-
Κόστος δικαιωμάτων εκπομπής θερμοκηπιακών αερίων	74.660	67.020
Σύνδρομη ΚΟΔΑΠ	5.979	5.366
Μισθοί και εργοδοτικές εισφορές (Σημ. 12)	92.604	87.759
Αποσβέσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού (Σημ. 15)	98.762	98.407
Αποσβέσεις περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης (Σημ. 16)	602	511
Επισκευές και συντήρηση	19.936	20.239
Έξοδα έργων αντικατάστασης/συντήρησης οδικού φωτισμού και άλλα έργα τρίτων	6.317	4.405
Αμοιβή ανεξάρτητων ελεγκτών για τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων λογαριασμών	65	66
Έξοδα ενοικίασης	24	30
Πρόβλεψη απομείωσης αποθεμάτων	1.100	910
Διαγραφή επισφαλών χρεών	(16)	363
Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου	1.811	1.873
Τέλος Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου	4.799	7.063
Μεταφορικά	2.964	2.673
Ασφάλιστρα	3.804	3.618
Τηλεφωνικά και ταχυδρομικά	1.879	1.681
Ηλεκτρισμός, καθαριότητα και νερό	1.737	1.778
Άλλα έξοδα	16.040	16.425
Σύνολο εξόδων	688.526	781.366

Οι συνολικές αμοιβές που χρεώθηκαν από το νόμιμο ελεγκτικό γραφείο της Αρχής για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020 για λοιπές μη ελεγκτικές υπηρεσίες ανήλθαν σε € 63.294 (2019: €217.388).

12. Κόστος προσωπικού

	2020 €000	2019 €000
Μισθοί	74.963	72.738
Κοινωνικές ασφαλίσεις και άλλα κόστη	11.854	10.696
Ταμείο κοινωνικής συνοχής	1.554	1.484
Εισφορές σε ταμείο προνοίας	302	333
Συνταξιοδοτικά κόστη - κόστος τρέχοντος έτους	15.449	13.310
Αποκοπή από απολαβές υπαλλήλων*	(1.818)	(1.787)
Άλλα σχέδια καθορισμένης συνεισφοράς	2.726	3.699
	105.030	100.473
Μέσος όρος απασχοληθέντος προσωπικού κατά τη διάρκεια του έτους	2.143	2.121

*Το ποσό αντιπροσωπεύει αποκοπή ποσοστού ίσου με 3% επί των μισθών των υπαλλήλων που καταβάλλεται στο Συγκρότημα για σκοπούς διασφάλισης της βιωσιμότητας των σχεδίων αφυπηρέτησης με βάση το

Άρθρο 4 του Νόμου 216(Ι)/2012 και του Νόμου 14(Ι)/2014 και περιλαμβάνεται στις Εισφορές Εργοδότη.

	2020 €000	2019 €000
<i>Το κόστος προσωπικού κατανεμήθηκε ως εξής:</i>		
Κατάσταση συνολικών εισοδημάτων		
Μισθοί και εργοδοτικές εισφορές (Σημ. 11):	92.604	87.759
Ποσό που κεφαλαιοποιήθηκε στο πάγιο ενεργητικό και στις εγκαταστάσεις υπό κατασκευή	12.426	12.714
	105.030	100.473

ι) Σχέδιο Αφυπηρέτησης καθορισμένου ωφελήματος - Σχέδιο Συντάξεων

Τα ποσά που εμφανίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης και στην ενοποιημένη κατάσταση άλλων συνολικών εισοδημάτων του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2020 βασίζονται στην αναλογιστική μελέτη που έγινε στις 31 Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με το

σχέδιο αφυπηρέτησης καθορισμένου ωφελήματος. Τα περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για σκοπούς της αναλογιστικής εκτίμησης πάρθηκαν από τις οικονομικές καταστάσεις του Ταμείου Συντάξεων και Χορηγημάτων Υπαλλήλων Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου ("Ταμείο") για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

	2020 €000	2019 €000
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	970.327	890.495
Δίκαιη αξία περιουσιακών στοιχείων	(567.878)	(559.960)
Καθαρή υποχρέωση στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης	402.449	330.535
Επίπεδο χρηματοδότησης	59%	63%

	2020 €000	2019 €000
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	11.964	9.286
Καθαρός τόκος	3.360	4.024
Σύνολο καταχωρημένο στο κόστος προσωπικού	15.324	13.310

	2020 €000	2019 €000
Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση καταχωρημένη στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης		
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη του έτους	330.535	212.194
Εισφορές εργοδότη	(14.149)	(12.243)
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στον λογαριασμό αποτελεσμάτων	15.324	13.310
Συνολικό ποσό που αναγνωρίζεται στην κατάσταση λοιπών συνολικών εξόδων	70.740	117.274
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος του έτους	402.450	330.535

	2020 €000	2019 €000
Μεταβολές στην παρούσα αξία των υποχρεώσεων		
Παρούσα αξία υποχρέωσης κατά την έναρξη του έτους	890.495	745.286
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	11.963	9.286
Κόστος τόκου	9.023	14.083
Εισφορές εργαζομένων	1.116	1.106
Παροχές που πληρώθηκαν από το Ταμείο	(24.848)	(26.269)
Προσαρμογές:		
- Αναλογιστική ζημιά - οικονομικές υποθέσεις	99.252	146.582
- Αναλογιστικό κέρδος / ζημιά - εμπειρία περιόδου	(16.674)	421
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος του έτους	970.327	890.495

Μεταβολές στην αξία των περιουσιακών στοιχείων	2020 €000	2019 €000
Αξία περιουσιακών στοιχείων στην αρχή του έτους	559.960	533.092
Αναμενόμενη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων	5.663	10.059
Εισφορές εργοδότη *	14.149	12.243
Εισφορές εργαζομένων	1.116	1.106
Παροχές που πληρώθηκαν από το Ταμείο	(24.848)	(26.269)
Προσαρμογές:		
Αναλογιστικό κέρδος	11.838	29.729
Αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος στο τέλος του έτους	567.878	559.960

*Στις εισφορές εργοδότη περιλαμβάνεται ποσό ύψους €1.787.000 (2019: €1.755.000) που αποκόπηκε με ποσοστό 3% από τους μισθούς των υπαλλήλων για σκοπούς διασφάλισης της βιωσιμότητας του Ταμείου Συντάξεως με βάση το Άρθρο 4 του Νόμου 216(ι)/2012 και παρουσιάζεται έναντι του κόστους προσωπικού του Συγκροτήματος.

Επαναμετρήσεις:	2020 €000	2019 €000
Ζημιά στην επαναμέτρηση της υποχρέωσης	(82.578)	(147.003)
Διαφορά μεταξύ αναμενόμενης και πραγματικής απόδοσης περιουσιακών στοιχείων	11.838	29.729
Ζημιά προς καταχώρηση στην κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων	(70.740)	(117.274)

Το συσσωρευμένο ποσό που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση άλλων συνολικών εισοδημάτων μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2020 ήταν €424.448.000 έλλειμμα (2019: 353.708.000 έλλειμμα).

Οι κυριότερες υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν για την αναλογιστική εκτίμηση ήταν:

	2020	2019
Προεξοφλητικός συντελεστής	0,46%	1,02%
Μέση αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων	0,46%	1,02%
Ολική αύξηση μισθών	1,25%	1,25%
	(0,75%+0,50%) + κλίμακα για προαγωγές & προσαυξήσεις	(0,75%+0,50%) + κλίμακα για προαγωγές & προσαυξήσεις
Γενική αύξηση μισθών	0,50%	0,50%
Αύξηση συντάξεων κοινωνικών ασφαλίσεων	1,50%	1,50%
Αύξηση συντάξεων	1,00%	1,00%
Αύξηση βασικών ασφαλιστικών αποδοχών	2,00%	2,00%
Πληθωρισμός	1,50%	1,50%
Πίνακες θνησιμότητας	60% του PA90 για άνδρες και 65% του PA90 για γυναίκες	60% του PA90
Διάρκεια υποχρεώσεων	20,6 χρόνια	19,1 χρόνια

Ο προεξοφλητικός συντελεστής, που βάσει του αναθεωρημένου ΔΛΠ19 είναι ο ίδιος με την μέση αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων, εξάχθηκε από την καμπύλη απόδοσης σε ευρώ του δείκτη (composite AA) Bloomberg με χρονικό ορίζοντα 20,6 χρόνια (2019: 19,1 χρόνια) που είναι και η υπολογισμένη διάρκεια υποχρεώσεων του Σχεδίου.

Οι υποθέσεις αναφορικά με τη μελλοντική θνησιμότητα που έγιναν για το τρέχον έτος βασίζονται στο δημοσιευμένο

πίνακα θνησιμότητας PA90 (2019: PA90). Ο εν λόγω πίνακας μειωμένος κατά 40% για τους άνδρες και μειωμένος κατά 35% για τις γυναίκες είναι αυτός που χρησιμοποιήθηκε για να περιγράψει τα ποσοστά θνησιμότητας των μελών του Σχεδίου μετά την αφυπηρέτηση. Ο μέσος όρος προσδοκώμενης ζωής, σύμφωνα με τον εν λόγω πίνακα, στην ηλικία των 65 (κανονική ηλικία αφυπηρέτησης) είναι για τους άντρες 18,9 χρόνια και για τις γυναίκες 22 χρόνια.

Η ευαισθησία της παρούσας αξίας των υποχρεώσεων στις αλλαγές των κυριότερων υποθέσεων, κρατώντας τις άλλες υποθέσεις σταθερές, έχει ως ακολούθως:

	2020		2019	
	Αλλαγή	Επίδραση	Αλλαγή	Επίδραση
Προεξοφλητικό επιτόκιο	+0,50%	-9,20%	+0,50%	-8,90%
Προεξοφλητικό επιτόκιο	-0,50%	10,70%	-0,50%	10,30%
Μισθοί	+0,50%	5,80%	+0,50%	5,70%
Μισθοί	-0,50%	-5,40%	-0,50%	-5,30%
Συντάξεις	+0,50%	11,20%	+0,50%	10,00%
Συντάξεις	-0,50%	-10,20%	-0,50%	-9,10%
Προσδόκιμο ζωής	+1 έτος	4,00%	+1 έτος	4,60%
Προσδόκιμο ζωής	-1 έτος	-3,90%	-1 έτος	-4,50%

Με βάση τις μη ελεγμένες Οικονομικές Καταστάσεις του Ταμείου συντάξεων και χορηγημάτων, τα περιουσιακά στοιχεία του σχεδίου αφυπηρέτησης καθορισμένου ωφελήματος αποτελούνταν από:

	2020		2019	
	€000	%	€000	%
Ακίνητη περιουσία	29.581	5,19	29.223	5,20
Μετοχές	141.107	24,77	113.949	20,29
Χρεόγραφα - Κυβερνητικά	30.268	5,31	20.214	3,60
Εισπρακτέα	694	0,12	530	0,10
Δάνεια στα μέλη	15.330	2,69	13.855	2,47
Αντισταθμιστικά κεφάλαια	17.602	3,09	11.985	2,13
Αμοιβαία ομολογιακά κεφάλαια	270.897	47,55	263.035	46,83
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	64.237	11,28	108.851	19,38
	569.716	100,00	561.642	100,00

Το ποσό που παρουσιάζεται πιο πάνω είναι το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων πριν την αφαίρεση αποθεματικών και υποχρεώσεων.

Το Ταμείο δεν κατείχε οποιαδήποτε χρηματοοικονομικά μέσα, ακίνητη περιουσία ή άλλο περιουσιακό στοιχείο του Συγκροτήματος.

Η εκτιμώμενη χρέωση στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για το οικονομικό έτος 2021 βάσει του αναθεωρημένου ΔΛΠ 19 έχει ως ακολούθως:

	2020	2019
	€000	€000
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	13.888	11.770
Καθαρός τόκος	1.881	3.424
Σύνολο	15.769	15.194

Η πραγματική χρέωση στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων θα παραμείνει άγνωστη έως το τέλος του έτους, όπου οι πιθανές πρόσθετες δαπάνες θα πρέπει να καθοριστούν.

Οι αναμενόμενες παροχές από το Σχέδιο Συντάξεων για το επόμενο έτος είναι €24.855.277 (2020: €23.924.719).

Οι αναμενόμενες εισφορές προς το Σχέδιο Συντάξεων για το έτος 2021 είναι €17.189.361 (2020: €15.247.547).

(ii) Σχέδιο Αφυπηρέτησης καθορισμένου ωφελήματος - Σχέδιο Συμβασιούχων

άλλων συνολικών εισοδημάτων του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2020 βασίζονται στην αναλογιστική μελέτη που έγινε στις 31 Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με το σχέδιο αφυπηρέτησης καθορισμένου ωφελήματος για συμβασιούχους.

Τα ποσά που εμφανίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης και στην ενοποιημένη κατάσταση

	2020
	€000
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	1.467
Καθαρή υποχρέωση στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης	1.467

	2020
	€000
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	111
Καθαρός τόκος	14
Σύνολο καταχωρημένο στο κόστος προσωπικού	125

Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση καταχωρημένη στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης	2020
	€000
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη του έτους	1.226
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	125
Συνολικό ποσό που αναγνωρίζεται στην κατάσταση λοιπών συνολικών εξόδων	116
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος του έτους	1.467

Μεταβολές στην παρούσα αξία των υποχρεώσεων	2020
	€000
Παρούσα αξία υποχρέωσης κατά την έναρξη του έτους	1.226
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	111
Κόστος τόκου	14
Προσαρμογές:	
- Αναλογιστική ζημιά - οικονομικές υποθέσεις	158
- Αναλογιστικό (κέρδος) - εμπειρία περιόδου	(42)
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος του έτους	1.467

Επαναμετρήσεις:	2020
	€000
Ζημιά στην επαναμέτρηση της υποχρέωσης	(116)
Ζημιά προς καταχώρηση στην κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων	(116)

Το ποσό που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση άλλων συνολικών εισοδημάτων μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2020 ήταν €116.000 έλλειμμα.

Οι κυριότερες υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν για την αναλογιστική εκτίμηση ήταν:

	2020
Προεξοφλητικός συντελεστής	0.43%
Ολική αύξηση μισθών	1.25% (0,75%+0,50%) + κλίμακα για προαγωγές & προσαυξήσεις
Γενική αύξηση μισθών	0,50%
Πληθωρισμός	1,50%

Η ευαισθησία της παρούσας αξίας των υποχρεώσεων στις αλλαγές των κυριότερων υποθέσεων, κρατώντας τις άλλες υποθέσεις σταθερές, έχει ως ακολούθως:

	2020	
	Αλλαγή	Επίδραση
Προεξοφλητικό επιτόκιο	+0,50%	-8,40%
Προεξοφλητικό επιτόκιο	-0,50%	9,50%
Μισθοί	+0,50%	6,40%
Μισθοί	-0,50%	-5,80%

Η εκτιμώμενη χρέωση στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για το οικονομικό έτος 2021 βάσει του αναθεωρημένου ΔΛΠ 19 έχει ως ακολούθως:

	2021 €000	2020 €000
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	122	111
Καθαρός τόκος	6	14
Σύνολο	128	125

Η πραγματική χρέωση στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων θα παραμείνει άγνωστη έως το τέλος του έτους, όπου οι πιθανές πρόσθετες δαπάνες θα πρέπει να καθοριστούν.

Οι αναμενόμενες παροχές από το Σχέδιο Συμβασιούχων για το επόμενο έτος είναι €19.476.

13. Χρηματοδοτικά έξοδα

	2020 €000	2019 €000
Τόκοι πληρωτέοι:	2.491	2.887
Πάνω σε δάνεια	511	300
Άλλα	3.002	3.187
Καθαρά συναλλαγματικά κέρδη	(460)	(162)
	2.542	3.025

Τα χρηματοδοτικά έξοδα καταμετρήθηκαν ως εξής:

	2020 €000	2019 €000
Ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	2.542	3.025
	2.542	3.025

14. Φορολογία

	2020 €000	2019 €000
Τρέχουσα φορολογία:		
Εισφορά για την άμυνα	165	532
Συνολική τρέχουσα φορολογία	165	532
Αναβαλλόμενη Φορολογία (Σημ. 23):		
Δημιουργία και αντιστροφή των προσωρινών διαφορών	(10.592)	7.521
Συνολική αναβαλλόμενη φορολογία	(10.592)	7.521
Πίστωση / Χρέωση για φορολογία	(10.427)	8.053

Ο φόρος επί του κέρδους του Συγκροτήματος πριν τη φορολογία διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τα εφαρμοσίμα ποσοστά φορολογίας ως εξής:

	2020 €000	2019 €000
(Ζημιά)/ κέρδος πριν τη φορολογία	(22.370)	55.664
Φορολογία υπολογιζόμενη με τα εφαρμοσίμα ποσοστά φορολογίας εισοδήματος	(2.796)	6.958
Φορολογική επίδραση εξόδων που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	92	1.692
Φορολογική επίδραση εσόδων που δεν φορολογούνται	(266)	(1.129)
Αναβαλλόμενη φορολογία	(7.622)	-
Εισφορά για την άμυνα	165	532
Χρέωση για φορολογία	(10.427)	8.053

Ο συντελεστής φόρου εισοδήματος για το Συγκρότημα είναι 12,5%.

Φορολογικές ζημιές μέχρι 5 ετών μπορούν να μεταφερθούν και να χρησιμοποιηθούν έναντι φορολογικών κερδών. Κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, οι τόκοι μπορεί να εξαιρούνται από το φόρο εισοδήματος και να υπόκεινται μόνο σε έκτακτη εισφορά για την άμυνα με ποσοστό 30%. Σε ορισμένες περιπτώσεις μερίσματα από το εξωτερικό μπορεί να υπόκεινται σε έκτακτη εισφορά για την άμυνα με ποσοστό 17%. Επιπλέον, σε ορισμένες περιπτώσεις, μερίσματα που εισπράττονται από άλλες εταιρείες που είναι φορολογικοί κάτοικοι της Κύπρου μπορεί επίσης να υπόκεινται σε έκτακτη

εισφορά για την άμυνα.

Κέρδη από τη διάθεση αξιογράφων που εμπίπτουν στον ορισμό των τίτλων για φορολογικούς σκοπούς (περιλαμβανομένων μετοχών, χρεογράφων, ομολόγων, δικαιωμάτων επ' αυτών, κλπ.) εξαιρούνται από Κυπριακό εταιρικό φόρο.

Η (χρέωση)/πίστωση φορολογίας που σχετίζεται με στοιχεία λοιπών συνολικών εσόδων είναι ως εξής:

Φορολογικές επιδράσεις των στοιχείων των λοιπών συνολικών εσόδων

	Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020			Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019		
	Πριν τη φορολογία €000	(Χρέωση)/ Πίστωση φορολογίας €000	Μετά τη φορολογία €000	Πριν τη φορολογία €000	(Χρέωση)/ Πίστωση φορολογίας €000	Μετά τη φορολογία €000
Σχέδιο αφυπηρέτησης καθορισμένου ωφελήματος: Επανακαταμέτρηση υποχρέωσης Σχεδίου Συντάξεων	(70.740)	-	(70.740)	(117.274)	-	(117.274)
Επανακαταμέτρηση υποχρέωσης Σχεδίου Συμβασιούχων	(116)	-	(116)	-	-	-
Άλλα συνολικά εισοδήματα	(70.856)	-	(70.856)	(117.274)	-	(117.274)

15. Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός

	Ιδιόκτητη Γη €000	Κτήρια €000	Εγκαταστάσεις και μηχανήματα €000	Γραμμές, καλώδια και μετρητές €000	Οχήματα €000	Έπιπλα, σκεύη και εξοπλισμός γραφείου €000	Εργαλεία €000	Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και προγράμματα €000	Εργασία υπό εκτέλεση €000	Σύνολο €000
Την 1^η Ιανουαρίου 2019										
Κόστος	42.907	360.310	1.550.134	1.098.469	22.187	7.444	7.563	39.047	38.908	3.166.969
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	-	(170.357)	(829.521)	(468.056)	(20.505)	(6.803)	(7.201)	(36.891)	-	(1.539.334)
Καθαρή λογιστική αξία	42.907	189.953	720.613	630.413	1.682	641	362	2.156	38.908	1.627.635
Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019										
Καθαρή λογιστική αξία στην αρχή του έτους	42.907	189.953	720.613	630.413	1.682	641	362	2.156	38.908	1.627.635
Προσθήκες	786	181	479	257	1.818	157	194	879	85.637	90.388
Πωλήσεις	-	-	(98)	-	-	-	(12)	(3)	-	(113)
Χρέωση απομείωσης	-	-	(863)	-	-	-	-	-	-	(863)
Χρέωση απόσβεσης	-	(11.985)	(55.768)	(28.332)	(583)	(179)	(100)	(1.461)	-	(98.408)
Μεταφορές	132	3.507	28.926	27.454	-	-	-	197	(60.216)	-
Καθαρή λογιστική αξία	43.825	181.656	693.289	629.792	2.917	619	444	1.768	64.329	1.618.639
Στις 31 Δεκεμβρίου 2019										
Κόστος	43.825	363.998	1.577.476	1.126.180	24.005	7.601	7.716	40.032	64.329	3.255.162
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	-	(182.342)	(884.187)	(496.388)	(21.088)	(6.982)	(7.272)	(38.264)	-	(1.636.523)
Καθαρή λογιστική αξία	43.825	181.656	693.289	629.792	2.917	619	444	1.768	64.329	1.618.639
Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020										
Καθαρή λογιστική αξία στην αρχή του έτους	43.825	181.656	693.289	629.792	2.917	619	444	1.768	64.329	1.618.639
Προσθήκες	278	85	283	279	556	195	110	2.305	88.251	92.342
Πωλήσεις	(3)	(59)	(206)	-	-	-	-	(1)	-	(269)
Χρέωση απόσβεσης	-	(11.846)	(55.919)	(28.675)	(661)	(170)	(103)	(1.388)	-	(98.762)
Μεταφορές	244	1.127	13.238	19.542	-	-	-	6	(34.157)	-
Καθαρή λογιστική αξία στο τέλος του έτους	44.344	170.963	650.685	620.938	2.812	644	451	2.690	118.423	1.611.950
Στις 31 Δεκεμβρίου 2020										
Κόστος	44.344	365.147	1.590.784	1.145.990	24.041	7.796	7.827	42.317	118.423	3.346.669
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	-	(194.184)	(940.099)	(525.052)	(21.229)	(7.152)	(7.376)	(39.627)	-	(1.734.719)
Καθαρή λογιστική αξία	44.344	170.963	650.685	620.938	2.812	644	451	2.690	118.423	1.611.950

Στην ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών οι εισπράξεις από πώληση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού περιλαμβάνουν:

	2020 €000	2019 €000
Καθαρή λογιστική αξία	269	113
(Ζημιά) / Κέρδος από πώληση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού (Σημ. 10)	64	(112)
Εισπράξεις από πώληση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	333	1

Χρέωση απόσβεσης ύψους €98.762.000 (2019: 98.408.000) χρεώθηκε στα λειτουργικά έξοδα.

Γη και εγκαταστάσεις που βρίσκονται στις περιοχές που κατέχονται από τα τουρκικά στρατεύματα

Το σύνολο του πάγιου ενεργητικού που εμφανίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης περιλαμβάνει γη και εγκαταστάσεις που βρίσκονται στις περιοχές που κατέχονται από τα τουρκικά στρατεύματα εισβολής και που το κόστος τους είναι περίπου €12.978.000. Η πρόβλεψη για αποσβέσεις των εγκαταστάσεων αυτών μέσα στη χρήση 2020

ήταν μηδέν (2019: μηδέν), το σύνολο των αποσβέσεων στις 31 Δεκεμβρίου 2020 ήταν €12.440.000 (2019: €12.440.000) και αφήνοντας καθαρή λογιστική αξία €538.000 (2019: €538.000) που αντιπροσωπεύει το κόστος της γης. Οι συνέπειες της τουρκικής κατοχής πάνω στην αξία της γης και των εγκαταστάσεων αυτών είναι άγνωστες.

16. Μισθώσεις

(i) Οι συμφωνίες μίσθωσης του Συγκροτήματος

Το Συγκρότημα μισθώνει γραφεία, αποθήκες, καταστήματα, γη για ανάπτυξη έργων ΑΠΕ και γη για Υποσταθμούς. Οι συμβάσεις ενοικίασης γης για Υποσταθμούς συνήθως γίνονται για καθορισμένες περιόδους 25 έως 33 ετών, με κάποιες συμβάσεις να αφορούν περιόδους μέχρι και 99 έτη, και ως επί το πλείστον έχουν επιλογές ανανέωσης. Οποιοσδήποτε άλλες συμβάσεις γίνονται για περιόδους από 6 μήνες έως 30 χρόνια.

Οι όροι μίσθωσης διαπραγματεύονται σε ατομική βάση και περιέχουν ένα ευρύ φάσμα διαφορετικών όρων και προϋποθέσεων. Οι συμβάσεις μίσθωσης δεν επιβάλλουν οποιοσδήποτε ρήτρες εκτός από τα συμφέροντα στα μισθωμένα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται από τον εκμισθωτή. Τα μισθωμένα περιουσιακά στοιχεία δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως ασφάλεια για σκοπούς δανεισμού.

(ii) Ποσά που αναγνωρίστηκαν στον ισολογισμό

Ο ισολογισμός παρουσιάζει τα ακόλουθα ποσά που σχετίζονται με μισθώσεις

	2020 €000	2019 €000
Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης		
Γη και κτήρια	9.203	8.358
Σύνολο	9.203	8.358
Υποχρεώσεις από μισθώσεις		
Βραχυπρόθεσμο ποσό	450	407
Μακροπρόθεσμο ποσό	8.898	7.980
Σύνολο	9.348	8.387

Οι προσθήκες στα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης κατά το έτος 2020 ήταν € 1.041.412 (2019: € 681.119) και οι αναπροσαρμογές € 406.000 (2019: € -).

(iii) Ποσά που αναγνωρίστηκαν στον λογαριασμό αποτελεσμάτων

	2020 €000	2019 €000
Απόσβεση περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης		
Γη και κτήρια	(602)	(511)
Σύνολο	(602)	(511)
Τόκος (περιλαμβάνεται στο κόστος χρηματοδότησης)		
	(176)	(164)
Σύνολο	(176)	(164)

Έξοδα που σχετίζονται με μισθώσεις € 23.000 (2019: € 30.000) έχουν χρεωθεί σε έξοδα διοικητικής λειτουργίας. Αποσβέσεις που σχετίζονται με περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης έχουν χρεωθεί στα έξοδα διοικητικής λειτουργίας.

Η συνολική ταμειακή εκροή για μισθώσεις το 2020 ήταν € 662.024 (2019: € 645.880).

17. Επενδύσεις που αναγνωρίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης

	2020 €000	2019 €000
Στην αρχή του έτους	-	-
Προσθήκες	43.000	-
Μερίδιο ζημίας σε επενδύσεις που αναγνωρίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	(29)	-
Στο τέλος του έτους	42.971	-

Λεπτομέρειες των επενδύσεων είναι ως ακολούθως:

Όνομα	Χώρα ίδρυσης	Κύριες δραστηριότητες	Κατοχή %	2020 €000	2019 €000
ΑΗΚ-ΙΑΚ ΑΧΕΡΑ Ανανεώσιμες Λτδ	Κύπρος	Ανάπτυξη φωτοβολταϊκών πάρκων	49,99	-	-
Εταιρεία Υποδομών Φυσικού Αερίου (ΕΤΥΦΑ) Λτδ	Κύπρος	Διαχείριση υποδομής φυσικού αερίου	30,00	42.971	-
				42.971	-

Στις 9 Μαρτίου 2020, η Αρχή υπέγραψε συμφωνία συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας Υποδομών Φυσικού Αερίου (ΕΤΥΦΑ) Λτδ και στις 29 Απριλίου 2020 κατέβαλε το ποσό των €43εκ. αποκτώντας 4.285 μετοχές, οι οποίες αντιστοιχούν στο 30% του μετοχικού κεφαλαίου της ΕΤΥΦΑ. Το υπόλοιπο 70% του μετοχικού κεφαλαίου της ΕΤΥΦΑ κατέχει η Δημόσια Εταιρεία Φυσικού Αερίου (ΔΕΦΑ) η οποία θα είναι ο μοναδικός εισαγωγέας φυσικού αερίου στην Κύπρο, εντός μιας αναδυόμενης αγοράς. Η ΕΤΥΦΑ θα κατέχει την υποδομή φυσικού αερίου που θα αναπτυχθεί στην Κύπρο. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΤΥΦΑ αποτελείται από 9 μέλη εκ των οποίων 6 (ένας εκ των οποίων ο Πρόεδρος) υποδεικνύονται από τη ΔΕΦΑ και 3 (ένας εκ των οποίων ο Αντιπρόεδρος) υποδεικνύονται από την ΑΗΚ. Η επένδυση της ΑΗΚ στην ΕΤΥΦΑ αποτελεί επένδυση σε συνδεδεμένη εταιρεία. Η ΕΤΥΦΑ είναι ιδιωτική εταιρεία και δεν υπάρχει διαθέσιμη χρηματιστηριακή τιμή για τις μετοχές της.

Η Αρχή κατέχει 4.999 μετοχές στην εταιρεία ΑΗΚ-ΙΑΚ ΑΧΕΡΑ Ανανεώσιμες Λτδ ("ΑΗΚ-ΙΑΚ") οι οποίες αντιστοιχούν στο 49,99% του μετοχικού κεφαλαίου της ΑΗΚ-ΙΑΚ. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΑΗΚ-ΙΑΚ αποτελείται από 5 μέλη εκ των οποίων δύο διορίζονται από την Αρχή, δύο από την Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου ("ΙΑΚ") και ο Πρόεδρος διορίζεται από κοινού. Με βάση σχετική συμφωνία Κοινής Ανάπτυξης μεταξύ της Αρχής και της ΙΑΚ, σκοπός της εταιρείας είναι η σταδιακή (σε φάσεις) ανάπτυξη, αδειοδότηση, χρηματοδότηση, κατασκευή, λειτουργία και συντήρηση ενός ή περισσότερων φωτοβολταϊκών πάρκων. Η επένδυση της Αρχής στην ΑΗΚ-ΙΑΚ αποτελεί επένδυση σε συνδεδεμένη εταιρεία. Η συνδεδεμένη εταιρεία έχει στρατηγική σημασία στην επέκταση των δραστηριοτήτων του Συγκροτήματος στον τομέα των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Η ΑΗΚ-ΙΑΚ είναι ιδιωτική εταιρεία και δεν υπάρχει διαθέσιμη χρηματιστηριακή τιμή για τις μετοχές της.

Σημαντικά ολικά ποσά σε επενδύσεις που αναγνωρίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης:

	2020 €000
ΕΤΥΦΑ - Συνοπτική κατάσταση οικονομικής θέσης	
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	74.432
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	74.043
Τρέχουσες υποχρεώσεις	(79.563)
Ίδια κεφάλαια που αποδίδονται στους ιδιοκτήτες της εταιρείας	68.912
ΕΤΥΦΑ - Συνοπτική κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	
Ζημιά από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(96)
Συνολική ζημιά έτους	(96)
Οι πιο πάνω πληροφορίες αντικατοπτρίζουν τα ποσά που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις της συνδεδεμένης εταιρείας (και όχι το μερίδιο της Αρχής σε αυτά τα ποσά).	
ΕΤΥΦΑ - Λογιστική αξία συμμετοχής σε συνδεδεμένη εταιρεία	
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία συνδεδεμένης εταιρείας	68.912
Ποσοστό συμμετοχής της Αρχής στη συνδεδεμένη εταιρεία	30%
Υπεραξία	-
Μερίδιο Αρχής 30%	20.674
Άλλα περιουσιακά στοιχεία(1)	22.297
Λογιστική αξία συμμετοχής της Αρχής στη συνδεδεμένη εταιρεία(2)	42.971

(1)Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει την εύλογη αξία εκκρεμών κεφαλαίων που θα συνεισφέρει η ΔΕΦΑ μέσω της κυβέρνησης βάσει εγκεκριμένης επιχορήγησης που λήφθηκε από την ΕΕ (€75m).

(2)Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει το αρχικό κόστος κτήσης ύψους €43εκ για συμμετοχή 30% μείον το μερίδιο της Αρχής στη ζημιά της συνδεδεμένης εταιρείας για το έτος.

18. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και άλλα μη χρηματοοικονομικά εισπρακτέα

α) Εμπορικά εισπρακτέα

	2020 €000	2019 €000
Εμπορικά εισπρακτέα	97.892	132.423
Μείον: πρόβλεψη ζημιάς εμπορικών εισπρακτέων	(15.388)	(15.256)
Εμπορικά εισπρακτέα - καθαρά	82.504	117.167

(i) Δίκαιη αξία των εμπορικών εισπρακτέων

(ii) Απομείωση και έκθεση κινδύνου

Λόγω του βραχυπρόθεσμου χαρακτήρα των εμπορικών εισπρακτέων, η λογιστική τους αξία θεωρείται ότι είναι η ίδια με τη δίκαιη αξία.

Πληροφορίες σχετικά με την απομείωση της τρέχουσας περιόδου των εμπορικών εισπρακτέων και την έκθεση του Συγκροτήματος στον πιστωτικό κίνδυνο παρατίθενται στη σημείωση 6.

Η λογιστική αξία των εμπορικών και άλλων εισπρακτέων του Συγκροτήματος αναλύεται ανά νόμισμα ως εξής:

	2020 €000	2019 €000
Ευρώ - νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης	82.504	117.167
	82.504	117.167

β) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος περιλαμβάνουν τα πιο κάτω Άλλα Χρηματοοικονομικά Εισπρακτέα:

	2020 €000	2019 €000
Κεφαλαιουχικές συνεισφορές εισπρακτέες με δόσεις	564	306
Άλλα εισπρακτέα	14.757	25.017
	15.321	25.323
Μείον: Απομείωση ζημιάς για περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος	(325)	(298)
Καθαρά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος	14.996	25.025
Μείον μη κυκλοφορούντα ποσά	(3)	(122)
Κυκλοφορούντα ποσά	14.993	24.903

Η λήξη των μη κυκλοφορούντων εισπρακτέων ποσών έχει ως εξής:

	2020 €000	2019 €000
Μεταξύ 1 και 2 χρόνων	3	43
Μεταξύ 2 και 5 χρόνων	-	79
	3	122

Η δίκαιη αξία των μη κυκλοφορούντων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων είναι περίπου η ίδια με τη λογιστική αξία κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Οι λογιστικές αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε αποσβεσμένο κόστος του Συγκροτήματος αναλύονται ανά νόμισμα ως εξής:

	2020 €000	2019 €000
Ευρώ - νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης	14.993	24.903
	14.993	24.903

γ) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στη δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων περιλαμβάνουν τα πιο κάτω:

	2020 €000	2019 €000
Εισηγμένοι Μετοχικοί τίτλοι – Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	166	272

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων παρουσιάζονται στις ροές μετρητών από εργασίες ως μέρος των αλλαγών στο κεφάλαιο κίνησης στην κατάσταση ταμειακών ροών.

Αλλαγές στις δίκαιες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων καταχωρούνται στα Άλλες Ζημιές - καθαρές (Σημ.10) στα αποτελέσματα.

δ) Άλλα μη χρηματοοικονομικά εισπρακτέα

	2020 €000	2019 €000
Προκαταβολές σε υπεργολάβους	7.208	8.470
Προκαταβολές και προπληρωμές	6.277	3.743
	13.485	12.213

19. Αποθέματα

	2020 €000	2019 €000
Καύσιμα	41.175	70.749
Εξαρτήματα και άλλα αναλώσιμα	81.228	74.242
	122.403	144.991

Το κόστος αποθεμάτων που αναγνωρίστηκε ως έξοδο και περιλήφθηκε στα λειτουργικά έξοδα είναι €318.478.544 (2019: 430.316.030).

έγινε πρόβλεψη. Το ποσό της πρόβλεψης ήταν €1.100.000 (2019: €900.000).

Στις 31 Δεκεμβρίου 2020, αποθέματα αξίας €4.273.039 (2019: €5.101.732) είχαν υποστεί απομείωση, για την οποία

Τα αποθέματα παρουσιάζονται σε τιμή κόστους μείον απομείωση.

20. Φορολογία Εισπρακτέα / Φορολογική (Υποχρέωση)

	2020 €000	2019 €000
Εταιρικός φόρος - εισπρακτέος	4.298	4.287
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα	(770)	(12.220)
	3.528	(7.933)

Για συγκεκριμένες συναλλαγές και υπολογισμούς, ο προσδιορισμός της τελικής φορολογίας είναι αβέβαιος συνήθη πορεία της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Το Συγκρότημα αναγνωρίζει υποχρεώσεις για προβλεπόμενα φορολογικά ζητήματα με βάση υπολογισμούς για το κατά πόσο θα προκύψει επιπρόσθετη φορολογία. Όπου το

τελικό φορολογικό αποτέλεσμα αυτών των ζητημάτων διαφέρει από το ποσό που έχει αρχικά αναγνωριστεί, οι διαφορές επηρεάζουν την πρόβλεψη για εταιρικό φόρο και αναβαλλόμενη φορολογία στην περίοδο που έγινε ο προσδιορισμός της τελικής φορολογίας.

21. Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα

Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις

	2020 €000	2019 €000
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	205.608	336.835
Μείον πρόβλεψη ζημιάς βραχυπρόθεσμων τραπεζικών καταθέσεων	(2.292)	(2.757)
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις καθαρές	203.316	334.078

Πληροφορίες σχετικά με την απομείωση των βραχυπρόθεσμων τραπεζικών καταθέσεων και την έκθεση του Συγκροτήματος στον πιστωτικό κίνδυνο παρατίθενται στη σημείωση 6.

καταθέσεις ήταν 0,00% - 3,25% (2019: 0,10% - 3,25%) και αυτές οι καταθέσεις έχουν όρο λήξης 3-12 μήνες (2019: 3-12 μήνες). Κατάθεση ύψους €12,1 εκ. (2019: 12,9 εκ.) χρησιμοποιείται ως υποχρέωση για προμήθεια καυσίμων.

Το πραγματικό επιτόκιο στις βραχυπρόθεσμες τραπεζικές

Οι βραχυπρόθεσμες καταθέσεις αναλύονται ανά νόμισμα ως εξής:

	2020 €000	2019 €000
Ευρώ – νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης	191.413	321.208
Δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών	11.903	12.870
	203.316	334.078

Μετρητά και μετρητά στην τράπεζα

Τα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών που περιλαμβάνονται στην ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών αντιπροσωπεύουν τα ποσά της ενοποιημένης κατάστασης οικονομικής θέσης των μετρητών στην τράπεζα και στο ταμείο που αναλύονται ως εξής:

	2020 €000	2019 €000
Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο	194.330	102.765
Λογαριασμοί προειδοποίησης	6.717	7.528
	201.047	110.293
Μείον πρόβλεψη ζημιάς μετρητών στην τράπεζα	(69)	(42)
Μετρητά και μετρητά στην τράπεζα καθαρά	200.978	110.251

Πληροφορίες σχετικά με την απομείωση των μετρητών στην τράπεζα και στο ταμείο και την έκθεση του Συγκροτήματος στον πιστωτικό κίνδυνο παρατίθενται στη σημείωση 6.

Το πραγματικό επιτόκιο στις βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις ήταν 0,00% - 0,10% (2019: 0,05% - 0,75%) και αυτές οι καταθέσεις έχουν μέσο όρο λήξης 30 ημερών (2019: 30 ημερών).

Τα μετρητά και οι καταθέσεις στην τράπεζα αναλύονται ανά νόμισμα ως εξής:

	2020 €000	2019 €000
Ευρώ – νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης	200.976	109.904
Δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών	2	347
	200.978	110.251

Οι κύριες επενδυτικές και χρηματοδοτικές μη ταμειακές συναλλαγές κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους ήταν η αγορά περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης μέσω μισθώσεων ύψους €1.041.412 (2019: €681.119) και οι αναπροσαρμογές στα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης μέσω μισθώσεων ύψους €406.000 (2019: € -).

Συμφιλίωση υποχρεώσεων που απορρέουν από χρηματοδοτικές δραστηριότητες:

	Τραπεζικά δάνεια €000	Υποχρεώσεις από μισθώσεις €000	Σύνολο €000
Υπόλοιπο την 1^η Ιανουαρίου 2019	299.817	-	299.817
Ποσό που αναγνωρίστηκε κατά την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16	-	8.188	8.188
Ταμειακές συναλλαγές:			
Αποπληρωμές κεφαλαίου	(37.134)	(482)	(37.616)
Τόκοι που πληρώθηκαν	(2.887)	(164)	(3.051)
Χρεωστικοί τόκοι	2.887	164	3.051
Μη ταμειακές συναλλαγές:			
Προσθήκες	-	681	681
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2019 / 1^η Ιανουαρίου 2020	262.683	8.387	271.070
Ταμειακές συναλλαγές:			
Αποπληρωμές κεφαλαίου	(34.055)	(486)	(34.541)
Τόκοι που πληρώθηκαν	(2.491)	(176)	(2.667)
Χρεωστικοί τόκοι	2.491	176	2.667
Μη ταμειακές συναλλαγές:			
Προσθήκες	-	1.041	1.041
Τροποποιήσεις	-	406	406
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2020	228.628	9.348	237.976

22. Δανεισμός

	2020 €000	2019 €000
Βραχυπρόθεσμος		
Τραπεζικά δάνεια	34.055	34.055
Μη βραχυπρόθεσμος		
Τραπεζικά δάνεια	194.573	228.628
Σύνολο δανεισμού	228.628	262.683

Λήξη μη βραχυπρόθεσμου δανεισμού

	2020 €000	2019 €000
Από 1 μέχρι 2 έτη	31.783	34.055
Από 2 μέχρι 5 έτη	61.775	75.746
Μετά από 5 έτη	101.015	118.827
	194.573	228.628

Τα δάνεια είναι πληρωτέα σε ευρώ που έχουν προσδιοριστεί στις σχετικές συμφωνίες. Η αποπληρωμή του κεφαλαίου και του τόκου των δανείων αυτών είναι εγγυημένα από την Κυπριακή Κυβέρνηση.

Τα μεσοσταθμικά πραγματικά επιτόκια κατά την ημερομηνία αναφοράς ήταν ως εξής:

	2020 %	2019 %
Τραπεζικά παρατραβήγματα και δάνεια	0,9	0,9

Η έκθεση του δανεισμού της Αρχής σε αλλαγές στα επιτόκια και οι ημερομηνίες συμβατικής επανατίμησης κατά την ημερομηνία αναφοράς είναι ως εξής:

	2020 €000	2019 €000
Δανεισμός με κυμαινόμενο επιτόκιο		
6 μήνες ή λιγότερο	228.341	262.357
Δανεισμός με σταθερό επιτόκιο στη λήξη	287	326
	228.628	262.683

Το Συγκρότημα έχει τις πιο κάτω αχρησιμοποίητες χρηματοδοτικές διευκολύνσεις:

	2020 €000	2019 €000
Κυμαινόμενο επιτόκιο		
Λήξη εντός ενός έτους	68.000	70.500
Λήξη πέραν του ενός έτους	86.000	10.000
	154.000	80.500

Η λογιστική αξία των τραπεζικών παρατραβηγμάτων και τραπεζικών δανείων είναι περίπου η ίδια με τη δίκαιη αξία.

Η λογιστική αξία του δανεισμού του Συγκροτήματος αναλύεται ανά νόμισμα ως εξής:

	2020 €000	2019 €000
Ευρώ - νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης	228.628	262.683
	228.628	262.683

23. Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις

Η ανάλυση των αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων είναι ως εξής:

	2020 €000	2019 €000
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις που θα διακανονιστούν μετά από δώδεκα μήνες	84.054	94.646

Ο αναβαλλόμενος φόρος έχει υπολογιστεί πλήρως, με τη μέθοδο της υποχρέωσης, χρησιμοποιώντας τα εφαρμόσιμα ποσοστά φορολογίας πάνω σε όλες τις προσωρινές διαφορές με εξαίρεση τη διαφορά που προκύπτει λόγω της αναλογιστικής ζημιάς ύψους € 369.030 χιλιάδων (2019: € 359.151 χιλιάδες), την οποία η Διεύθυνση εκτιμά ότι δεν θα μπορέσει να εκμεταλλευθεί εντός της πενταετούς περιόδου που καθορίζει η σχετική νομοθεσία (Σημ. 14). Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικά ισχυρό δικαίωμα να

συμψηφίζονται τρέχοντα φορολογικά περιουσιακά στοιχεία έναντι τρέχουσων φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι σχετίζονται με την ίδια φορολογική Αρχή. Η μικτή κίνηση του λογαριασμού αναβαλλόμενων φόρων είναι ως εξής:

	2020 €000	2019 €000
Την 1 ^η Ιανουαρίου	94.646	87.125
Χρέωση στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων (Σημ. 14)	-	7.521
Πίστωση στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	(10.592)	-
Στις 31 Δεκεμβρίου	84.054	94.646

Η κίνηση στην αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση και υποχρέωση κατά τη διάρκεια του έτους έχει ως εξής:

	Επταχυνόμενη φορολογική απόσβεση €000	Αναβλημένα έσοδα €000	Φορολογική ζημιά €000	Άλλα €000	Σύνολο €000
Την 1^η Ιανουαρίου 2019	146.071	(55.950)	(1.130)	(1.866)	87.125
Χρέωση / (πίστωση):					
Κατάσταση αποτελεσμάτων	(178)	(957)	8.544	112	7.521
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2019 / 1^η Ιανουαρίου 2020	145.893	(56.907)	7.414	(1.754)	94.646
Χρέωση / (πίστωση):					
Κατάσταση αποτελεσμάτων	(2.012)	(1.087)	(7.414)	(79)	(10.592)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2020	143.881	(57.994)	-	(1.833)	84.054

24. Αναβαλλόμενα έσοδα

	2020 €000	2019 €000
Υπόλοιπο την 1 ^η Ιανουαρίου	455.259	447.598
Προσθήκες	32.404	30.675
Μεταφορά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	(23.705)	(23.014)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	463.958	455.259
Αναβαλλόμενο εισόδημα πέραν του ενός έτους	(439.519)	(431.554)
Αναβαλλόμενο εισόδημα εντός ενός έτους	24.439	23.705

25. Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές

	2020 €000	2019 €000
Προμηθευτές καυσίμων	16.804	29.904
Άλλοι προμηθευτές	21.173	25.789
Τόκοι πληρωτέοι	51	64
Οφειλόμενα έξοδα	17.180	8.382
Πιστωτές για αγορά γης και υποσταθμών	9.149	8.146
Ποσό διαθέσιμο για διαδικασία εκκίνησης*	12.976	13.878
Άλλοι πιστωτές	14.869	14.991
Συνολικές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις σε εμπορικούς και άλλους πιστωτές σε αποσβεσμένο κόστος	92.202	101.154
Αναβαλλόμενα έσοδα - συμβόλαια οδικού φωτισμού	5.797	11.333
Φόρος Προστιθέμενης Αξίας πληρωτέος	13.800	14.138
Φόρος Μισθωτών Υπηρεσιών πληρωτέος	853	4.640
Κρατήσεις από εργολάβους για εκτέλεση εργασίας	8.217	7.096
Προκαταβολές καταναλωτών	40.114	37.496
Άλλες υποχρεώσεις	68.781	74.703
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές	160.983	175.857

Η δίκαιη αξία των εμπορικών και άλλων πιστωτών είναι περίπου η ίδια με τη λογιστική αξία κατά την ημερομηνία αναφοράς.

*Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει κατακράτηση από οφειλή προς ένα προμηθευτή καυσίμων για ανάθεση στους δικαιούχους, με τη διαδικασία της εκκίνησης των διαφόρων απαιτητών έναντι του Συγκροτήματος και του συγκεκριμένου προμηθευτή.

26. Εξαρτημένες εταιρείες

	2020 Κατοχή	2019 Κατοχή	Χώρα ίδρυσης	Κύριες δραστηριότητες
Ηλεκτρική Ανανεώσιμες Λτδ (πρώην Ηλεκτρική Λτδ)	100	100	Κύπρος	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
EAC LNG Investments Company Ltd	100	100	Κύπρος	Αδρανής
ESCO AHK Ltd	100	100	Κύπρος	Εξοικονόμηση Ενέργειας

Τα αποτελέσματα των εξαρτημένων εταιρειών ενοποιήθηκαν στους λογαριασμούς του Συγκροτήματος της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου.

27. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

(α) Στις 31 Δεκεμβρίου 2020 το Συγκρότημα είχε ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με πιθανό φόρο για διάφορα έξοδα ύψους €3.185.171 (2019: 3.146.555) και ενδεχόμενη επιστροφή φόρου ύψους €535.000 (2019: €535.000) καθώς και ενδεχόμενη επιστροφή αμυντικής εισφοράς ύψους €10.450.339 (2019: 10.442.000)

(β) Στις 31 Δεκεμβρίου 2020 το Συγκρότημα είχε ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με εκκρεμούσες δικαστικές υποθέσεις ύψους €1.517.730 (2019: €1.362.730). Στις 31 Δεκεμβρίου 2020 το Συγκρότημα δεν είχε οποιοδήποτε ενδεχόμενο περιουσιακό στοιχείο σε σχέση με εκκρεμούσες δικαστικές υποθέσεις (2019: €-). Το Συγκρότημα πιστεύει ότι υπάρχει επαρκής υπεράσπιση έναντι όλων των απαιτήσεων και δεν αναμένει να επιφέρουν σημαντική ζημιά. Επομένως καμιά πρόβλεψη δεν έχει γίνει στους λογαριασμούς γι' αυτό το θέμα.

γ) Στις 31 Δεκεμβρίου 2020, το Συγκρότημα είχε τα πιο κάτω εγγυητικά έγγραφα:

(i) Ποσό €2.771.000 προς όφελος του Ανώτερου Τελωνειακού Λειτουργού αναφορικά με την άδεια που παραχωρήθηκε στο Συγκρότημα για απαλλαγή από την καταβολή Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης στα ενεργειακά προϊόντα που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, περιλαμβανομένου και του πετρελαίου εσωτερικής καύσης (ντίζελ).

(ii) Ποσό €210.000 προς όφελος του Τμήματος Περιβάλλοντος αναφορικά με την άδεια βιομηχανικών εκπομπών και διαχείρισης αποβλήτων.

(iii) Ποσό €11.000 προς όφελος της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού για συμμετοχή στο σχέδιο ενίσχυσης της υποδομής κατάρτισης.

28. Δεσμεύσεις

Δεσμεύσεις για Κεφαλαιουχικές Δαπάνες

	2020 €000	2019 €000
Δαπάνες για τις οποίες υπογράφηκαν συμβόλαια ή έχουν ξεκινήσει εργασίες	64.696	106.373
Δαπάνες που εγκρίθηκαν αλλά δεν υπογράφηκαν συμβόλαια ή δεν έχουν ξεκινήσει εργασίες	204.308	162.021
Εγκεκριμένες δαπάνες που εκκρεμούν	269.004	268.394

29. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου είναι Οργανισμός Δημοσίου Δικαίου ο οποίος εγκαθιδρύθηκε στην Κύπρο σύμφωνα με τον περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμο Κεφ. 171 του 1952.

(i) Πωλήσεις

	2020 €000	2019 €000
Πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας σε συγγενικά μέρη του Συγκροτήματος	58.976	71.568
Αντικατάσταση/ συντήρηση οδικού φωτισμού	8.856	3.497
	67.832	75.065

Τα συγγενικά μέρη αποτελούνται από κυβερνητικά ελεγχόμενα μέρη (π.χ. Κυβερνητικά Γραφεία, Υπουργεία κτλ.). Οι πωλήσεις έγιναν με εμπορικούς όρους και προϋποθέσεις.

(ii) Υπόλοιπα στο τέλος του έτους - καθαρά

	2020 €000	2019 €000
Εισπρακτέα από συγγενικά μέρη για πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας	5.243	7.341

Τα συγγενικά μέρη αποτελούνται από κυβερνητικά ελεγχόμενα μέρη (π.χ. Κυβερνητικά Γραφεία, Υπουργεία κ.τ.λ.).

(iii) Αμοιβή βασικών διευθυντικών στελεχών

Η αμοιβή των βασικών διευθυντικών στελεχών είναι ως ακολούθως:

	2020 €000	2019 €000
Μισθοί	378	373
Κοινωνικές ασφάλισεις και άλλα κόστη	71	72
Ταμείο κοινωνικής συνοχής	8	8
Συνταξιοδοτικά κόστη	64	56
	521	509

(iv) Αμοιβή Συμβούλων

Η συνολική αμοιβή των Συμβούλων ήταν ως ακολούθως:

	2020 €000	2019 €000
Αμοιβή υπό εκτελεστική ιδιότητα	98	85

30. Γεγονότα μετά την περίοδο αναφοράς

Τον Φεβρουάριο του 2022, οι ειδήσεις για αυξημένη συγκέντρωση ρωσικών στρατιωτικών δυνάμεων παράλληλα με τα ρωσο-ουκρανικά σύνορα προκάλεσαν ανησυχίες για πιθανή ρωσική στρατιωτική επέμβαση στην Ουκρανία και οι πολιτικές εντάσεις αυξήθηκαν. Στις 24 Φεβρουαρίου έλαβε χώρα πραγματική στρατιωτική δράση με την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία. Επί του παρόντος βρίσκονται σε εξέλιξη διπλωματικές συνομιλίες μεταξύ Ουκρανίας και Ρωσίας, αλλά μέχρι σήμερα δεν έχει επιτευχθεί συμφωνία. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει επιβάλει μια σειρά κυρώσεων στη Ρωσία.

Οι εξελίξεις αυτές είχαν ως αποτέλεσμα την αύξηση της τιμής πετρελαίου στις διεθνείς αγορές, γεγονός που θα επιφέρει σημαντική αύξηση στην τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας. Ως αποτέλεσμα, η ζήτηση για ηλεκτρική ενέργεια ενδέχεται να μειωθεί, με αρνητικές επιπτώσεις στην κερδοφορία του Συγκροτήματος.

Οι μελλοντικές επιπτώσεις αυτής της κατάστασης στη μελλοντική χρηματοοικονομική επίδοση, ταμειακές ροές και θέση του Συγκροτήματος, είναι δύσκολο να προβλεφθούν και ως αποτέλεσμα οι υπολογισμοί της Διεύθυνσης του Συγκροτήματος μπορεί να διαφέρουν από τα πραγματικά αποτελέσματα. Η Διεύθυνση του Συγκροτήματος εκτιμά ότι λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για να διατηρήσει τη βιωσιμότητα του Συγκροτήματος και την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του στο τρέχον οικονομικό περιβάλλον. Η Διεύθυνση του Συγκροτήματος παρακολουθεί στενά την κατάσταση και θα ενεργήσει σύμφωνα με τις εξελίξεις.

Δεν υπήρξαν άλλα σημαντικά γεγονότα μετά την περίοδο αναφοράς που να έχουν σχέση με την κατανόηση των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Έκθεση ανεξάρτητου ελεγκτή στις σελίδες 39 μέχρι 41.

